

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 22. kesäkuuta 2023
(OR. en)

10899/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0200 (COD)

CADREFIN 93
POLGEN 81
FIN 673
COEST 371
UA PLATFORM 6
ELARG 38
NDICI 17
RELEX 772
ECOFIN 638
CODEC 1198

SAATE

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	21. kesäkuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 338 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI Ukrainan tukivälineen perustamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 338 final.

Liite: COM(2023) 338 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 20.6.2023
COM(2023) 338 final

2023/0200 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

Ukrainan tukivälineen perustamisesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Venäjä käynnisti 24. helmikuuta 2022 täysimittaisen sotilaallisen hyökkäyksen Ukrainaan, millä on ollut tuhoisia seurauksia Ukrainalle ja ukrainalaisille. Yli 15 kuukautta jatkuneet intensiiviset taistelut, raskaat tykistöpommitukset ja ilmaiskut ovat johtaneet suureen määrään siviiliuhreja ja valtavaan inhimilliseen kärsimykseen. Venäjän hyökkäyssota on aiheuttanut suuria vahinkoja infrastruktuurille ja palveluille kaikkialla Ukrainassa ja laajamittaista tuhoa joissakin kaupungeissa. Tästä seurannut humanitaarinen kriisi on johtanut siihen, että miljoonat ukrainalaiset ovat joutuneet jättämään kotinsa ja monet tarvitsevat kipeästi ruokaa, suojaa ja lääkinnällistä apua. Venäjän ilma-iskut eri kohteisiin jatkuvat kaikkialla maassa. Tämän järjettömän sodan traumojen korjaaminen tulee viemään vuosia, ellei vuosikymmeniä.

Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot ovat osoittaneet ennennäkemätöntä yhtenäisyyttä tuomitessaan Venäjän toimet ja antaessaan tukea Ukrainalle. EU, sen jäsenvaltiot ja eurooppalaiset rahoituslaitokset olivat toukokuuhun 2023 mennessä antaneet yhdessä Ukrainalle ja sen kansalle laaja-alaista tukea 70 miljardin euron edestä. Summa pitää sisällään 38 miljardia euroa rahoitustukea, budjettitukea ja humanitaarista apua¹, 15 miljardia euroa sotilaallista tukea, myös Euroopan rauhanrahaston kautta, ja 17 miljardia euroa, joilla EU ja sen jäsenvaltiot ovat vastanneet sotaa pakenevien ihmisten tarpeisiin. Lisäksi toukokuussa 2022 käyttöön otetut EU:n solidaarisuuskaistat olivat toukokuun 2023 loppuun mennessä tuottaneet jo 31 miljardin euron vientitulot Ukrainalle. EU:n jäsenvaltiot ovat myös antaneet tilapäistä suojelua noin 4 miljoonalle maasta paenneelle ihmiselle sodan puhjettua. Tämä kuvastaa unionin päättäväisyyttä auttaa Ukrainaa niin kauan kuin se on tarpeen.

Sodan alusta lukien unioni on myös asettanut ennennäkemättömiä pakotteita Venäjää vastaan. Niillä täydennetään pakotteita, jotka EU otti käyttöön maaliskuussa 2014 Krimin laittoman liittämisen johdosta. Parhaillaan valmistellaan jäädytettyjen varojen mahdollista käyttöä Ukrainan elpymisen ja jälleenrakentamisen tukemiseksi.

Maaliskuussa 2023 Maailmanpankki esitti yhdessä Ukrainan hallituksen, Euroopan komission ja Yhdistyneiden kansakuntien kanssa päivitetyn arvion vahingoista, joita Venäjän ilman edeltävää provokaatiota toteuttama hyökkäys Ukrainaa vastaan on aiheuttanut 12 kuukauden aikana.² Arviossa todettiin, että Ukrainan arvioidut jälleenrakennustarpeet ovat seuraavien kymmenen vuoden aikana yhteensä 384 miljardia euroa ja vuosina 2023–2027 142 miljardia euroa. Pelkästään vuonna 2023 tarvitaan välittömästi 13 miljardia euroa nopeaan elpymiseen Ukrainan hallituksen määrittämien prioriteettien osalta maan vastaanottokyky huomioon ottaen. Tällaisia prioriteetteja ovat energian ja muun kriittisen ja sosiaalisen infrastruktuurin ennallistaminen ja korjaaminen, asuminen, humanitaarinen miinanraivaus ja yksityisen sektorin tukeminen.

Maaliskuussa 2023 Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) johtokunta hyväksyi laajennetun rahoitusjärjestelyn puitteissa uuden laajennetun järjestelyn, joka kattaa vuodet 2023–2027 ja jonka suuruus on noin 14,5 miljardia euroa. IMF:n ohjelman tavoitteena on vakiinnuttaa

¹ Luku sisältää noin 7,8 miljardia euroa apua, jonka jäsenvaltiot ovat antaneet (pl. sotilaallinen tuki) viimeisimmän, tammikuun 2023 lopussa tehdyn päivityksen mukaan.

² Nopea vahinko- ja tarvearviointi (Rapid Damage and Needs Assessment, RDNA 2).

politiikat, joilla ylläpidetään finanssipoliittista, ulkoista, hinta- ja rahoitusvakautta ja tuetaan talouden elpymistä. Samalla tehostetaan hallintoa ja vahvistetaan instituutioita, jotta voidaan edistää pitkän aikavälin kasvua sodanjälkeisessä jälleenrakennustilanteessa ja tasoittaa Ukrainan tietä kohti EU-jäsenyyttä.

Unioni on sitoutunut ottamaan merkittävän roolin Ukrainan jälleenrakentamisessa ja tukemaan siinä tarvittavia investointeja ja uudistuksia, jotka edistävät Ukrainan liittymisvalmisteluja.³ Näillä uudistuksilla Ukrainan lainsäädäntö mukautetaan asteittain unionin säännöstöön ja edistetään maan yhdentymistä sisämarkkinoihin. Tämä auttaa houkuttelemaan investointeja Ukrainaan luomalla sääntelyvarmuutta ja parantamalla liiketoimintaympäristöä. Eurooppa-neuvosto on pyytänyt⁴ komissiota tekemään tältä pohjalta ehdotuksia⁵.

Investoinnit Ukrainan elpymiseen ja jälleenrakentamiseen eivät voi odottaa sodan loppumista. Aktiivinen taistelu on rajoittunut suurelta osin maan etelä- ja itäosiin, missä on myös aiheutunut eniten vahinkoa. Sodan laajemmat taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset ovat kuitenkin mittavat ja ulottuvat koko maahan. Ukrainan talouden elpymisen tukeminen edellyttää yhtenäisiä toimia sen varmistamiseksi, että taloudellinen toiminta jatkuu ja että perusinfrastruktuuri korjataan ja sitä ylläpidetään. Näin voidaan varmistaa talouden elpymisedellytykset; talouden elpyessä valtion tulot kasvavat, mikä taas asteittain vähentää tarvittavan kansainvälisen avun määrää. Tukemalla Ukrainan jälleenrakentamista nyt voidaan myös säilyttää ja luoda uusia työpaikkoja ukrainalaisille, myös maan sisäisille pakolaisille, ja luoda edellytykset ulkomaille panneiden paluulle kotimaahan.

EU on jo antanut merkittävää rahoitustukea Ukrainan lyhyen aikavälin budjettitarpeiden täyttämiseen ja maan nopeaa elpymistä varten myöntämällä erittäin edullisia lainoja, jotka kanavoidaan hätätilanteen makrotaloudellisen rahoitusavun (1,2 miljardia euroa vuonna 2022), poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun (6 miljardia euroa vuonna 2022) ja makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen (18 miljardia euroa vuonna 2023) kautta ja yhden miljardin euron paketilla, jossa yhdistetään naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa (NDICI) varoja ja Euroopan investointipankin lainoja, jotka taataan EU:n talousarviosta.

EU on poistanut tullitariffit pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen puitteissa ja ottanut Ukrainan mukaan EU:n sisämarkkinaohjelmaan tukeakseen maan pieniä ja keskisuuria yrityksiä. Prioriteetteja koskeva tarkistettu toimintasuunnitelma EU:n ja Ukrainan pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen täytäntöönpanon tehostamiseksi vuosina 2023 ja 2024 on hyväksytty. Sen tavoitteena on nopeuttaa Ukrainan sisämarkkinoihin yhdentymistä.

EU sallii Ukrainan tehdä jäsenvaltioiden kanssa yhteisiä hanke-ehdotuksia rajanylityspaikkojen kehittämiseksi Verkkojen Eurooppa -välineen puitteissa. Kotimaansa sisällä siirtymään joutuneiden ukrainalaisten osallistumista Erasmus nuorille yrittäjille -ohjelmaan helpotettiin nopeasti, minkä johdosta ukrainalaisten tuensaajien määrä ohjelmassa oli vuonna 2022 korkeampi kuin koskaan aikaisemmin.

³ COM(2022) 233 final.

⁴ EUCO 21/22.

⁵ EUCO 24/22.

Edessä olevan haasteen laajuuden ja monitahoisuuden vuoksi tarvitaan kuitenkin pidemmän aikavälin ratkaisu sen varmistamiseksi, että rahoitus koordinoidaan ja käytetään tehokkaasti ja että elvytys- ja jälleenrakennustoimet sidotaan osaksi Ukrainan liittymisvalmisteluja. Näin ollen **komissio ehdottaa, että perustetaan uusi Ukrainan tukiväline, jäljempänä 'tukiväline'**, jolla voidaan sekä vastata lyhyen aikavälin elvytystarpeisiin että tukea maan jälleenrakentamista ja nykyaikaistamista keskipitkällä aikavälillä. Tukivälineestä on tehty joustava, ja se mukautuu sodassa olevan maan tukemiseen liittyviin ennennäkemättömiin haasteisiin niin, että samalla varmistetaan varojen ennakoitavuus, läpinäkyvyys ja niihin liittyvä vastuuvuorollisuus. Tässä ehdotuksessa otetaan huomioon pitkittyneen konfliktin riski sekä tarve jatkaa makrotaloudellista rahoitusapua.

Tukiväline muodostuu kolmesta pilarista:

1. **I pilari kattaa sekä ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen että lainatuen Ukrainalle.** Tuen saamiseksi Ukrainan hallitus laatii tiiviissä yhteistyössä komission kanssa suunnitelman, jonka EU hyväksyy. Suunnitelmaan sisällytetään Ukrainan visio maan elpymisestä, jälleenrakentamisesta ja nykyaikaistamisesta sekä uudistuksista, jotka se aikoo toteuttaa osana liittymisprosessiaan. Varoja myönnetään suunnitelman täytäntöönpanon perusteella. Suunnitelmaan liittyy ehtoja ja maksuaikataulu. Erityistä huomiota kiinnitetään julkishallinnon uudistamiseen, hyvään hallintoon, oikeusvaltioperiaatteen ja moitteettomaan varainhoitoon, mukaan lukien tehokkaiden ja tuloksellisten hallinnointi- ja valvontajärjestelmien edistäminen sekä lahjonnan ja petosten torjunnan vahva painottaminen, mutta myös muihin uudistuksiin sekä lainsäädännön lähentämiseen unionin säännösten kanssa. Näin voidaan tukea liittymisprosessia ja talouden nykyaikaistamista. Rahoitusta myönnetään edellyttäen, että nämä ehdot täyttyvät.
2. **II pilari on Ukrainan investointikehys**, jonka tarkoituksena on houkutella yksityisiä ja julkisia investointeja Ukrainan elpymiseen ja jälleenrakentamiseen ja siten tukea suunnitelman täytäntöönpanoa. Investointikehys täydentää kaikkia nykyisiä Ukrainaa koskevia rahoitusvälineitä (rahoituslähteiden yhdistäminen ja takaukset), joiden soveltamisalaa voidaan laajentaa olosuhteiden niin salliessa.
3. **III pilari muodostuu teknisestä avusta ja muista tukitoimenpiteistä**, mukaan lukien uudistuksia koskevan asiantuntemuksen hyödyntäminen, avustukset kunnille ja muu liittymistä valmistelevasta tukivälineestä (IPA) liittymään valmistautuville maille tavanomaisesti tarjolla oleva kahdenväli tuki, joilla tuetaan suunnitelman tavoitteita. Pilarista voidaan tukea myös muita toimenpiteitä, joilla pyritään selviytymään sodan seurauksista, esimerkiksi sotatoimien aiheuttamista vahingoista. III pilari kattaa myös Ukrainalle I pilarista myönnettyjen lainojen korkotuet.

Ehdotetun välineen tarkoituksena on tarjota EU:lle oikeusperusta, jonka avulla se voisi täsmäyttää poliittisen tavoitteensa ja taloudellisen vipuvaikutuksensa pitkän aikavälin sitoumuksensa mukaisesti. Koska Ukrainan ehdottama ja sen kanssa sovittu suunnitelma toimii kokonaisuutena uudistus- ja investointikehyksenä, ehdotettu väline menee pidemmälle kuin mitä nykyiset välineet, kuten makrotaloudellinen rahoitusapu ja NDICI, voivat tarjota.

Suunnitelmaan sisältyy ehtoja, jotka liittyvät seuraaviin:

- keskeiset vaatimukset (makrotaloudellinen vakaus, talousarvion valvonta, julkinen varainhoito jne.). Ehdot voidaan laatia siten, että ne kytketään tyydyttävään edistymiseen näiden vaatimusten täyttämisessä; ja

- alakohtaiset uudistukset, rakenneuudistukset ja investoinnit. Ehdot jaetaan välitavoitteisiin, joiden saavuttamiselle asetetaan aikataulu.

Maksut suoritetaan neljännesvuosittain ennakkoon sovitun aikataulun mukaisesti Ukrainan esittämien maksupyyntöjen perusteella ja sen jälkeen, kun komissio on tarkistanut asiaankuuluvien ehtojen täyttymisen. Jos ehto ei täyty, komissio vähentää vastaavan määrän maksusta. Näin pidätetyt varat voidaan maksaa seuraavina maksukausina ja viimeistään vuoden kuluttua suunnitelmassa vahvistetusta alkuperäisestä määräajasta edellyttäen, että ehdot täyttyvät. Maksukausien neljännesvuosittaisuus takaa sekä Ukrainalle annettavan tuen ennakoitavuuden että poliittisen vuoropuhelun jatkumisen komission ja Ukrainan välillä.

Elpymisessä ja jälleenrakentamisessa ei ole kyse ainoastaan tuhottujen kohteiden uudelleenrakentamisesta. Tavoitteena on rakentaa nykyaikainen ja elinvoimainen Ukraina ja varmistaa, että elpyminen, jälleenrakentaminen ja nykyaikaistaminen tapahtuu kestävästi, kriisinsietokykyä kasvattaen, tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottaen ja vahingon välttämisen periaatetta ja ”ketään ei jätetä” -periaatetta noudattaen. Tavoitteena on tukea Ukrainan siirtymistä vihreään, digitaaliseen ja osallistavaan talouteen, joka asteittain muuttuu EU:n sääntöjen ja normien mukaiseksi. Ukrainan olisi rakennettava kaupunkinsa uudelleen laadukkaalla, kestävällä ja osallistavalla tavalla uuden eurooppalaisen Bauhausin innoittamana.

Elpymis- ja jälleenrakennustoimissa on myös kyse maan uudelleenorganisoinnista ja nykyaikaistamisesta ja EU:n sisämarkkinoihin yhdentämisestä. Samalla halutaan varmistaa, että valtiotasoa alemman tason viranomaiset, erityisesti kunnat, ovat tiiviisti mukana ja että niitä kuullaan tässä prosessissa, jonka keskiössä on hallinnon hajauttamisuudistus. Myös EU:n ja Ukrainan kaupunkien ja alueiden välinen vertaisyhteistyö ja pysyvä mahdollisuus osallistua rajatylittäviin yhteistyöohjelmiin ovat tärkeä osa Ukrainan elpymistä, jälleenrakentamista ja nykyaikaistamista. Yksityisten toimijoiden, erityisesti yritysten ja sijoittajien, osallistuminen on olennainen osa elpymistä ja jälleenrakentamista.

Ehdotukseen sisältyy vahva tarkastus- ja valvontajärjestelmä, joka on osa monitasoista mekanismia. Ensinnäkin on uudistettava valtion tarkastus- ja valvontajärjestelmät osana suunnitelmaan kirjattuja uudistuksia. Toiseksi komissiolla on mahdollisuus toteuttaa missä tahansa hankesyklin vaiheessa tarkastuksia siitä, onko varat käytetty suunnitelman mukaisesti. Kolmanneksi riippumaton tilintarkastuslautakunta raportoi komissiolle mahdollisesta huonosta varainhoidosta koko tukivälineen osalta. Vaikka tätä monitasoista mekanismia sovelletaan koko tukivälineeseen, Ukrainan investointikehykseen ja tekniseen apuun liittyvät valvontamekanismit perustuvat täytäntöönpanoon osallistuvien kansainvälisten rahoituslaitosten ja täytäntöönpanokumppaneiden järjestelmiin, sääntöihin ja menettelyihin.

Lopuksi todettakoon, että avunantajien toiminnan koordinointi on äärimmäisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa, että saatavilla olevat resurssit käytetään mahdollisimman tuloksellisesti ja kohdennetusti Ukrainan ja sen kansan tarpeiden täyttämiseen. Tässä tarkoituksessa olisi hyödynnettävä täysipainoisesti G7-maiden tammikuussa 2023 perustamaa **Ukrainan tuen lahjoittajien koordinointifoorumia**. Suunnitelmalla, jonka Ukrainan hallituksen on laadittava tukivälinettä varten, voitaisiin ohjata myös muiden avunantajien Ukrainalle antaman avun ohjelmasuunnittelua.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Tästä tukivälineestä myönnettävä tuki on johdonmukaista muista EU:n välineistä Ukrainalle myönnettävän kahdenvälisen tuen, kuten humanitaarisen avun⁶ sekä naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa (NDICI)⁷ mukaisen alueellisen, rajatylittävän, temaattisen ja kriisitilanteiden rahoituksen kanssa ja täydentää niitä. Tukiväline ei kata humanitaarista apua, puolustusmenoja tai sotaa pakeneville ihmisille annettavaa tukea, joita rahoitetaan jatkossakin muista jo olemassa olevista välineistä. Tukiväline korvaa Ukrainalle myönnetyn kahdenvälisen tuen (MFA+ NDICI-välineen kahdenväliset määrärahat). Sillä korvataan myös tuki, jota Ukraina olisi saanut liittymistä valmistelevalta tukivälineestä.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Asetuksen täytäntöönpano on johdonmukaista muiden ulkoisen toiminnan alojen (esim. humanitaarinen apu ja kehitysyhteistyö) kanssa. Ukraina-suunnitelman yhdenmukaisuus lähestymistapa auttaa kattamaan Ukrainan elvyttämiseen, jälleenrakentamiseen ja nykyaikaistamiseen liittyvät tarpeet ja sitomaan ne unionin liittymisvaatimuksiin. Näin voidaan varmistaa yhdenmukaisuus kaikkien asiaankuuluvien EU:n politiikkojen kanssa.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 212 ja 322 artiklaan. Komissio esittää sen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklassa vahvistettua menettelyä noudattaen.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Venäjän hyökkäyssodan Ukrainalle aiheuttamien vahinkojen suuruus on sitä luokkaa, että Ukraina tarvitsee mittavaa ja pitkäkestoista tukea, jota yksikään jäsenvaltio ei voisi yksin antaa. EU:lla on ainutlaatuinen asema antaa Ukrainalle pitkäkestoista ulkoista apua oikea-aikaisesti, koordinoitusti ja ennakoitavasti. EU voi hyödyntää lainanottokapasiteettiaan ja antaa Ukrainalle luottoja edullisin ehdoin ja kattaa korkokustannukset. Se voi antaa myös avustuksia ja takauksia monivuotisella perspektiivillä.

Ukrainan-edustustonsa ansiosta EU voi varmistaa, että tietoa maahan vaikuttavista kehityskuluista on saatavilla kattavasti. EU on myös osapuolena useimmissa monenvälisissä prosesseissa, joilla pyritään vastaamaan Ukrainan kohtaamiin haasteisiin. Näin EU pysyy ajan tasalla uusista tarpeista ja olosuhteista ja voi mukauttaa tuen muuttuviin tarpeisiin tiiviissä koordinaatiossa muiden kansallisten tai kansainvälisten avunantajien kanssa.

Myös ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden valmistelua unionin jäsenyyteen voidaan parhaiten edistää unionin tasolla.

⁶ Neuvoston asetus (EY) N:o 1257/96, annettu 20 päivänä kesäkuuta 1996, humanitaarisesta avusta.

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/947, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2021, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti).

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen, koska siinä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tavoitteiden saavuttamiseksi Euroopan tasolla.

Tukivälinettä ehdotetaan kohdennetuksi vastaukseksi Venäjän hyökkäyssodan Ukrainassa aiheuttamiin erityisolosuhteisiin. Sen rakenne perustuu joko nykyisen tuen jatkamiseen (esim. NDICI-välineen kahdenvälinen tuki) tai saman mallin mukaisesti (esim. takaukset ja rahoitusvälineet) taikka olemassa oleviin mutta yksinkertaistettuihin välineisiin (suoritusperusteiset välineet), jotka on koottu yhteen välineeseen johdonmukaisuuden, tuloksellisuuden, tehokkuuden ja EU:n lisäarvon lisäämiseksi.

- **Toimintatavan valinta**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 212 artiklan mukaisesti toimenpiteet yhteistyön toteuttamiseksi kolmansien maiden kanssa hyväksytään tavanomaista lainsäädäntömenettelyä noudattaen. Kyseisten määräysten mukaisesti tämä ehdotus on muodoltaan asetus, jotta voidaan varmistaa sen yhdenmukainen soveltaminen, kaikilta osin sitova luonne ja suora sovellettavuus.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Virallista sidosryhmien kuulemista ei voitu toteuttaa ehdotuksen valmistelun kiireellisyyden vuoksi. Tavoitteena on, että lainsäädäntövallan käyttäjät voisivat hyväksyä ehdotuksen hyvissä ajoin, jotta sitä voitaisiin alkaa soveltaa vuoden 2024 alusta alkaen, jolloin sotaan ja sen aiheuttamiin vahinkoihin sekä elpymiseen ja jälleenrakentamiseen liittyviin uusiin tarpeisiin on vastattava.

EU varmistaa asianmukaisen viestinnän ja näkyvyyden tämän tukivälineen tavoitteista ja sen soveltamisalaan kuuluvista toimista Ukrainassa, unionissa ja laajemmaltikin.

- **Vaikutustenarviointi**

Koska ehdotuksen tarkoituksena on antaa apua sodassa olevalle maalle vuoden 2024 alusta lukien, vaikutustenarviointia ei voitu asian kiireellisyyden vuoksi tehdä. Ennakoarviointi tarpeista, joihin Ukrainan tukivälineellä on ehdotuksen mukaan tarkoitus vastata, perustuu tuoreisiin tietoihin, jotka on saatu Kansainväliseltä valuuttarahastolta ja päivitetystä Ukrainan nopeasta vahinko- ja tarvearvioinnista⁸, jonka Maailmanpankki on laatinut yhdessä komission, YK:n ja Ukrainan hallituksen kanssa. Ehdotuksen tausta-aineisto ja kustannusarviot esitetään analyttisessä asiakirjassa, joka laaditaan komission yksiköiden valmisteluasiakirjana kolmen kuukauden kuluessa aloitteen hyväksymisestä.

- **Perusoikeudet**

Ennakkoehto tuen myöntämiselle välineestä on, että Ukraina jatkaa demokratian mekanismien noudattamista ja instituutioidensa kunnioittamista, mukaan lukien parlamentaarinen

⁸ Ukraine Rapid Damage and Needs Assessment: February 2022 - February 2023 (englanniksi). Washington, D.C.: World Bank Group. <http://documents.worldbank.org/curated/en/099184503212328877/P1801740d1177f03c0ab180057556615497>

monipuoluejärjestelmä ja oikeusvaltioperiaate, ja että se takaa ihmisoikeuksien, myös vähemmistöihin kuuluvien oikeuksien, kunnioittamisen. Ukrainan viranomaisten sitoutuminen uudistuksiin ja vahva poliittinen tahto ovat myönteinen merkki. Sitoutumista ja poliittista tahtoa on kiittäminen siitä, että Eurooppa-neuvosto myönsi Ukrainalle kesäkuussa 2022 ehdokasmaan aseman ja että Ukraina on jälleen kerran täyttänyt sille hiljattain myönnettyihin makrotaloudellisen rahoitusavun toimiin liitetyt rakennepoliittiset ehdot. Ukrainan viranomaiset ovat Venäjän aloittaman hyökkäyksen alusta asti osoittaneet hämmästyttävää kriisinsietokykyä. Ne ovat edelleen sitoutuneita jatkamaan näitä uudistuksia läpinäkyvällä tavalla pyrkien noudattamaan EU:n normeja ja edistämään maan jäsenyysvalmisteluja.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tukivälineen varojen enimmäismäärä on 50 miljardia euroa (käypinä hintoina) vuosiksi 2024–2027 kaikki tukityypit mukaan lukien. Tukiväline rahoitetaan seuraavista lähteistä:

- a) lainat, joille on myönnetty takaus ylittämällä monivuotisen rahoituskehyksen (MRK) enimmäismäärät;
- b) uusi erityisväline, Ukraina-varaus, joka rahoitetaan ylittämällä monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärät osana neuvoston asetukseen (EU, Euratom) 2020/2093 tehtävää muutosta. Varauksesta voidaan tukea kaikkia menoja paitsi lainoja, mukaan lukien ei-takaisimaksettava tuki, avustukset ja takausten rahoittaminen.

MRK-asetuksen muutoksessa⁹ vahvistetaan myös, että Ukraina-varauksesta pyritään myöntämään vuosittain vähintään 2,5 miljardia euroa käypinä hintoina (ohjeellinen määrä).

Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ottaa Ukraina-varauksen käyttöön SEUT-sopimuksen 314 artiklan mukaisen talousarviomenettelyn puitteissa.

Jäsenvaltiot, kolmannet maat, kansainväliset järjestöt ja kansainväliset rahoituslaitokset voivat myöntää tukivälineelle lisärahoitusta tai sitä voidaan saada muista lähteistä. Tällaiset rahoitusosuudet ovat asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa sekä d ja e alakohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja. Lisämäärät, jotka saadaan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuina ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta määrättäviin rajoittaviin toimenpiteisiin liittyvien unionin säädösten nojalla, lisätään tukivälineen määrärahoihin.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Asetuksessa vahvistetaan seurantaa ja raportointia koskevat yksityiskohtaiset säännökset.

Komissio seuraa tukivälineen täytäntöönpanoa jatkuvasti. Ukrainan olisi otettava käyttöön seurantajärjestelmä, ja maan odotetaan raportoivan komissiolle vuosittain Ukraina-suunnitelman sen osan täytäntöönpanosta, joka kuuluu tukivälineen piiriin. Siihen kuuluu

⁹ [COM\(2023\) 337 final](#).

raportointi Ukrainan sisäisen valvonnan järjestelmästä sekä aiheettomasti maksetuista tai väärinkäytetyistä määristä, jotka EU mahdollisesti perii takaisin. Tukivälineen toisen ja kolmannen pilarista myönnetyn rahoituksen saajille asetetaan oikeasuhteiset raportointivaatimukset.

Komissio toimittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle ja asetuksen 39 artiklassa tarkoitetulle komitealle vuotuisen arvion tukivälineestä myönnettyjen varojen käytöstä.

Komissio tekee myös asetuksen jälkiarvioinnin.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Tällä asetuksella perustetaan Ukrainan tukiväline.

Asetusehdotuksen I luku (Yleiset säännökset) kattaa tukivälineen kohteen ja rakenteen eli sen kolme pilaria (1 artikla), määritelmät (2 artikla), tukivälineen yleiset ja erityistavoitteet (3 artikla), yleiset periaatteet (4 artikla) ja tuen ennakkoehdon (5 artikla).

Asetusehdotuksen II luvussa (Rahoitus ja täytäntöönpano) vahvistetaan tukivälineen kokonaismäärärahat ei-takaisinmaksettavalle rahoitustuelle ja lainoille (6 artikla) ja vahvistetaan menettelyt, joita sovelletaan mahdollisiin lisärahoitusosuuksiin, joita saadaan jäsenvaltioilta, kolmansilta mailta tai muista lähteistä (7 artikla). Asetusehdotuksen 8 artiklassa esitetään tukivälineen pilarien yksityiskohtaiset täytäntöönpanomuodot eli suora ja välillinen hallinnointi varainhoitoasetuksen mukaisesti. Asetusehdotuksen 9 ja 10 artikla koskevat komission ja Ukrainan välillä allekirjoitettavaa puitesopimusta, jossa vahvistetaan tarkastusta ja valvontaa koskevat määräykset, sekä ensimmäisen ja kolmannen pilarin nojalla allekirjoitettavia rahoitussopimuksia, mukaan lukien maksujen suorittamista koskevat velvoitteet ja ehdot. Asetusehdotuksen 11 ja 12 artikla sisältävät tuensaajiin sovellettavat tukikelpoisuusehdot sekä määrärahasiirtoja, vuotuisia eriä, maksusitoumusmäärärahoja, talousarviotakuun ylijäämiä, palautuksia ja rahoitusvälineiden tuottamia tuloja koskevat säännökset. Asetusehdotuksen 13 artiklassa säädetään mahdollisuudesta tukea Ukrainan makrotaloudellisen vakauden ylläpitämistä poikkeuksellisissa olosuhteissa, jotka liittyvät erityisesti sotaan, edellyttäen, että 5 artiklan mukainen ennakkoehto täyttyy. Tämä poikkeuksellinen rahoitus lakkaisi heti, kun ehtojen täyttäminen on jälleen mahdollista.

Asetusehdotuksen III luvussa (Ukraina-suunnitelma) kuvataan yksityiskohtaisesti tukivälineen ensimmäisen pilarin toimintaa alkaen Ukraina-suunnitelman roolista (14 artikla) kolmen pilarin yleiskehyksenä ja tukivälineen tavoitteiden saavuttamisessa sekä rahoitusta koskevat yleiset periaatteet, mukaan lukien maksuehdot (15 artikla). Asetusehdotuksen 16 ja 17 artiklassa esitetään Ukraina-suunnitelma, joka Ukrainan on toimitettava, sitä koskeva menettely sekä seikat, jotka suunnitelman olisi sisällettävä, mukaan lukien tukivälineestä rahoitettavat uudistukset ja investoinnit, valtiotasoa alemman tason viranomaisten osallistuminen sekä järjestelmät tukivälineestä myönnettyjen varojen käyttöön liittyvien sääntöjenvastaisuuksien, petosten, lahjonnan ja eturistiriitojen ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi. Komissio arvioi suunnitelman 18 artiklassa vahvistettujen kriteerien mukaisesti ja tekee 19 artiklassa tarkoitetun ehdotuksen neuvoston täytäntöönpanopäätökseksi, jossa vahvistetaan muun muassa ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen ohjeellinen määrä ja lainatuen ohjeellinen määrä, joka maksetaan, jos ehdot täyttyvät tyydyttävästi, määräaika niiden täyttämiseksi sekä ennakkomaksut, jotka Ukrainalle voidaan suorittaa. Asetusehdotuksen 20 artiklassa säädetään komission ja Ukrainan mahdollisuudesta tehdä ehdotuksia Ukraina-suunnitelman muuttamiseksi. Asetusehdotuksen 21 artikla kattaa komission ja Ukrainan välillä allekirjoitettavan lainasopimuksen ja

komissioon sovellettavat markkinoilta lainaamista koskevat säännöt. Asetusehdotuksen 22 artiklassa säädetään Ukrainan mahdollisuudesta pyytää komissiota vastaamaan lainanotokustannuksiin myönnettävästä tuesta, joka katetaan tukivälineen kolmannesta pilarista. Ukrainalle suoritettavia ennakkomaksuja koskevat säännöt vahvistetaan 23 artiklassa; maksaminen edellyttää, että 5 artiklan mukainen ennakkoehto täyttyy. Asetusehdotuksen 24 artiklassa säädetään ehdoista ja menettelystä, joita sovelletaan Ukrainalle maksettavaan poikkeukselliseen väliaikaisrahoitukseen. Asetusehdotuksen 25 artiklassa täsmennetään ensimmäisen pilarin mukaisten maksujen suorittamista koskeva menettely; maksaminen edellyttää, että suunnitelmassa asetetut ehdot täyttyvät. Maksut suoritetaan neljännesvuosittain sen jälkeen, kun Ukraina on esittänyt maksupyyntönsä ja osoittanut, että asiaankuuluvat ehdot täyttyvät tyydyttävästi. Jos komissio antaa kielteisen arvion, myönnettävästä määrästä pidetään osuus, joka vastaa täyttämättömiä ehtoja. Pidätetty osuus maksettaisiin vasta, kun Ukraina on myöhemmän esittämänsä maksupyyntönsä yhteydessä perustellut asianmukaisesti, että se on toteuttanut tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että asiaankuuluvat ehdot täyttyvät tyydyttävästi. Asetusehdotuksen 26 artiklassa säädetään Ukrainan velvollisuudesta julkaista tiedot henkilöistä ja yhteisöistä, jotka saavat yli 500 000 euroa rahoitusta Ukraina-suunnitelmassa eriteltyjen uudistusten ja investointien täytäntöönpanoon. Myös tietoluokat on julkaistava.

Asetusehdotuksen IV luvussa (Ukrainan investointikehys) kuvataan tukivälineen toinen pilari, jolla pyritään tukemaan investointeja ja mahdollistamaan Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanoa edistävän rahoituksen saanti. Kehyksen soveltamisala ja rakenne määritellään 27 artiklassa, ja 28 artiklassa säädetään mahdollisuudesta saada lisärahoitusta jäsenvaltioilta, kolmansilta mailta ja kolmansilta osapuolilta. Luvussa täsmennetään myös Ukraina-takaus (29 ja 30 artikla) ja vahvistetaan sen rahoitusaste ja uudelleentarkastelumenettely (31 artikla).

Asetusehdotuksen V luvussa (liittymistuki ja tukitoimenpiteet) säädetään tukivälineen kolmannen pilarin täytäntöönpanosta. Pilarista tuetaan Ukrainan asteittaista mukautumista unionin säännöstöön ja asteittaista yhdentymistä sisämarkkinoihin tulevaa unionin jäsenyyttä silmällä pitäen, vahvistetaan sidosryhmien ja paikallisviranomaisten valmiuksia ja tarjotaan rahoitusta aloitteille, joilla tuetaan kansainvälistä oikeutta ja sen noudattamisen valvontaa Ukrainassa, sekä tällaiseen toimintaan osallistuville (32 artikla).

Asetusehdotuksen VI luvussa (Unionin taloudellisten etujen suojaaminen) vahvistetaan säännökset, joita komission ja Ukrainan on noudatettava varmistaakseen tukivälineen täytäntöönpanon tehokas valvonta. Asetusehdotuksen 33 artiklassa täsmennetään velvoitteet, jotka on otettava huomioon puite-, rahoitus- ja lainasopimuksissa, joihin sisältyy tarkoituksenmukaisia toimenpiteitä unionin taloudellisia etuja vahingoittavien petosten, lahjonnan, eturistiriitojen ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi, päällekkäisen rahoituksen välttämiseksi ja oikeudellisiin toimiin ryhtymiseksi väärinkäytettyjen varojen takaisin perimiseksi, samoin kuin velvoitteet, jotka koskevat riittävien tietojen keräämistä tukivälineen varojen saajista ja tapauksen mukaan oikeuksien myöntämistä komissiolle, Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF) ja Euroopan syyttäjänvirastolle (EPPO). Asetusehdotuksen 34 artiklalla perustetaan tilintarkastuslautakunta, joka koostuu komission nimittämistä riippumattomista jäsenistä, jotka avustavat komissiota unionin taloudellisten etujen suojaamisessa ja sen varmistamisessa, että Ukraina hallinnoi tukivälineestä myönnettyä unionin rahoitusta moitteettomasti.

Asetusehdotuksen VII luku (Työohjelmat, seuranta, raportointi ja arviointi) käsittää työohjelmat, joiden mukaisesti tukivälineen tuki pannaan täytäntöön (35 artikla), säännökset

seurannassa ja arvioinnissa käytettävien indikaattoreiden ja tuloskehysten määrittelemisestä (36 artikla) ja tukivälineen jälkiarvioinnin (37 artikla).

Asetusehdotuksen VIII luvussa (Loppusäännökset) säädetään siirretyn säädösvallan käytöstä rahoitusasteen (38 artikla), komitologiamenettelyn (39 artikla), tiedottamista, viestintää ja julkisuutta koskevien säännösten (40 artikla) ja voimaantulon (41 artikla) osalta.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**Ukrainan tukivälineen perustamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka
ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen
212 artiklan ja 322 artiklan 1 kohdan,
ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,
ottavat huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon,
noudattavat tavallista lainsäätämismenettelyä,
sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Ukraina aloitti vuonna 2014 kunnianhimoisten uudistusten toteuttamisen, mikä asteittain johtaa yhdentymiseen Euroopan unionin kanssa ja mistä osoituksena unioni ja Ukraina allekirjoittivat 27 päivänä kesäkuuta 2014 pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen sisältävän assosiaatiosopimuksen, joka tuli voimaan 1 päivänä syyskuuta 2017.
- (2) Sen jälkeen kun Venäjän Ukrainaa vastaan käymä provosoimaton ja perusteeton hyökkäyssota alkoi 24 päivänä helmikuuta 2022, unioni, sen jäsenvaltiot ja eurooppalaiset rahoituslaitokset ovat mobilisoineet ennennäkemättömän määrän varoja, joilla tuetaan Ukrainan taloudellista, sosiaalista ja rahoituksellista kriisinsietokykyä, joissa yhdistyvät unionin talousarviosta myönnettävä tuki, mukaan lukien poikkeuksellinen makrotaloudellinen rahoitusapu ja Euroopan investointipankin ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin tuki, joka on taattu kokonaan tai osittain unionin talousarviosta, sekä jäsenvaltioiden myöntämä lisärahoitustuki.
- (3) Eurooppa-neuvosto päätti 23 päivänä kesäkuuta 2022¹⁰ myöntää ehdokasmaan aseman Ukrainalle, joka ilmaisi vahvan tahtonsa sitoa jälleenrakentaminen EU-jäsenyyteen tähtääviin uudistuksiin. Jatkuva vahva tuki Ukrainalle on yksi unionin prioriteeteista, ja se ilmentää asianmukaisella tavalla unionin vahvaa poliittista sitoumusta tukea Ukrainaa niin kauan kuin se on tarpeen.
- (4) Unionin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2463¹¹ nojalla vuodeksi 2023 myöntämää enintään 18 miljardin euron makrotaloudellista rahoitusapua pidettiin asianmukaisena vastauksena Ukrainan rahoitusvajeeseen vuonna 2023, ja se auttoi saamaan liikkeelle merkittävää rahoitusta muilta avunantajilta ja kansainvälisiltä rahoituslaitoksilta. Tämä paransi merkittävästi Ukrainan makrotaloudellista ja rahoituksellista kriisinsietokykyä kriittisenä aikana.

¹⁰ Eurooppa-neuvoston päätelmät, 23. ja 24.6.2022, EUCO 24/22.

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2022/2463, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, välineen perustamisesta tuen antamiseksi Ukrainalle vuonna 2023 (makrotaloudellinen rahoitusapu plus) (EUVL L 322, 16.12.2022, s. 1–14).

- (5) Unioni antaa merkittävää rahoitustukea myös lisäpaketilla, jossa yhdistetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/947¹² perustetun naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa (NDICI) varoja ja Euroopan investointipankin lainoja.
- (6) Lisäksi neuvosto päätti Ukrainan asevoimien tukemisesta 5,6 miljardilla eurolla Euroopan rauhanrahastosta rahoitettavilla talousarvion ulkopuolisilla avustustoimenpiteillä neuvoston päätöksen (YUTP) 2021/509¹³ mukaisesti sekä Ukrainaa tukevasta sotilaallisesta avustusoperaatiosta, jonka yhteisiin kustannuksiin osoitettiin 0,1 miljardia euroa. Unioni ja sen jäsenvaltiot ovat myös toteuttaneet ennennäkemättömiä luontoissuorituksina toteutettavia hätäapuotoimia unionin pelastuspalvelumekanismien puitteissa Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1313/2013/EU¹⁴, sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/836¹⁵, nojalla; kyseessä on mekanismin toistaiseksi suurin hätäapuoperaatio.
- (7) Lisäksi toukokuussa 2022 käyttöön otetut EU:n ja Ukrainan solidaarisuuskaistat olivat toukokuun 2023 loppuun mennessä tuottaneet Ukrainan taloudelle arviolta 31 miljardin euron vientitulot.
- (8) Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan oli aiheuttanut Ukrainalle yli 270 miljardin euron vahingot¹⁶ 24 päivään helmikuuta 2023 mennessä, ja jälleenrakennuskustannukset on arvioitu 384 miljardiksi euroksi, minkä lisäksi Ukrainan pääsy rahoitusmarkkinoille on estynyt ja julkiset tulot ovat vähentyneet merkittävästi, kun taas humanitaariseen tilanteeseen vastaamiseen ja valtion palvelujen jatkuvuuden säilyttämiseen käytettävät julkiset menot ovat kasvaneet merkittävästi. Nämä arviot sekä muista asiaankuuluvista ja myöhemmistä lähteistä saadut analyttiset tiedot muodostavat asianmukaisen perustan tulevien vuosien rahoitustarpeiden määrittämiselle, alueelliset ja alakohtaiset näkökohdat mukaan lukien.
- (9) Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) arvioi 30 päivänä maaliskuuta 2023, että vuoteen 2027 ulottuva valtion rahoitusvaje on 75,1 miljardia euroa, ja sopi Ukrainan kanssa 14,4 miljardin euron nelivuotisesta ohjelmasta, jonka tarkoituksena on vakiinnuttaa finanssipoliittista, ulkoista, hinta- ja rahoitusvakautta ylläpitävät politiikat ja tukea talouden elpymistä niin, että samanaikaisesti tehostetaan hallintoa ja vahvistetaan instituutioita pitkän aikavälin kasvun edistämiseksi osana sodanjälkeistä jälleenrakennusta ja Ukrainan liittymisvalmisteluja.

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/947, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2021, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta (EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1).

¹³ Neuvoston päätös (YUTP) 2021/509, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2021, Euroopan rauhanrahaston perustamisesta ja päätöksen (YUTP) 2015/528 kumoamisesta (EUVL L 102, 24.3.2021, s. 14).

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1313/2013/EU, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, unionin pelastuspalvelumekanismista (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 924–947).

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/836, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, unionin pelastuspalvelumekanismista annetun päätöksen N:o 1313/2013/EU muuttamisesta (EUVL L 185, 26.5.2021, s. 1).

¹⁶ Maailmanpankin, Euroopan komission ja Yhdistyneiden kansakuntien laatima nopea vahinko- ja tarvearviointi (Rapid Damage and Needs Assessment). Ks. [Maailmanpankin asiakirja](#) (englanniksi).

- (10) Koska Ukrainan rahoitustarpeissa on edelleen vajetta ainakin vuoteen 2027, Ukrainan hallitukselle on annettava joustavaa tukea sen tehtävien ylläpitämiseksi sekä maan elpymisen, jälleenrakentamisen ja nykyaikaistamisen tukemiseksi.
- (11) Kun otetaan huomioon Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamat vahingot Ukrainan taloudelle, yhteiskunnalle ja infrastruktuurille, maan tukeminen sen toimintojen ylläpitämiseksi, lyhyen aikavälin hätäapu sekä Ukrainan nopea elpyminen, jälleenrakentaminen ja nykyaikaistaminen edellyttävät monipuolista tukea talouden uudelleenrakentamiseksi, perustan luomiseksi vapaalle ja vauraalle maalle, joka on kiinnittynyt eurooppalaisiin arvoihin ja onnistuneesti integroitunut Euroopan ja maailmantalouteen, ja maan liittymisvalmistelujen edistämiseksi.
- (12) Tässä yhteydessä on syytä perustaa yksi keskipitkän aikavälin väline, joka kokoaa yhteen unionin Ukrainalle antaman kahdenvälisen tuen ja jolla varmistetaan koordinointi ja tehokkuus. Tätä varten on tarpeen perustaa Ukrainan tukiväline, jäljempänä 'tukiväline', joka varmistaa tasapainon niiden unionin toimien joustavuuden ja ohjelmoitavuuden välillä, joilla pyritään paikkaamaan Ukrainan rahoitusvaje, vastaamaan elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin ja samalla tukemaan Ukrainan uudistuksia, joita se toteuttaa osana liittymisvalmistelujaan.
- (13) Ukrainan tukivälineen tueksi tarvitaan johdonmukainen ja priorisoitu jälleenrakennussuunnitelma, jäljempänä 'Ukrainan-suunnitelma', jonka laatii Ukrainan hallitus ja joka tarjoaa jäsenmääränsä ja ennakoitavan, unionin jäsenyysvaatimukseen selkeästi kytketyn kehityksen Ukrainan elpymistä, jälleenrakentamista ja nykyaikaistamista varten.
- (14) Unionin tukea Ukrainalle vuosina 2024–2027 olisi annettava ensisijaisesti ja pääasiassa Ukrainan tukivälineestä, jotta voidaan varmistaa johdonmukainen lähestymistapa yhtenäisen välineen avulla korvaamalla tai tarvittaessa täydentämällä muiden välineiden mukaisia toimia.
- (15) Tältä osin tukivälineestä myönnettävällä unionin tuella olisi korvattava kahdenvälisen tuki, jota myönnetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/947 perustetusta naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineestä – Globaali Eurooppa (NDICI). On kuitenkin tärkeää varmistaa, että Ukraina voi jatkossakin päästä osalliseksi alueellisesta, temaattisesta, nopean toiminnan tuesta ja muista NDICI-välineen tukimuodoista, mukaan lukien rajatylittävät yhteistyöohjelmat, ja yleisemmin jatkaa alueellisen, makroalueellisen ja rajatylittävän yhteistyön ja alueellisen kehityksen edistämistä muun muassa panemalla täytäntöön unionin makroaluestrategioita.
- (16) Humanitaarinen apu, puolustusapu ja tuki niille jäsenvaltioille, jotka antavat suojelua sotaa pakeneville ukrainalaispakolaisille, olisi rahoitettava muista lähteistä kuin tukivälineestä. Lisäksi Ukraina voi edelleen päästä osalliseksi asiaankuuluvista unionin ohjelmista.
- (17) Tukivälineen avulla olisi kurottava umpeen Ukrainan rahoitusvaje vuoteen 2027 saakka tarjoamalla avustuksia ja erittäin edullista taloudellista hätäapua ennakoitavalla, jatkuvalla, hallitulla ja oikea-aikaisella tavalla. Tällaisella avulla olisi tuettava makrotaloudellista vakautta Ukrainassa ja helpotettava maahan kohdistuvia ulkoisia rahoitusrajoitteita.
- (18) Uuden tukivälineen puitteissa olisi kiireesti aloitettava investoinnit Ukrainan elpymiseen, jälleenrakentamiseen ja nykyaikaistamiseen, jotta Ukrainan väestölle

voidaan tarjota kunnolliset elinolot, varmistaa työpaikkojen luominen ja tulojen syntyminen ja asteittain vähentää tarvittavan kansainvälisen avun määrää.

- (19) Tukivälineellä elpyminen, jälleenrakentaminen ja nykyaikaistaminen olisi sidottava jäsenyyšnäkymiin asettamalla rahoitustuen ehdoksi jäsenyyteen liittyvien uudistusten ja investointien toteuttaminen.
- (20) Koska yhdestä välineestä rahoitettava Ukraina-suunnitelma on keskipitkän aikavälin suunnitelma, sen odotetaan kannustavan maata ohjaamaan investointeja ja uudistuksia vihreään, digitaaliseen ja osallistavaan talouteen siirtymiseen ja samanmielisiä avunantajia myöntämään monivuotista rahoitusta Ukrainan tukemiseksi.
- (21) Elvytys-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistoimien olisi perustuttava Ukrainan omavastuullisuuteen, tiiviiseen yhteistyöhön ja koordinointiin tukea antavien maiden ja -järjestöjen kanssa sekä Ukrainan liittymisvalmistelujen edistämiseen. Myös alue- ja paikallishallintojen odotetaan nousevan tärkeään rooliin. Vertaisyhteistyön sekä ohjelmien, jotka nivoutuvat unionin ja Ukrainan kaupunkien ja alueiden välisiin kumppanuuksiin, olisi rikastettava ja nopeutettava elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamisprosessia.
- (22) Unionin olisi myös edistettävä paikallisviranomaisten tiivistä kuulemista ja osallistamista ottaen huomioon, että paikallisviranomaiset kattavat laajan kirjon valtiotasoa alempia hallintotasoja ja -haaroja, mukaan lukien alueet, kunnat, rajonit ja hromadat ja niitä edustavat järjestöt, sekä niiden osallistumista Ukrainan elvyttämiseen, jälleenrakentamiseen ja nykyaikaistamiseen kestävän kehityksen pohjalta ja huolehtimalla kestävän kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanosta paikallistasolla. Unionin olisi tunnustettava paikallisviranomaisten moninaiset roolit alueellisen lähestymistavan edistämässä paikalliseen kehittämiseen, mukaan lukien hajauttamisprosessit, osallistuminen ja vastuuvollisuus, ja lisättävä tukeaan paikallisviranomaisten valmiuksien kehittämiseen.
- (23) Unionin olisi tuettava Ukrainan liittymisvalmisteluja ja hyödynnettävä siinä jäsenvaltioiden kokemuksia. Tällaisessa yhteistyössä olisi erityisesti jaettava kokemuksia, joita nykyisillä jäsenvaltioilla on omista uudistusprosesseistaan.
- (24) Tukivälineestä myönnettävän tuen olisi myös luotava synergioita Ukrainan uudistuksia ja jälleenrakennusta tukevien tärkeimpien organisaatioiden, kuten Euroopan investointipankin, Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin, Maailmanpankin, Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön ja Kansainväliseen valuuttarahaston, kanssa ja maksimoitava ne.
- (25) Sotaan liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi tukivälineestä olisi voitava antaa tukea Ukrainalle asianmukaisesti perustelluissa poikkeuksellisissa olosuhteissa, erityisesti jos sota pahenee merkittävästi, jotta voidaan säilyttää maan makrotaloudellinen vakaus ja varmistaa tukivälineen tavoitteiden saavuttaminen. Tällaista poikkeuksellista rahoitusta olisi myönnettävä komission ehdotuksesta annettavalla neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä vain, jos todetaan, että Ukrainan on mahdoton täyttää tämän asetuksen mukaisiin tukimuotoihin liittyvät ehdot, vaikka se on asianomaisen tuen saaja, ja rahoitus olisi lopetettava heti, kun ehtojen täyttäminen on jälleen mahdollista. Tällainen rahoitus ei saisi vaikuttaa muista unionin erityisvälineistä myönnettävään rahoitukseen, joka olisi otettava käyttöön luonnonkatastrofeissa tai muissa humanitaarisissa tai väestönsuojeluun liittyvissä hätätilanteissa.
- (26) Laajentumisen politiikkakehys, jonka Eurooppa-neuvosto ja neuvosto ovat määritelleet, assosiaatiosopimus, kumppanuus- ja yhteistyösopimus, monenväliset

sopimukset, joiden osapuoli Ukraina on, sekä muut sopimukset, joilla luodaan oikeudellisesti sitova suhde Ukrainaan, samoin kuin Euroopan parlamentin päätöslauselmat, komission tiedonannot sekä komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteiset tiedonannot muodostavat yleisen politiikkakehyksen tämän asetuksen täytäntöönpanoa varten. Komission olisi huolehdittava, että tämän tukivälineen mukainen tuki ja laajentumisen politiikkakehyks ovat keskenään johdonmukaisia.

- (27) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 49 artiklan mukaan unionin jäsenyyttä voi hakea jokainen Euroopan valtio, joka noudattaa ja sitoutuu edistämään seuraavia arvoja: ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, demokratia, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien, myös vähemmistöihin kuuluvien oikeuksien, kunnioittaminen. Nämä ovat jäsenvaltioille yhteisiä arvoja yhteiskunnassa, jolle on ominaista moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus ja yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo.
- (28) Unionin jäsenyyttä hakeneesta Euroopan valtiosta voi tulla unionin jäsen vain, jos sen on vahvistettu täyttävän kaikilta osin Kööpenhaminassa kesäkuussa 1993 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston vahvistamat jäsenyysehdot, jäljempänä 'Kööpenhaminan kriteerit', ja edellyttäen, että unionilla on valmius ottaa uusi jäsen vastaan. Kööpenhaminan kriteereitä ovat demokratian takaavien instituutioiden vakaus, oikeusvaltioperiaate, ihmisoikeudet sekä vähemmistöjen kunnioittaminen ja suojelu, toimiva markkinatalous, kyky selviytyä kilpailupaineista ja markkinavoimista unionissa sekä valmius omaksua oikeuksien lisäksi myös perussopimuksista johtuvat velvoitteet, joihin kuuluu poliittisen unionin sekä talous- ja rahaliiton tavoitteisiin pyrkiminen.
- (29) On unionin ja Ukrainan yhteisen edun mukaista edistää toimia, joilla Ukraina pyrkii uudistamaan poliittisen ja oikeus- ja talousjärjestelmänsä unionin jäsenyyttä silmällä pitäen. Ehdokasaseman myöntäminen Ukrainalle on unionin strateginen investointi Euroopan rauhaan, turvallisuuteen, vakauteen ja vaurauteen, ja se antaa unionille paremman lähtökohdan vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin. Se myös tarjoaa sekä unionia että Ukrainaa hyödyttäviä uusia taloudellisia ja kaupankäyntimahdollisuuksia ja tukee maan asteittaista muuttumista. Mahdollisuus liittyä unioniin on voimakas kimmoke tehdä positiivisia demokraattisia, poliittisia, taloudellisia ja yhteiskunnallisia muutoksia.
- (30) Eurooppalaisten perusarvojen omaksuminen ja niihin sitoutuminen on valinta ja äärimmäisen tärkeää Ukrainan EU-jäsenyyttä silmällä pitäen. Näin ollen Ukrainan olisi omaksuttava eurooppalaiset arvot ja sitouduttava niihin kaikilta osin, minkä lisäksi sen olisi sitouduttava sääntöihin ja arvoihin perustuvan maailmanjärjestyksen ylläpitämiseen ja kansaa palvelevien välttämättömien uudistusten määrätietoiseen ajamiseen.
- (31) Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamien vahinkojen korjaaminen ei voi rajoittua tuhotun uudelleenrakentamiseen sotaa edeltävälle tasolle. Jälleenrakentaminen tarjoaa mahdollisuuden tukea Ukrainaa sen sisämarkkinoihin yhdentymisessä ja kestäväen vihreän siirtymän ja digitalisaation vauhdittamisessa unionin politiikkojen mukaisesti. Tukivälineellä olisi edistettävä jälleenrakentamista niin, että samalla nykyaikaistetaan ja parannetaan Ukrainan taloutta ja yhteiskuntaa unionin sääntöjen ja normien pohjalta investoimalla Ukrainan siirtymiseen kohti vihreää, digitaalista ja osallistavaa taloutta sekä maan kriittisen infrastruktuurin, tuotantokapasiteetin ja inhimillisen pääoman elpymiseen, jälleenrakentamiseen ja nykyaikaistamiseen kriisinsietokykyiseksi.

- (32) Tukivälineen olisi edistettävä Pariisin sopimuksen ja ilmastomuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen, biologista monimuotoisuutta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen ja aavikoitumisen estämistä koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen noudattamista, eikä se saisi edistää ympäristön tilan heikkenemistä eikä aiheuttaa haittaa ympäristölle tai ilmastolle. Tukivälineestä myönnettävän rahoituksen olisi oltava linjassa sen pitkän aikavälin tavoitteen kanssa, jonka mukaan maapallon keskilämpötilan nousu on pidettävä selvästi alle 2 celsiusasteessa esiteollisella kaudella vallinneeseen tasoon verrattuna ja toimia lämpötilan nousun rajoittamiseksi 1,5 celsiusasteeseen on jatkettava. Rahoituksen olisi oltava linjassa myös ilmastomuutoksen haittavaikutuksiin sopeutumista koskevien valmiuksien parantamista ja ilmastokestävyyden edistämistä koskevan tavoitteen kanssa sekä biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen, kiertotalouden ja saasteettomuuden tukemisen kanssa. Erityishuomiota olisi kiinnitettävä toimiin, joilla saadaan aikaan sivuhyötyjä ja saavutetaan useita tavoitteita, myös ilmaston, biologisen monimuotoisuuden ja ympäristön osalta.
- (33) Tässä yhteydessä tukivälineestä rahoitettavien toimenpiteiden ohjenuorana olisi pidettävä vahingon välttämisen periaatetta ja ”ketään ei jätetä” -periaatetta.
- (34) Tämän asetuksen täytäntöönpanon ohjenuorana olisi pidettävä tasa-arvon ja syrjimättömyyden periaatteilla, sellaisina kuin ne on määritelty unionin tasa-arvostrategioissa. Täytäntöönpanolla olisi edistettävä sukupuolten tasa-arvoa sekä naisten ja tyttöjen voimaannuttamista ja pyrittävä suojelemaan ja edistämään naisten ja tyttöjen oikeuksia sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevien EU:n toimintasuunnitelmien sekä asiaankuuluvien neuvoston päätelmien ja kansainvälisten yleissopimusten mukaisesti. Tukivälineen täytäntöönpanossa olisi noudatettava vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevaa Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta, ja tukivälineen investoinneissa ja teknisessä tuessa olisi varmistettava esteettömyys.
- (35) Oikeusvaltion, myös oikeuslaitoksen riippumattomuuden, vahvistaminen, lahjonnan, rahanpesun ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta sekä läpinäkyvyys, hyvä hallinto kaikilla tasoilla, vapaan ja moniarvoisen tiedonvälityksen turvaaminen ja disinformaation torjunta ja julkishallinnon uudistaminen, myös julkisten hankintojen, kilpailun ja valtiontukien osalta, ovat edelleen suurimpia haasteita, ja niiden varmistaminen on erittäin tärkeää, jotta Ukraina voi lähentyä unionia ja valmistautua täyttämään unionin jäsenyysvelvoitteet kaikilta osin. Ukrainan tukivälineestä myönnettävällä tuella olisi vastattava edellä mainittuihin haasteisiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ottaen huomioon, että uudistusten toteuttaminen kyseisillä aloilla vie aikaa ja tuloksia on saatava aikaan.
- (36) Osallistuvan demokratian periaatteen mukaisesti unionin olisi kannustettava parlamentaaristen valmiuksien, parlamentaarisen valvonnan, demokraattisten menettelyjen ja oikeudenmukaisen edustuksen lujittamiseen Ukrainassa.
- (37) Unionin ja Ukrainan välinen tehostettu strateginen ja operatiivinen yhteistyö on avainasemassa, kun turvallisuusuhkia ja järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin aiheuttamia uhkia pyritään torjumaan tuloksellisesti ja tehokkaasti.
- (38) Ukrainan tukivälineen toimilla olisi tarvittaessa tuettava myös luottamusta lisääviä toimenpiteitä ja prosesseja, joilla edistetään oikeudenmukaisuutta, totuuden selvittämistä, korvauksia, takeita siitä, että tapahtumat eivät toistu, sekä todisteiden keräämistä sodan aikana tehdyistä rikoksista.

- (39) Tukivälineestä myönnettävän tuen ennakkoehdona olisi oltava, että Ukraina noudattaa edelleen toimivan demokratian mekanismeja, kunnioittaa demokraattisia instituutioita, mukaan lukien parlamentaarinen monipuoluejärjestelmä, noudattaa oikeusvaltioperiaatetta ja takaa ihmisoikeuksien, myös vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien, kunnioittamisen.
- (40) Ukrainan tukivälineen tukea, myös Ukrainan liittymisvalmisteluihin myönnettävällä tuella, olisi pyrittävä saavuttamaan välineen yleiset ja erityistavoitteet, ja sitä myönnettäessä olisi noudatettava vahvistettuja kriteerejä ja selkeitä ehtoja.
- (41) Ukrainan tukivälineen yleisinä tavoitteina on auttaa maata selviytymään sodan sosiaalisista, taloudellisista ja ympäristöseurauksista, tukea maan jälleenrakentamista, mukaan lukien elpyminen, ja nykyaikaistamista, edistää yhteiskunnan, talouden ja ympäristön kriisinsietokykyä ja maan asteittaista yhdentymistä unioniin, maailmantalouteen ja kansainvälisille markkinoille sekä valmistaa maata unionin jäsenyyteen tukemalla sen liittymisprosessia. Tavoitteisiin olisi pyrittävä niin, että ne vahvistavat toisiaan.
- (42) Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin mukaisesti tukivälineellä olisi tuettava solidaarisuutta, integraatiota ja sosiaalista oikeudenmukaisuutta, jotta voidaan luoda ja ylläpitää laadukkaita työpaikkoja ja kestävää kasvua, varmistaa yhtäläiset mahdollisuudet ja sosiaalisen suojelun saatavuus, suojella haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä ja parantaa elintasoa. Tukivälineellä olisi myös edistettävä köyhyyden ja työttömyyden torjuntaa, laadukkaiden työpaikkojen luomista sekä muita heikommassa asemassa olevien ryhmien osallistamista ja integroitumista. Tukivälineen olisi tarjottava mahdollisuuksia panostaa osaamiseen muun muassa ammatillisen koulutuksen avulla, jotta työvoimaa voidaan valmistaa digitaaliseen ja vihreään siirtymään. Sen avulla olisi myös voitava parantaa työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua, infrastruktuuria ja palveluja.
- (43) Tukivälineellä olisi varmistettava johdonmukaisuus Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklassa vahvistettujen unionin ulkoisen toiminnan yleisten tavoitteiden kanssa ja täydennettävä niitä, mukaan lukien perusoikeuksien ja -periaatteiden kunnioittaminen sekä ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltion perusperiaatteiden suojelu ja edistäminen, mukaan lukien korruption torjunta, oikeuslaitos, julkishallinto ja hyvä hallinto.
- (44) Venäjän hyökkäyssotaan liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi tukivälineen olisi oltava joustava väline, jonka avulla unioni voi vastata Ukrainan tarpeisiin monipuolisella välinepaketilla, josta tarjotaan rahoitusta Ukrainan valtiolle, annetaan teknistä apua ja tuetaan lyhyen aikavälin elpymis- ja jälleenrakennusprioriteetteja, investointeja ja rahoituksen saantia sekä valmiuksien kehittämistä ja muita asiaankuuluvia toimia.
- (45) Unionin tuen olisi rakennuttava kolmelle pilarille: i) rahoitustuki Ukrainan valtiolle uudistusten ja investointien toteuttamiseen sekä maan makrotaloudellisen vakauden säilyttämiseen Ukraina-suunnitelmassa esitetyn mukaisesti, ii) Ukrainan investointikehys, jolla mobilisoidaan investointeja ja parannetaan rahoituksen saantia, ja iii) liittymistuki teknisen asiantuntemuksen hyödyntämiseksi ja valmiuksien kehittämiseksi.
- (46) Koska elvytys-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeet ovat huomattavat eikä niitä voida kattaa pelkästään unionin talousarviosta, sekä julkisilla että yksityisillä investoinneilla olisi oltava roolinsa niihin vastaamisessa. Tukivälineen olisi

mahdollistettava sekä julkisten että yksityisten investointien mobilisointi samoin kuin mahdollisuus kasvattaa tukea pitkän aikavälin jälleenrakentamiseen tehtäville investoinneille olosuhteiden salliessa, ottaen huomioon myös Ukrainan täytöntöönpano- ja vastaanottokyky.

- (47) Unionin tukivälineeseen osoittamien varojen enimmäismäärän olisi oltava 50 miljardia euroja käyvinä hintoina vuosiksi 2024–2027 kaikki tukityypit mukaan lukien. Kun otetaan huomioon muuttuvat olosuhteet ja tukivälineen tavoitteet, unionin tuella on varmistettava tasapaino joustavuuden ja ohjelmoitavuuden välillä.
- (48) Tämän asetuksen nojalla myönnettävä unionin muu kuin lainojen muodossa annettava tuki olisi rahoitettava neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muutoksessa¹⁷ ehdotetusta Ukraina-varauksesta ja sen mukaisesti, ja se olisi määrältään enintään 50 miljardia euroa kaudella 2024–2027. Tällainen enimmäismäärä ei muodosta talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioryhteydestä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, joulukuussa 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen 18 kohdassa tarkoitettua ensisijaista rahoitusohjetta, jota Euroopan parlamentti ja neuvosto noudattavat vuosittaisessa talousarviomenettelyssä.
- (49) Neuvoston asetukseen (EU, Euratom) 2020/2093 ehdotetun muutoksen¹⁸ 10 b artiklan mukaisesti Ukraina-varauksesta olisi pyrittävä ottamaan käyttöön vähintäänkin vuotuinen ohjeellinen määrä muun kuin lainojen muodossa annettavan tuen rahoittamiseen.
- (50) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 29 artiklan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 215 artiklan 2 kohdan perusteella hyväksytyjen unionin rajoittavien toimenpiteiden yhteydessä varoja ja taloudellisia resursseja ei saa suoraan tai välillisesti asettaa nimettyjen oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai niiden hyväksi. Tukivälineestä ei näin ollen voida antaa tukea tällaisille nimetyille yhteisöille eikä niiden omistamille tai määräysvallassa oleville yhteisöille.
- (51) Ukraina-varauksen maksusitoumusmäärärahat ja vastaavat maksumäärärahat olisi otettava vuosittain käyttöön talousarviossa ylittämällä monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistetut enimmäismäärät.
- (52) Unionin talousarviotakuu on aiheellista laajentaa Ukrainan tukivälineestä lainojen muodossa myönnettävän tuen osalta niin, että se kattaa Ukrainan saataville asetettavan rahoitustuen, joka on hyväksytty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046¹⁹ 220 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Siksi neuvoston asetukseen (EU, Euratom) 2020/2093 tehdyssä muutoksessa²⁰ ehdotetaan, että tarvittavat määrärahat otetaan käyttöön unionin talousarviossa ylittämällä Ukrainalle annettavalle

¹⁷ COM(2023) 337 final.

¹⁸ Ks. edellinen alaviite.

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

²⁰ COM(2023) 337 final.

rahoitusavulle monivuotisessa rahoituskehityksessä vahvistetut enimmäismäärät, jotka ovat käytettävissä vuoden 2027 loppuun saakka.

- (53) Samalla kun noudatetaan periaatetta, jonka mukaan unionin talousarvio vahvistetaan vuosittain, olisi varmistettava mahdollisuus soveltaa muiden politiikkojen osalta asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 mukaisesti joustoa eli käytännössä varojen siirtämistä seuraavalle varainhoitovuodelle ja varojen uudelleensitomista, jotta voidaan varmistaa unionin varojen tehokas käyttö ja siten maksimoida tukivälineestä käytettävissä olevat unionin varat.
- (54) Tukivälineen mukaisissa myöntämis-/hankintamenettelyissä olisi sallittava tukikelpoisuuden rajoittaminen toiminnan erityisluonteen vuoksi tai silloin, kun toiminta vaikuttaa turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen.
- (55) Jotta voidaan varmistaa tukivälineen tehokas täytäntöönpano, mukaan lukien Ukrainan eurooppalaisiin arvoketjuihin integroitumisen helpottaminen, kaikkien tukivälineestä rahoitettavien ja hankittavien tarvikkeiden ja materiaalien olisi oltava peräisin jäsenvaltioista, Ukrainasta, Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimuspuolista, asetuksen (EU) 2021/947 liitteen I ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1529 liitteen I soveltamisalaan kuuluvista maista tai maista, joille komissio on vahvistanut vastavuoroisen mahdollisuuden saada ulkoista apua Ukrainassa, paitsi jos asianomaisia tarvikkeita ja materiaaleja ei voida hankkia kohtuullisin ehdoin mistä tahansa näistä maista.
- (56) Unionin olisi pyrittävä hyödyntämään käytettävissä olevia resursseja mahdollisimman tehokkaasti optimoidakseen ulkoisten toimiensa vaikutukset. Tähän on mahdollista päästä huolehtimalla yhdenmukaisuudesta, johdonmukaisuudesta ja täydentävyydestä muiden unionin ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden kanssa sekä luomalla synergioita muiden unionin politiikkojen ja ohjelmien kanssa. Jotta yhdistettyjen toimien vaikutus voitaisiin maksimoida yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi, olisi mahdollistettava, että tukivälineellä voidaan edistää muiden ohjelmien toimia.
- (57) Unionin olisi edistettävä monenvälistä, sääntöihin ja arvoihin perustuvaa lähestymistapaa globaaleihin hyödykkeisiin ja haasteisiin, ja sen olisi tehtävä tähän liittyvää yhteistyötä jäsenvaltioiden, kumppanimaiden, kansainvälisten järjestöjen ja muiden avunantajien kanssa.
- (58) Kun otetaan huomioon tarve koordinoita Ukrainan elpymiseen, jälleenrakentamiseen ja nykyaikaistamiseen annettavaa kansainvälistä tukea, jäsenvaltioiden, kolmansien maiden, kansainvälisten järjestöjen, kansainvälisten rahoituslaitosten ja muiden rahoittajien olisi voitava osallistua tukivälineen täytäntöönpanoon. Tällaisiin rahoitusosuuksiin olisi sovellettava samoja sääntöjä ja ehtoja, ja sen olisi oltava asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa sekä d ja e alakohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.
- (59) Komission ja jäsenvaltioiden olisi varmistettava antamansa tuen vaatimustenmukaisuus, yhdenmukaisuus, johdonmukaisuus ja täydentävyys erityisesti säännöllisellä neuvonpidolla ja tiheällä tietojenvaihdolla tukimenettelyn eri vaiheissa, myös paikallistasolla. Koska toimintaan osallistuu monenlaisia kansainvälisiä avunantajia, olisi myös toteutettava tarvittavia toimenpiteitä koordinoinnin ja täydentävyyden parantamiseksi muiden avunantajien kanssa muun muassa säännöllisen neuvonpidon avulla. Tällaiseen näkemystenvaihtoon olisi käytettävä jo toiminnassa olevaa Ukrainan tuen lahjoittajien koordinoitifooriumia.

- (60) Tähän asetukseen olisi sovellettava horisontaalisia varainhoitosääntöjä, jotka Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat hyväksyneet SEUT-sopimuksen 322 artiklan nojalla. Kyseiset säännöt vahvistetaan asetuksessa (EU) 2018/1046, ja niihin sisältyy erityisesti menettely, joka koskee talousarvion laatimista ja toteuttamista käyttäen avustuksia, palkintoja, hankintoja, välillistä hallinnointia, rahoitusvälineitä, talousarviotakuita, rahoitustukea ja ulkoisten asiantuntijoiden kulujen korvaamista, sekä säännöksiä taloushallinnon toimijoiden toiminnan valvonnasta.
- (61) Tämän asetuksen mukaiset rahoitusmuodot ja täytäntöönpanomenetelmät olisi valittava sen perusteella, miten hyvin niillä voidaan saavuttaa tukivälineen tavoitteet ja saada aikaan tuloksia, ottaen huomioon erityisesti valvonnasta aiheutuvat kustannukset, hallinnollisen rasituksen ja odotettavissa olevan riskin sääntöjen noudattamatta jättämisestä. Tässä yhteydessä olisi otettava huomioon varainhoitoasetuksen 125 artiklan 1 kohdan mukaisesti kertakorvauksien, kiinteämääräisen rahoituksen ja yksikkökustannusten käyttö sekä rahoitus, joka ei perustu kustannuksiin.
- (62) Ukrainan kanssa olisi tehtävä puitesopimus, jossa vahvistetaan unionin ja Ukrainan välisen rahoitusyhteistyön periaatteet, mukaan lukien tarvittavat menojen valvonta- ja tarkastusmekanismit. Ukrainan kanssa olisi tehtävä myös rahoitus- ja lainasopimuksia, tarvittaessa pilarikohtaisesti, jotta voidaan määritellä varojen vapauttamisedellytykset.
- (63) Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 209 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä, toisessa ja neljännessä alakohdassa säädetään, on aiheellista pitää palautuksia ja tukivälineen tuottamia tuloja tukivälineen tai sen seuraajaohjelman sisäisinä käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina.
- (64) Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 213 artiklan 4 kohdan a alakohdassa säädetään, on aiheellista pitää Ukraina-takaukseen osoitettujen varojen mahdollista ylijäämää tukivälineen tai sen seuraajaohjelman sisäisinä käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina.
- (65) Tukivälineen I pilarista olisi myönnettävä rahoitusta Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanon tukemiseen; suunnitelmassa vahvistetaan Ukrainan uudistus- ja investointiohjelma, jolla pyritään saavuttamaan tukivälineen yleiset ja erityistavoitteet, jotka olisi sisällytettävä myös talous- ja finanssipoliittiseen kehykseen. Tämän pilarin mukaista rahoitusta olisi myönnettävä edellyttäen, että suunnitelmassa asetetut ehdot täyttyvät tyydyttävästi.
- (66) Ukrainan olisi laadittava suunnitelma niin, että se vastaa johdonmukaisella, kattavalla ja riittävän tasapainoisella tavalla Ukrainan jälleenrakentamis- ja nykyaikaistamistavoitteita ja tukee maan taloudellista, sosiaalista ja ympäristöön liittyvää elpymistä ja edistymistä kohti unionin jäsenyyttä. Näin Ukraina-suunnitelma tarjoaisi lähtökohdan myös muille avunantajille niiden määritellesä Ukrainan jälleenrakentamisen rahoitusprioriteetteja ja edistäisi omavastuullisuutta, johdonmukaisuutta ja lisärahoitusta tältä osin. Tätä varten Ukrainan olisi varmistettava, että valmis suunnitelma kattaa sen elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeet yhdenmukaisella tavalla, ja määritettävä, missä määrin unionin odotetaan rahoittavan suunnitelman toimenpiteitä tukivälineestä. Suunnitelmaa laatiessaan Ukraina olisi otettava huomioon muista unionin ohjelmista myönnettävä tuki. Ukraina olisi suunnitelmaa laatiessaan myös varmistettava, että muut avunantajat voivat tukea suunnitelman toimenpiteitä muun muassa osoittamalla lisää rahoitusta tukivälineeseen.

- (67) Vaikka Ukraina-suunnitelman olisi muodostettava perusta tukivälineen ensimmäisestä pilarista myönnettävälle tuelle, sen olisi myös toimittava viitekehystenä tukivälineen toisesta ja kolmannelle pilarille annettavalle tuelle. Toisesta ja kolmannelle pilarille rahoitettavilla toimenpiteillä olisi tuettava suunnitelman tavoitteita ja täytäntöönpanoa.
- (68) Ukraina-suunnitelmaan olisi sisällyttävä uudistus- ja investointitoimenpiteitä sekä laadullisia ja määrällisiä tavoitteita, joilla taataan kyseisten toimenpiteiden tyydyttävä toteuttaminen, sekä alustava aikataulu toimenpiteiden täytäntöönpanolle. Toimenpiteiden, jotka on aloitettu 1 päivänä tammikuuta 2023 tai sen jälkeen, olisi oltava tukikelpoisia.
- (69) Suunnitelmassa olisi vahvistettava ehdot, jotka ovat kytköksissä sen sisältämien toimenpiteiden täytäntöönpanossa odotettavissa olevaan edistymiseen. Nämä ehdot olisi esitettävä laadullisina tai määrällisinä tavoitteina. Tavoitteiden määräajan olisi oltava 31 joulukuuta 2027, vaikka toimenpiteet, joihin tavoitteet liittyvät, on mahdollistaa saattaa loppuun sen jälkeenkin. Koska Ukrainan makrotaloudellinen vakaus on voitava taata samalla kun tuetaan maan elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistoimia sen unioniin liittymistä silmällä pitäen, suunnitelmaan olisi erityisesti sisällyttävä ehtoja, jotka liittyvät i) keskeisiin vaatimuksiin, kuten makrotaloudelliseen vakauteen, budjettivalvontaan ja julkiseen varainhoitoon, ja jotka voidaan määritellä niin, että ne kytketään tyydyttävään edistymiseen kyseisten vaatimusten täyttämiseksi, ja ii) suunnitelmassa esitettyihin alakohtaisiin ja rakenneuudistuksiin ja investointeihin. Maksut olisi jäseneltävä täytäntöönpanon ehtojen mukaisesti tukivälineen tavoitteet huomioon ottaen.
- (70) Ukrainan olisi suunnitelman valmistelussa ja täytäntöönpanossa otettava erityisesti huomioon maan alueiden ja kuntien tilanne ja niiden erityistarpeet elpymisen, jälleenrakentamisen, uudistusten, nykyaikaistamiseen ja hallinnon hajauttamisen suhteen, ja se olisi tehtävä alue-, paikallis-, kaupunki- ja muita viranomaisia kuullen monitasohallinnon periaatteen mukaisesti ja alhaalta ylöspäin -lähestymistapaa noudattaen. Tältä osin suunnitelmalla olisi erityisesti tehostettava Ukrainan alueiden ja kuntien taloudellista, sosiaalista, alueellista ja ympäristöön liittyvää kehitystä, tuettava hallinnon hajauttamista koskevaa uudistusta koko Ukrainan alueella sekä lähentymistä unionin normeihin; sillä olisi myös varmistettava valtiotasoa alemman tason viranomaisten, erityisesti kuntien, osallistuminen päätöksentekoon tuen käytöstä jälleenrakentamiseen paikallistasolla sekä se, että riittävän suuri osuus tuesta osoitetaan tällaisten viranomaisten valitsemiin ja toteuttamiin jälleenrakennushankkeisiin.
- (71) Suunnitelmaan olisi sisällytettävä myös selvitys Ukrainan järjestelmästä, jonka avulla voidaan tehokkaasti ehkäistä, havaita ja korjata tukivälineestä myönnettyjen varojen käyttöön liittyvät sääntöjenvastaisuudet, lahjonta, petokset ja eturistiriidat, ja järjestelyistä, joilla pyritään välttämään päällekkäisen rahoituksen myöntäminen tukivälineestä ja muista unionin ohjelmista. Suunnitelman mukaisilla toimenpiteillä olisi soveltuvin osin varmistettava tehokas hallinto- ja valvontajärjestelmä. Ukrainan olisi pantava tällaiset toimenpiteet täytäntöön ohjeelliseen päivämäärään mennessä, joka voitaisiin vahvistaa soveltuvin osin ja toimenpiteestä riippuen tukivälineen elinkaaren aikana.
- (72) Komission olisi arvioitava Ukraina-suunnitelmaa tässä asetuksessa vahvistettujen kriteerien perusteella. Neuvostolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa Ukraina-suunnitelmalle annettavan tuen huomattava rahoitusvaikutus huomioon ottaen. Jos

suunnitelman arvio on myönteinen, komission olisi tehtävä ehdotus suunnitelman hyväksymiseksi neuvostossa.

- (73) Kun otetaan huomioon tukivälineen täytäntöönpanoon liittyvät epävarmuustekijät ja siinä tarvittava jousto, Ukrainan olisi voitava esittää komissiolle perusteltu pyyntö tehdä ehdotus neuvoston täytäntöönpanopäätöksen muuttamiseksi tilanteessa, jos Ukraina ei objektiivisten olosuhteiden vuoksi enää pysty toteuttamaan Ukraina-suunnitelmaa osittain tai kokonaan, mukaan lukien asiaankuuluvat laadulliset ja määrälliset tavoitteet. Komissio voi yhteisymmärryksessä Ukrainan kanssa tehdä myös ehdotuksen neuvoston täytäntöönpanopäätöksen muuttamiseksi erityisesti käytettävissä olevien määrien muuttumisen huomioon ottamiseksi. Ukrainan olisi voitava esittää perusteltu pyyntö myös suunnitelman muuttamiseksi, esimerkiksi ehdottamalla tarvittaessa lisäyksiä, jotta voidaan ottaa huomioon muilta avunantajilta tai muista lähteistä saatavilla oleva lisärahoitus, kuten Venäjän jäädytetyistä ja pysäytetyistä varoista saadut tulot.
- (74) Ukraina-suunnitelmalle olisi voitava myöntää rahoitustukea lainan muodossa. Tilanteessa, jossa Ukrainalla on kiireellisiä rahoitustarpeita, on aiheellista järjestää rahoitustuki asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 a artiklassa säädetyn ja siinä ainoana varainhankintamenetelmänä vahvistetun hajautetun rahoitusstrategian mukaisesti, jonka odotetaan lisäävän unionin joukkolainojen likviditeettiä ja unionin toteuttamien liikkeeseenlaskujen houkuttelevuutta ja kustannustehokkuutta.
- (75) Venäjän hyökkäyssodasta johtuvan Ukrainan tilanteen huomioon ottamiseksi ja Ukrainan tukemiseksi sen pitkän aikavälin vakausuralla on aiheellista myöntää Ukrainalle lainoja erittäin edullisin ehdoin niin, että lainojen enimmäiskesto on 35 vuotta ja niiden pääoman takaisinmaksu alkaa aikaisintaan vuonna 2034. On myös aiheellista poiketa asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 5 kohdan e alakohdasta ja antaa unionille mahdollisuus kattaa 1 päivän tammikuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisenä aikana korkokustannukset (varainhankintakustannukset ja likviditeetin hallintakustannukset) ja luopua hallinnollisista kustannuksista (hallintokuluihin liittyvät palvelukustannukset), joista Ukraina muutoin vastaisi. Lainanotokustannuksiin liittyvä tuki olisi myönnettävä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna välineenä, jolla katsotaan voitavan varmistaa tukivälineestä myönnettävän tuen tuloksellisuus.
- (76) Ukrainan tulisi voida pyytää korkotukea ja hallinnollisista kustannuksista luopumista kunakin vuonna.
- (77) Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/947 31 artiklan 3 kohdan toisessa virkkeessä säädetään, tämän asetuksen mukaisista lainoista johtuvaa rahoitusvastuuta ei pitäisi tukea ulkosuhdetoimien takuujärjestelyllä. Tukivälineestä lainoina myönnetyn tuen olisi oltava asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua rahoitusapua. Kun otetaan huomioon taloudelliset riskit ja se, että rahoitusapu on tarkoitus kattaa talousarviosta, tukivälineestä lainojen muodossa annettavaa rahoitusapua varten ei pitäisi muodostaa varauksia, koska se ehdotuksen mukaisesti tarkoitus taata enimmäismäärät ylittäen, ja poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 211 artiklan 1 kohdassa säädetään, rahoitusastetta ei pitäisi vahvistaa.
- (78) Unionin tuke Ukrainalle annettaessa on tärkeää taata jousto, ohjelmoitavuus ja vakaus. Näin ollen tukivälineen maksut olisi suoritettava neljännesvuosittain enakkoon sovitun aikataulun mukaisesti Ukrainan esittämien maksupyyntöjen perusteella edellyttäen, että varoja on saatavilla ja komissio on tarkistanut asiaankuuluvien

ehtojen täyttymisen. Jos jokin ehto ei täyty suunnitelman hyväksymispäätöksessä vahvistetussa ohjeellisessa aikataulussa, komission olisi pidätettävä maksusta kyseisiä ehtoja vastaava määrä. Pidätetyt varat voitaisiin maksaa seuraavana maksukautena ja viimeistään 12 kuukauden kuluttua ohjeellisessa aikataulussa vahvistetusta alkuperäisestä määräajasta edellyttäen, että ehdot täyttyvät.

- (79) Sen varmistamiseksi, että Ukraina saa riittävästi rahoitusta makrotaloudellista vakautta koskevien tarpeidensa täyttämiseen ja maan elpymisen, jälleenrakentamisen ja nykyaikaistamisen käynnistämiseen, sillä olisi oltava mahdollisuus saada enintään 7 prosenttia ei-takaisinmaksettavasta rahoitustuesta ja ennakkomaksuina myönnettävistä lainoista edellyttäen, että varoja on saatavilla ja että Ukrainalle tukivälineestä annettavan tuen ennakkoehto täyttyy.
- (80) Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 116 artiklan 2 ja 5 kohdassa säädetään, on aiheellista asettaa maksumääräaika niin, että se alkaa päivästä, jona Ukrainalle annetaan tiedoksi päätös, jolla maksun suorittaminen hyväksytään, ja luopua komission suorittamasta viivästyskorkojen maksamisesta Ukrainalle.
- (81) Läpinäkyvyys tukivälineen täytäntöönpanossa on yksi unionin tuen keskeinen edellytys. Ukrainan olisi julkaistava kahdesti vuodessa tiedot henkilöistä ja yhteisöistä, jotka saavat Ukraina-suunnitelmassa yksilöityjen uudistusten ja investointien rahoittamiseen yli 500 000 euroa. Tietoja ei saisi julkistaa, jos tietojen luovuttaminen uhkaa asianomaisten henkilöiden tai yhteisöjen oikeuksia ja vapauksia tai vahingoittaa vakavasti tuensaajien kaupallisia etuja. Puitesopimukseen olisi sisällyttävä tarkat säännöt, jotka koskevat Ukrainan suorittamaa tietojen keruuta, myös tietojen muotoa, ja komission ja OLAFin pääsyä tietoihin, sekä määräajat tietojen keruulle.
- (82) Tukivälineen II pilarissa olisi otettava käyttöön investointikehys, jolla pyritään tukemaan yksityisen sektorin yritysten, kuntien, valtionyritysten ja muiden toimijoiden investointeja elpymiseen ja jälleenrakentamiseen. Ukrainan investointikehyksessä olisi keskityttävä Ukraina-suunnitelmassa määriteltuihin prioriteetteihin ja tuettava suunnitelman tavoitteita ja täytäntöönpanoa. Ukrainan viranomaiset olisi otettava mukaan Ukrainan investointikehyksen hallinnointiin.
- (83) Investointikehyksen olisi muodostettava yhtenäinen rahoituspaketti, josta tarjotaan rahoituskapasiteettia rahoitusvälineiden, talousarviotakuiden ja rahoitusta yhdistävien toimien muodossa Ukrainassa. Ukrainan investointikehyksen mukainen tuki olisi pantava täytäntöön välillisen hallinnoinnin avulla hyödyntäen erityisesti kansainvälisten rahoituslaitosten ja eurooppalaisten kehitysrahoituslaitosten taloudellisia ja teknisiä valmiuksia, mukaan lukien niiden osallistuminen riskeihin, jotka liittyvät niiden omilla varoilla tehtäviin investointeihin. Kun otetaan huomioon Ukrainassa tehtävien elvytys- ja jälleenrakennusinvestointien laajuus, joka edellyttää riskinjakoa, unionin on tarpeen huolehtia takauskapasiteetista eli perustaa erityinen Ukraina-takaus. Ukraina-takauksen piiriin kuuluvat toimet toteutetaan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 208 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Vientiluottolaitokset ja muut rahoituslaitokset, jotka tarjoavat kaupanedistämistukea, toimivat rahoituksen välittäjinä. Komission olisi Ukraina-takauksen täytäntöönpanossa ja hallinnoinnissa varmistettava, että se sovitaan huolella yhteen asetuksella (EU) 2021/947 perustetusta Euroopan kestävä kehityksen rahasto plussasta myönnetyn tuen kanssa.
- (84) Tukivälineestä myönnettävän tuen joustavuutta olisi lisättävä säätämällä mahdollisesti asteittain myönnettävän Ukraina-takauksen joustavasta täytäntöönpanosta. On aiheellista poiketa asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 211 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan toisesta virkkeestä, jotta 31 päivään joulukuuta 2027 asti varattava rahoitus

vastaa takauksesta myönnetyn määrän edellyttämää rahoitusta kokonaisrahoituksen määrän sijaan. Osana poikkeusta rahoitusta olisi myös voitava varata asteittain sen perusteella, miten tukivälineen tavoitteita tukevien rahoitus- ja investointitoimien valinnassa ja täytäntöönpanossa on edistytty, sen sijaan, että sitä varattaisiin asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 211 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan toisessa virkkeessä tarkoitetun rahoitus selvityksen perusteella.

- (85) Jotta tämän pilarin varoja voitaisiin käyttää tehokkaasti, komissiolle olisi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti siirrettävä valta hyväksyä säädöksiä Ukraina-takauksen rahoitusasteen muuttamisesta. On erityisen tärkeää, että komissio toteuttaa valmisteluvaiheessa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asiaankuuluvat asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle samanaikaisesti, ajoissa ja asianmukaisesti.
- (86) Tukivälineen III pilarista myönnettävän tuen pääasiallisena tavoitteena on asteittainen mukautuminen unionin sääntöihin, normeihin, politiikkoihin ja käytäntöihin, jäljempänä 'säännöstö', unionin tulevaa jäsenyyttä silmällä pitäen ja siten edistää Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanoa. Tässä prosessissa olisi otettava huomioon myös kansainvälisten elinten, kuten Euroopan neuvoston ja Venetsian komission, asiaankuuluvat suositukset. Tuella olisi lisäksi pyrittävä vahvistamaan sidosryhmien, kuten työmarkkinaosapuolten, kansalaisjärjestöjen ja paikallisviranomaisten, valmiuksia.
- (87) Asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 883/2013, neuvoston asetusten (EY, Euratom) N:o 2988/95, (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja (EU) 2017/1939 mukaisesti unionin taloudellisia etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, jotka liittyvät esimerkiksi sääntöjenvastaisuuksien, petosten, lahjonnan, eturistiriitojen ja päällekkäisen rahoituksen ehkäisemiseen, havaitsemiseen, korjaamiseen ja tutkimiseen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintään.
- (88) Erityisesti asetusten (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja (EU, Euratom) N:o 883/2013 nojalla Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) olisi voitava tehdä hallinnollisia tutkimuksia, muun muassa paikalla suoritettavia tarkastuksia ja todentamisia, selvittääkseen, onko tapahtunut unionin taloudellisia etuja vahingoittavia petoksia, lahjontaa tai muuta laitonta toimintaa.
- (89) Komission, OLAFin, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen ja tapauksen mukaan Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) olisi asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 mukaisesti saatava tarvittavat oikeudet ja valtuudet, myös unionin varojen hoitamiseen osallistuvilta kolmansilta osapuolilta. Ukrainan olisi myös ilmoitettava komissiolle varojen käyttöön liittyvistä sääntöjenvastaisuuksista.
- (90) Sisäisten valvontajärjestelmien vahvistaminen, lahjonnan torjunta, läpinäkyvyyden edistäminen, hyvä hallinto ja tehokas julkinen varainhoito ovat keskeisiä Ukrainan uudistusprioriteetteja, joita olisi tuettava tukivälineestä.
- (91) Komission olisi varmistettava, että tukiväline suojaa tehokkaasti unionin taloudellisia etuja. Tätä varten olisi perustettava riippumaton tilintarkastuslautakunta, jonka tehtävänä on antaa komissiolle tietoja varojen mahdollisesta väärinkäytöstä. Tällaiset tiedot olisi asetettava OLAFin ja tarvittaessa asiaankuuluvien Ukrainan viranomaisten saataville. Komissiolla olisi oltava oikeus tarkastaa unionin edustuston avustuksella,

miten Ukraina hoitaa varoja hankkeen koko elinkaaren ajan. Tilintarkastuslautakunnan olisi varmistettava säännöllinen vuoropuhelu ja yhteistyö Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kanssa.

- (92) Vaikka on ensisijaisesti Ukrainan vastuulla varmistaa, että tukivälineen täytäntöönpanossa noudatetaan sovellettavia normeja ja otetaan huomioon suhteellisuusperiaate ja olosuhteet, joissa tukivälinettä käytetään, komission pitäisi saada tästä riittävä varmuus Ukrainalta. Siksi Ukrainan olisi suunnitelmassaan sitouduttava parantamaan nykyistä hallinto- ja valvontajärjestelmäänsä ja perimään takaisin väärinkäytetyt määrät. Ukrainan olisi perustettava seurantajärjestelmä, jota voidaan hyödyntää vuotuisessa edistymiskertomuksessa. Ukrainan olisi kerättävä tietoja, joiden avulla voidaan ehkäistä, havaita ja korjata tukivälineestä tuettaviin toimenpiteisiin liittyviä sääntöjenvastaisuuksia, petoksia, lahjontaa ja eturistiriitoja. Puitesopimuksessa sekä rahoitus- ja lainasopimuksissa olisi määrättävä Ukrainan velvoitteesta varmistaa, että Ukraina-suunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden täytäntöönpanoon rahoitusta saavista henkilöistä ja yhteisöistä kerätään riittävästi tietoja, ja näiden tietojen saatavuus.
- (93) Unionin taloudelliset edut olisi suojattava myös silloin, kun varoja hallinnoidaan suoraan avustuksilla ja hankinnoilla sekä välillisesti pilariarvioitujen yhteisöjen kanssa, erityisesti tukivälineen toisessa ja kolmannessa pilarissa.
- (94) Tukivälineestä myönnettävän tuen täytäntöönpanoa varten olisi hyväksyttävä työohjelmia.
- (95) Ukrainan viestintävalmiuksia olisi parannettava, jotta voidaan varmistaa vahvat, vapaat ja moniarvoiset tiedotusvälineet sekä unionin arvojen ja unionin mahdollisen jäsenyyden hyötyjen ja velvoitteiden tuntemus ja kannatus kansalaisten keskuudessa ja puuttua disinformaatioon. Myös unionin rahoituksen näkyvyys olisi varmistettava.
- (96) Komission olisi varmistettava, että käytössä on selkeät seuranta- ja arviointimekanismit, jotta unionin talousarvion täytäntöönpanossa toteutuvat vastuuvollisuus ja läpinäkyvyys ja jotta edistymistä tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamisessa voidaan arvioida tehokkaasti.
- (97) Komission olisi arvioitava vuosittain Ukrainan tukivälineestä myönnettävän tuen täytäntöönpanoa. Sen olisi mahdollistettava se, että tällä asetuksella perustetulla komitealla on riittävästi tietoa komission avustamiseksi. Täytäntöönpanon tehokkaan seurannan varmistamiseksi Ukrainan olisi laadittava vuosittain täytäntöönpanoa koskeva edistymiskertomus. Nämä hallituksen laatimat kertomukset olisi otettava asianmukaisesti huomioon Ukraina-suunnitelmassa. Tukivälineen toisesta ja kolmannelle pilarille myönnetyn unionin rahoituksen saajille asetetaan oikeasuhteiset raportointivaatimukset.
- (98) Tämän asetuksen yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011²¹ mukaisesti.
- (99) Komissio ottaa asianmukaisesti huomioon neuvoston päätöksen 2010/427/EU ja Euroopan ulkosuhdehallinnon roolin soveltuvien osien ja erityisesti seurattavien unionin

²¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

tuelle asetetun ennakkoehdon täyttymistä, arvioidessaan Ukraina-suunnitelmaa ja hankkiessaan neuvoja Ukrainan investointikehyksestä.

- (100) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä SEU-sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (101) Jotta voidaan varmistaa asiaankuuluvalla politiikan alalla annettavan tuen jatkuvuus, tämän asetuksen olisi tultava kiireellisesti voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

Yleiset säännökset

1 artikla

Kohde

1. Tällä asetuksella perustetaan Ukrainan tukiväline, jäljempänä 'tukiväline'.
Siinä vahvistetaan tukivälineen tavoitteet, sen rahoitus, määrärahat vuosiksi 2024–2027, unionin rahoituksen muodot ja tällaisen rahoituksen myöntämistä koskevat säännöt.
2. Tukivälineestä annetaan Ukrainalle tukea seuraavissa kolmessa pilarissa:
- a) I pilari: rahoitustuki Ukrainalle uudistusten ja investointien toteuttamiseen Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanemiseksi ja maan makrotaloudellisen vakauden ylläpitämiseksi III luvussa esitetyn mukaisesti;
 - b) II pilari: Ukrainan investointikehys, jolla tuetaan investointeja ja mahdollistetaan rahoituksen saanti IV luvussa esitetyn mukaisesti;
 - c) III pilari: tekninen apu ja siihen liittyvä tuki Ukrainalle EU-jäsenyyteen liittyvien uudistusten suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi ja Ukrainan hallinnollisten valmiuksien sekä muun asiaankuuluvan toiminnan edistämiseksi V luvussa esitetyn mukaisesti.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1. 'puitesopimuksella' komission ja Ukrainan välillä sovittua järjestelyä, jossa vahvistetaan Ukrainan ja komission tämän asetuksen nojalla tekemän rahoitusyhteistyön periaatteet;
- 2. 'toimenpiteillä' III luvussa tarkoitetun Ukraina-suunnitelman mukaisia uudistuksia ja investointeja;

3. 'ehdoilla' laadullisia tai määrällisiä tavoitteita, jotka liittyvät talouden vakauden ja rahoitusvakauden säilyttämisen varmistamiseen tai III luvussa tarkoitettussa Ukraina-suunnitelmassa esitettyjen uudistusten ja investointien täytäntöönpanoon;
4. 'rahoitusta yhdistävällä toimella' unionin talousarviosta tuettavaa toimea, jossa on yhdistetty unionin talousarviosta rahoitettavat tuet, jotka maksetaan tai joita ei makseta takaisin, tai niiden yhdistelmät ja kehitysrahoituslaitosten tai muiden julkisten rahoituslaitosten taikka kaupallisten rahoituslaitosten ja sijoittajien myöntämät takaisin maksettavat tuet.

3 artikla

Ukrainan tukivälineen tavoitteet

1. Tukivälineen yleisenä tavoitteena on auttaa Ukrainaa
 - a) selviytymään sodan sosiaalisista, taloudellista ja ympäristöön liittyvistä seurauksista ja siten edistää maan elpymistä, jälleenrakentamista ja nykyaikaistamista;
 - b) parantamaan sosiaalista, taloudellista ja ympäristöön liittyvää kriisinsietokykyään ja edistämään asteittaista integroitumista unioniin ja maailmantalouteen ja -markkinoihin;
 - c) mukautumaan asteittain unionin sääntöihin, normeihin, politiikkoihin ja käytäntöihin, jäljempänä 'säännöstö', unionin tulevaa jäsenyyttä silmällä pitäen ja siten edistää vakautta, turvallisuutta, rauhaa, vaurautta ja kestävyyttä unionissa ja Ukrainassa.
2. Tukivälineen erityistavoitteena on
 - a) auttaa ylläpitämään Ukrainan makrotaloudellista vakautta ja helpottaa sen ulkoisia ja sisäisiä rahoitusrajoitteita;
 - b) uudelleenrakentaa ja nykyaikaistaa sodan vahingoittama infrastruktuuri, esimerkiksi energiainfrastruktuuri, vesihuolto, sisäiset ja rajatylittävät liikenneverkot, mukaan lukien rautatiet, maantiet, sillat ja rajanylityspaikat, parantaa infrastruktuuria ja tehdä siitä nykyaikainen ja kriisinsietokykyinen; ennallistaa ruoantuotantokapasiteetti; auttaa vastaamaan sodan aiheuttamiin sosiaalisiin haasteisiin, mukaan lukien sotaveteraanien, maan sisäisten pakolaisten, yksinhuoltajien, vammaisten ja vähemmistöjen kaltaiset erityisryhmät ja muut haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt; tukea miinanraivausta;
 - c) edistää siirtymistä kestäväan ja osallistavaan talouteen ja vakaaseen investointiympäristöön; tukea Ukrainan integroitumista sisämarkkinoille; kunnostaa ja uudelleenrakentaa sosiaalinen infrastruktuuri, johon kuuluvat muun muassa asunnot, terveydenhoitolaitokset ja kaikenlaiset koulut ja oppilaitokset, sekä tutkimusinfrastruktuuri ja parantaa niitä; tukea taloudellista ja sosiaalista kehitystä muun muassa laadukkaana koulutuksen, uudelleen- ja täydennyskoulutuksen ja työllisyystoimien avulla ja panostamalla naisiin, nuoriin ja tutkijoihin; tukea kulttuuria ja kulttuuriperintöä; vahvistaa talouden strategisia sektoreita ja tukea investointeja ja yksityisen sektorin kehittämistä panostamalla pieniin ja keskisuuriin yrityksiin ja innovointiin sekä maatalouteen ja maaseudun kehittämiseen, vesiviljelyyn ja kalastukseen;

uudelleenjärjestää Ukrainan rahoitusmarkkinat, myös pankkisektori ja pääomamarkkinat; lisätä valtion tulonhankintaa; parantaa Ukrainan kaupankäyntivalmiuksia;

- d) vahvistaa oikeusvaltiota, demokratiaa, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamista, muun muassa edistämällä oikeuslaitoksen riippumattomuutta, parantamalla turvallisuutta, torjumalla petoksia, lahjontaa, järjestäytyntä rikollisuutta, rahanpesua, veronkiertoa ja veropetoksia; edistää kansainvälisen oikeuden noudattamista; vahvistaa tiedonvälityksen vapautta ja akateemista vapautta ja kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiä; edistää työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua; edistää syrjimättömyyttä ja suvaitsevuutta, jotta voidaan varmistaa vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien kunnioittaminen ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen ja parantaa niitä; tehostaa julkishallintoa ja tukea läpinäkyvyyttä, rakenneuudistuksia ja hyvää hallintoa kaikilla tasoilla, myös julkisen varainhoidon, julkisten hankintojen ja valtiontukien aloilla; tukea aloitteita kansainvälisen oikeuden tukemiseksi ja sen noudattamisen valvomiseksi Ukrainassa ja tähän työhön osallistuvia toimijoita;
- e) vauhdittaa vihreää siirtymää kaikilla talouden sektoreilla, myös talouden vähähiilistämistä; edistää digitalisaatiota kestävä kehityksen ja osallistavan kasvun mahdollistajana;
- f) tukea hallinnon hajauttamista ja paikallistason kehittämistä.

4 artikla

Yleiset periaatteet

1. Tukivälineen mukainen yhteistyö perustuu kehitysyhteistyön tuloksellisuutta koskeviin periaatteisiin, joita ovat Ukrainan omavastuu kehityksen prioriteeteista, keskittyminen tuloksiin, osallistavat kehityskumppanuudet, läpinäkyvyys ja keskinäinen vastuuvollisuus ja joita edistetään yhteistyön kaikissa muodoissa soveltuvien osin. Yhteistyö perustuu tulokselliseen ja tehokkaaseen resurssien kohdentamiseen ja käyttöön.
2. Tukivälineestä myönnettävä tuki täydentää muista unionin ohjelmista ja välineistä myönnettävää tukea. Tämän asetuksen nojalla tukikelpoisille toimille voidaan myöntää tukea myös muista unionin ohjelmista ja välineistä edellyttäen, ettei tällaista tukea käytetä samojen kustannusten kattamiseen.
3. Toimiensa ja aloitteidensa täydentävyyden ja tehokkuuden edistämiseksi komissio ja jäsenvaltiot tekevät yhteistyötä ja pyrkivät välttämään päällekkäisyyttä tämän asetuksen mukaisen tuen ja unionin, jäsenvaltioiden, kolmansien maiden, monenvälisten ja alueellisten järjestöjen ja yhteisöjen, kuten kansainvälisten järjestöjen ja asiaankuuluvien kansainvälisten rahoituslaitosten, virastojen ja unionin ulkopuolisten avunantajien, antaman muun avun kanssa ulkoisen avun operatiivisen koordinoinnin vahvistamista koskevien vakiintuneiden periaatteiden mukaisesti muun muassa tehostamalla koordinoitua jäsenvaltioiden kanssa paikallistasolla ja yhdenmukaistamalla politiikkoja ja menettelyjä, erityisesti kehitysyhteistyön tuloksellisuutta koskevia kansainvälisiä periaatteita.
4. Tukivälineen soveltamisalaan kuuluvissa toimissa valtavirtaistetaan ilmastomuutoksen seurausten lieventäminen ja niihin mukautuminen, ympäristönsuojelu, ihmisoikeudet, demokratia, sukupuolten tasa-arvo ja tarvittaessa

katastrofiriskin vähentäminen ja niillä tuetaan kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista edistämällä sellaista yhdenmukaistettua toimintaa, jolla voidaan saada aikaan sivuhyötyjä ja saavuttaa useita tavoitteita johdonmukaisella tavalla. Toimissa olisi vältettävä hukkainvestointeja, ja niissä noudatetaan vahingon välttämisen periaatetta ja ”ketään ei jätetä” -periaatetta ja pyritään valtavirtaistamaan kestävyysnäkökohdat Euroopan vihreän kehityksen ohjelman filosofian mukaisesti.

5. Tukivälineellä ei tueta toimia tai toimenpiteitä, jotka ovat ristiriidassa Ukrainan kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman kanssa, jos sellainen on saatavilla, tai Pariisin sopimuksen mukaisen Ukrainan kansallisesti määritellyn panoksen kanssa taikka joilla edistetään investointeja fossiilisiin polttoaineisiin tai joilla on merkittäviä haitallisia vaikutuksia ympäristöön tai ilmastoon, paitsi jos tällaiset toimet tai toimenpiteet ovat ehdottoman välttämättömiä tukivälineen tavoitteiden saavuttamiseksi ottaen huomioon tarve rakentaa uudelleen ja nykyaikaistaa sodan vahingoittama infrastruktuuri ja tehdä siitä häiriönkestävä, ja niihin liitetään tarvittaessa asianmukaisia toimenpiteitä näiden vaikutusten välttämiseksi, ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi ja mahdollisuuksien mukaan kompensoimiseksi.
6. Osallistavan kumppanuuden periaatteen mukaisesti komissio pyrkii tarvittaessa varmistamaan, että asiaankuuluvia sidosryhmiä, mukaan lukien paikallis- ja alueviranomaiset, työmarkkinaosapuolet ja kansalaisjärjestöt, kuullaan asianmukaisesti ja että ne saavat riittävän ajoissa käyttöönsä asiaankuuluvat tiedot, jotta ne voivat osallistua mielekkäällä tavalla tukivälineen nojalla tukikelpoisten toimien suunnitteluun ja täytäntöönpanoon sekä niihin liittyviin seurantaprosesseihin. Komissio edistää erityisesti alue-, paikallis-, kaupunki- ja muiden viranomaisten osallistumista monitasoisen hallinnon periaatteen mukaisesti ja alhaalta ylöspäin suuntautuvaa lähestymistapaa noudattaen. Komissio kannustaa asiaankuuluvia sidosryhmiä koordinoimaan toimiaan.
7. Komissio edistää yhteistyössä jäsenvaltioiden ja Ukrainan kanssa niiden unionin sitoumusten täytäntöönpanoa, jotka koskevat läpinäkyvyyden ja vastuuvuorollisuuden lisäämistä tuen toimittamisessa, muun muassa edistämällä sisäisten valvontajärjestelmien ja petostentorjuntatoimien käyttöönottoa ja tehostamista ja viemällä tietoa tuen määrästä ja kohteista verkkopohjaisiin tietokantoihin ja varmistaa, että tiedot ovat vertailukelpoisia ja helposti saatavilla, jaettavissa ja julkaistavissa.

5 artikla

Unionin tuen ennakkoehdot

1. Tukivälineestä Ukrainalle myönnettävän tuen ennakkoehdtona on, että Ukraina pitää yllä ja kunnioittaa toimivia demokratian mekanismeja, mukaan lukien parlamentaarinen monipuoluejärjestelmä, noudattaa oikeusvaltioperiaatetta ja takaa ihmisoikeuksien, myös vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien, kunnioittamisen.
2. Komissio valvoo 1 kohdassa asetetun ennakkoehdon täyttymistä ennen tukivälineen mukaisten maksujen suorittamista Ukrainalle ja tukivälineestä myönnetyn tuen koko keston ajan komission säännöllisesti antaman laajentumiskertomuksen asianmukaisesti huomioon ottaen. Komissio voi antaa päätöksen, jossa todetaan, että ennakkoehdot ei täyty, ja keskeyttää 25 artiklassa tarkoitetut maksut riippumatta siitä, täyttyvätkö 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut ehdot. Arvioinnissaan komissio ottaa

huomioon myös Ukrainassa vallitsevan tilanteen ja sotatilalain soveltamisen seuraukset maassa.

II LUKU

Rahoitus ja täytäntöönpano

6 artikla Talousarvio

1. Ukrainan tukivälineen täytäntöönpanoon tarkoitetut varat ovat käytettävissä neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 10 b artiklan mukaisesti, ja ne jakautuvat ohjeellisesti seuraavasti:
 - a) 78 prosenttia tämän asetuksen III luvussa tarkoitettuna ei-takaisinmaksettavana rahoitustukena;
 - b) 16 prosenttia IV luvussa tarkoitettuihin menoihin;
 - c) 5 prosenttia V luvussa tarkoitettuihin menoihin;
 - d) enintään 1 prosentti tämän artiklan 5 kohdassa tarkoitettuihin menoihin.
2. Lainojen muodossa annettavaa III luvussa tarkoitettua rahoitustukea on saatavilla enintään 50 000 000 000 euroa 1 päivän tammikuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisellä ajanjaksolla.

Lainojen maksujen kokonaismäärässä on otettava huomioon 1 kohdan nojalla käyttöön asetetut määrät ja 3 kohdassa tarkoitettu määrä.
3. Edellä olevien 1 ja 2 kohdan nojalla käyttöön asetettujen varojen yhteenlaskettu määrä on enintään 50 000 000 000 euroa vuosina 2024–2027.
4. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun tuen rahoittamiseksi on mahdollista saada lisärahoitusta 7 artiklan mukaisesti.
5. Edellä 1 kohdan d alakohdassa ja 4 kohdassa tarkoitettuja varoja voidaan käyttää tukivälineen täytäntöönpanoa koskevaan tekniseen ja hallinnolliseen apuun, kuten valmistelutoimiin, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimiin, joita tukivälineen hallinnointi ja sen tavoitteiden saavuttaminen edellyttävät, erityisesti selvityksiin, asiantuntijakokouksiin, Ukrainan viranomaisten kuulemisiin, konferensseihin, sidosryhmien kuulemiseen, tiedotus- ja viestintätoimiin, mukaan lukien osallistavat yhteystoimet, sekä unionin poliittisia painopisteitä koskevaan toimielinten viestintään, siltä osin kuin ne liittyvät tämän asetuksen tavoitteisiin, tiedonkäsittelyyn ja -vaihtoon tarkoitettuihin tietoverkkoihin liittyviin menoihin, toimielinten tietoteknisiin välineisiin sekä kaikkiin muihin teknisen ja hallinnollisen avun menoihin, joita komissiolle aiheutuu tukivälineen hallinnoinnista ja kustannuksista päätoimipaikassa ja unionin edustustoissa. Menoihin voidaan lukea myös kustannukset, joita aiheutuu muista tukitoimista, kuten laadunvalvonnasta ja hankkeiden seurannasta kentällä, sekä vertaisneuvonnasta ja uudistusten ja investointien arviointiin ja toteuttamiseen liittyvistä asiantuntijapalveluista.

7 artikla
Tukivälineen lisärahoitus

1. Tukivälineelle on mahdollista saada lisärahoitusta jäsenvaltioilta, kolmansilta mailta, kansainvälisiltä järjestöiltä, kansainvälisiltä rahoituslaitoksilta ja muista lähteistä. Tällaiset rahoitusosuudet ovat asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa sekä d ja e alakohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.

Lisämäärät, jotka saadaan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuina ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta määrättäviin rajoittaviin toimenpiteisiin liittyvien unionin säädösten nojalla, lisätään 6 artiklassa tarkoitettuihin varoihin.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettut rahoitusosuudet pannaan täytäntöön samojen sääntöjen ja ehtojen mukaisesti kuin 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu määrä.
3. Rahoitusosuudet Ukraina-takaukseen ja IV luvun mukaisiin rahoitusvälineisiin suoritetaan 28 artiklan mukaisesti.

8 artikla
Unionin rahoituksen toteutus ja muodot

1. Tukiväline pannaan täytäntöön asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 mukaisesti joko suoraan hallinnoiden tai siten, että sitä hallinnoidaan välillisesti asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 62 artiklan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa.
2. Unionin rahoitusta voidaan myöntää missä tahansa asetuksessa (EU, Euratom) 2018/1046 säädetyssä muodossa, erityisesti avustuksina, palkintoina, hankintoina, budjettitukena, rahoitusvälineillä, talousarviotakuina, rahoitusta yhdistävillä toimilla ja rahoitusapuna.
3. Tukivälineen mukaiset rahoitusvälineet ja talousarviotakuut sekä rahoitusta yhdistävät toimet, joissa yhdistetään rahoitusvälineistä myönnettävää tukea tai talousarviotakuuta, pannaan täytäntöön asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 X osastossa ja erityisesti sen 208 artiklassa ja 209 artiklan 1, 2 ja 4 kohdassa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Vaaditusta operatiivisesta ja rahoituskapasiteetista riippuen talousarviotakuun vastapuoli tai rahoitusvälineitä täytäntöönpaneva valtuutettu toimija voi olla Euroopan investointipankki tai Euroopan investointirahasto, monenvälinen eurooppalainen rahoituslaitos, kuten Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki, tai kahdenvälinen eurooppalainen rahoituslaitos, kuten kehityspankki. Tukivälineen mukaisten rahoitusvälineiden, talousarviotakuiden ja rahoitusta yhdistävien toimien täytäntöönpanoa täydennetään mahdollisuuksien mukaan muulla rahoitustuella, jota saadaan joko jäsenvaltioilta tai kolmansilta osapuolilta.

9 artikla
Puitesopimus

1. Komissio tekee Ukrainan kanssa tukivälineen täytäntöönpanoa koskevan puitesopimuksen, jossa vahvistetaan erityisjärjestelyt tukivälineen varojen hallinnointia, valvontaa, seurantaa, arviointia, raportointia ja tarkastusta varten sekä

sääntöjenvastaisuuksien, petosten, lahjonnan ja eturistiriitojen ehkäisemistä, tutkimista ja korjaamista varten. Puitesopimusta täydennetään 10 artiklan mukaisilla rahoitussopimuksilla ja 21 artiklan mukaisilla lainasopimuksilla, joissa vahvistetaan erityismääräykset tukivälineen mukaisen rahoituksen hallinnointia ja toteutusta varten.

2. Jäljempänä 24 artiklassa tarkoitettua väliaikaisrahoitusta lukuun ottamatta rahoitusta myönnetään Ukrainalle vasta sen jälkeen, kun puitesopimus ja sovellettavat rahoitus- ja lainasopimukset ovat tulleet voimaan.
3. Ukrainan kanssa tehtävissä puitesopimuksessa sekä rahoitus- ja lainasopimuksissa kokonaisuutena sekä unionin rahoitusta saavien henkilöiden tai yhteisöjen kanssa allekirjoitettavissa sopimuksissa on varmistettava, että asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 129 artiklassa säädetty velvoitteet voidaan täyttää.
4. Puitesopimuksessa vahvistetaan yksityiskohtaiset määräykset erityisesti seuraavista:
 - a) Ukrainan sitoumus, jonka mukaan se lisää valvontajärjestelmiensä tehokkuutta ja tuloksellisuutta ja tehostaa rahanpesun, terrorismin rahoituksen, veronkierron ja veropetosten torjuntaa;
 - b) tukivälineestä myönnettävän unionin rahoituksen valvontaan, seurantaan, arviointiin, raportointiin ja tarkastukseen liittyvät toimet sekä tutkintatoimet, petostentorjuntatoimenpiteet ja yhteistyö;
 - c) valvontavaatimukset, jotka koskevat Ukrainalle suunnatun rahoituksen vapauttamista maksettavaksi;
 - d) veroja, tulleja ja muita maksuja koskevat säännöt asetuksen (EU) 2021/947 27 artiklan 9 ja 10 kohdan mukaisesti;
 - e) 34 artiklassa tarkoitetun tilintarkastuslautakunnan tehtävien tunnustaminen ja yksityiskohtaiset säännöt Ukrainan yhteistyöstä sen kanssa;
 - f) unionin varoja tukivälineen puitteissa hoitavien henkilöiden ja yhteisöjen velvollisuus ilmoittaa viipymättä tilintarkastuslautakunnalle, komissiolle ja OLAFille epäillyistä tai tosiasiallisista sääntöjenvastaisuus-, petos-, lahjonta- ja eturistiriitatapauksista ja niiden johdosta toteuttavista toimista;
 - g) komission oikeus seurata koko hankesyklin ajan toimia, joita Ukrainan viranomaiset toteuttavat tukivälineen puitteissa, myös hankkeiden valinta- ja hyväksymismenettelyjä ja julkisia hankintoja koskevia menettelyjä, osallistua soveltuvien osin näihin toimiin tarkkailijana ja antaa suosituksia tällaisten toimien parantamiseksi sekä Ukrainan viranomaisten sitoumus, jonka mukaan ne tekevät parhaansa tällaisten komission suositusten täytäntöönpanemiseksi ja raportoivat täytäntöönpanosta;
 - h) 33 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut velvoitteet, mukaan lukien tarkat säännöt, jotka koskevat Ukrainan suorittamaa tietojen keruuta ja komission ja OLAFin pääsyä tietoihin, sekä määräajat tietojen keruulle;
 - i) Ukrainan velvollisuus toimittaa 26 artiklassa tarkoitetut tiedot sähköisesti komissiolle;
 - j) menettely sen varmistamiseksi, että lainatuen maksupyynnöt vastaavat käytettävissä olevaa lainamäärää 6 artiklan 2 kohdan huomioon ottaen.

10 artikla
Rahoitussopimukset

1. Rahoitussopimukset tehdään III ja V lukujen tapauksessa. Niissä on vahvistettava Ukrainan vastuut ja velvoitteet unionin varojen hoitamisessa, mukaan lukien asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 129 artiklassa säädettyt velvoitteet. Niissä on lisäksi vahvistettava ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen maksuehdot, myös 9 artiklan 4 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitettujen sisäisten valvontajärjestelmien osalta. Rahoitussopimuksissa on vahvistettava myös unionin oikeudet ja velvollisuudet.
2. Rahoitussopimuksissa on oltava säännöt, jotka koskevat raportointia komissiolle siitä, miten toimet toteutetaan ja täytyvätkö 15 artiklan 2 kohdassa mainitut edellytykset.

11 artikla

Henkilöiden ja yhteisöjen osallistumiskelpoisuutta, tarvikkeiden ja materiaalien alkuperää ja sovellettavia rajoituksia koskevat tukivälineen säännöt

1. Tukivälineestä rahoitettaviin toimiin liittyviin hankintamenettelyihin ja avustusten ja palkintojen myöntämismenettelyihin voivat osallistua kansainväliset ja alueelliset järjestöt ja kaikki luonnolliset henkilöt, jotka ovat seuraavien maiden kansalaisia, sekä oikeushenkilöt, jotka ovat tosiasiallisesti sijoittautuneet seuraaviin maihin:
 - a) jäsenvaltiot, Ukraina, Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimuspuolet sekä asetuksen (EU) 2021/947 liitteen I ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1529²² liitteen I soveltamisalaan kuuluvat maat;
 - b) maat, joille komissio on vahvistanut vastavuoroisen mahdollisuuden saada ulkoista apua Ukrainassa.
2. Edellä olevan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu vastavuoroinen saantimahdollisuus voidaan myöntää vähintään vuoden pituiseksi määräajaksi edellyttäen, että asianomainen maa soveltaa sisällöltään vastaavia tukikelpoisuusehtoja yhteisöihin, jotka ovat peräisin unionista tai maista, jotka ovat tukivälineen nojalla tukikelpoisia.

Komissio päättää vastavuoroisesta mahdollisuudesta Ukrainaa kuultuaan.
3. Kaikkien tukivälineen puitteissa rahoitettujen ja hankittujen tarvikkeiden ja materiaalien on oltava peräisin jostakin 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettua maasta, paitsi jos tarvikkeita ja materiaaleja ei voida hankkia kohtuullisin ehdoin mistään niistä. Lisäksi sovelletaan 7 kohdassa säädettyjä rajoituksia.
4. Tämän artiklan mukaisia tukikelpoisuusehtoja ei sovelleta luonnollisiin henkilöihin, jotka ovat tukikelpoisen toimeksisaajan tai alihankkijan palveluksessa tai muussa oikeudellisessa suhteessa siihen, eikä niillä saa luoda kansalaisuuteen liittyviä rajoituksia, paitsi jos kansalaisuusrajoitukset perustuvat 7 kohdassa vahvistettuihin sääntöihin.
5. Toimiin, joita jokin yhteisö yhteisrahoittaa tai joita hallinnoidaan suoraan tai hallinnoidaan välillisesti asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 62 artiklan 1 kohdan

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1529, annettu 15 päivänä syyskuuta 2021, liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA III) perustamisesta (EUVL L 330, 20.9.2021, s. 1).

c alakohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa, tai toimiin, jotka ukrainalaiset yhteisöt toteuttavat tämän asetuksen III luvun mukaisesti, sovelletaan tämän artiklan nojalla vahvistettujen sääntöjen lisäksi kyseisten yhteisöjen tai Ukrainan asettamia tukikelpoisuusehtoja, mukaan lukien soveltuvin osin tämän artiklan 7 kohdassa säädettyt rajoitukset, ja kyseiset tukikelpoisuusehdot otetaan asianmukaisesti huomioon kyseisten yhteisöjen kanssa allekirjoitettavissa rahoitussopimuksissa ja sopimusasiakirjoissa.

6. Jos lisärahoitusta saadaan 7 artiklan mukaisesti ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina, sitä tarjoavan henkilön kanssa tehtyyn sopimukseen sisältyviä tukikelpoisuusehtoja sovelletaan yhdessä tämän artiklan 7 kohdassa säädettyjä rajoituksia koskevien sääntöjen kanssa.
7. Edellä 1 kohtaan sisältyviä tukikelpoisuusehtoja, 3 kohtaan sisältyviä tarvikkeiden ja materiaalien alkuperää koskevia sääntöjä ja 4 kohtaan sisältyviä luonnollisten henkilöiden kansalaisuutta koskevia sääntöjä voidaan rajoittaa hankintamenettelyihin osallistuvien oikeushenkilöiden kansallisuuden, maantieteellisen sijainnin tai luonteen sekä tarvikkeiden ja materiaalien maantieteellisen alkuperän osalta seuraavissa tapauksissa:
 - a) jos tällaiset rajoitukset ovat tarpeen toiminnan tai tietyn myöntämisen/hankintamenettelyn erityisluonteen ja/tai sen tavoitteiden vuoksi ja/tai jos rajoitukset ovat tarpeen toimen tuloksellisen toteuttamisen kannalta;
 - b) toimi tai tietty myöntämisen/hankintamenettely vaikuttaa turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen, erityisesti unionin, sen jäsenvaltioiden tai Ukrainan strategiaan omaisuuseriin ja etuihin, mukaan lukien digitaalisen infrastruktuurin, viestintä- ja tietojärjestelmien ja niihin liittyvien toimitusketjujen eheyden suojaaminen.
8. Muiden kuin osallistumiskelpoisten maiden tarjoajat, hakijat ja ehdokkaat voidaan hyväksyä tukikelpoiksi kiireellisissä tapauksissa tai tapauksissa, joissa palveluja ei ole saatavilla asianomaisten maiden tai alueiden markkinoilla, tai muissa asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, joissa toimen toteuttaminen olisi tukikelpoisuusehtojen soveltamisen takia mahdotonta tai kohtuuttoman vaikeaa.

12 artikla

Siirrot seuraavalle varainhoitovuodelle, vuotuiset erät, maksusitoumusmäärärahat, talousarviotakuun ylijäämät, palautukset ja rahoitusvälineiden tuottamat tulot

1. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 12 artiklan 4 kohdassa säädetään, tukivälineen käyttämättömät maksusitoumus- ja maksumäärärahat siirretään ilman eri toimenpiteitä seuraavalle varainhoitovuodelle, ja niitä voidaan sitoa ja käyttää seuraavan varainhoitovuoden joulukuun 31 päivään saakka. Varainhoitovuodelta toiselle siirretty määrä käytetään seuraavana varainhoitovuonna ensin.
2. Komissio ilmoittaa varainhoitovuodelta toiselle siirretyistä maksusitoumusmäärärahoista Euroopan parlamentille ja neuvostolle asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 12 artiklan 6 kohdan mukaisesti.
3. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 15 artiklassa säädetään määrärahojen uudelleen käyttöön ottamisesta, maksusitoumusmäärärahat, jotka vastaavat tukivälineen mukaisten toimien kokonaan tai osittain toteutumatta jäämisen

vuoksi vapautettujen sitoumusten määrää, otetaan takaisin alkuperäiseen budjettikohtaan.

4. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 209 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä, toisessa ja neljännessä alakohdassa säädetään, tämän asetuksen nojalla perustetuista rahoitusvälineistä saatavat tulot ja palautukset ovat tukivälineeseen tai sen seuraajaohjelmaan kuuluvia, asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja sisäisiä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.
5. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 213 artiklan 4 kohdan a alakohdassa säädetään, Ukraina-takausta koskevien määrärahojen mahdollinen ylijäämä on tukivälineeseen tai sen seuraajaohjelmaan kuuluva, asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu sisäinen käyttötarkoitukseensa sidottu tulo.
6. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa vuotuisiin eriin usealle eri varainhoitovuodelle asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 112 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin toimiin ei sovelleta asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 114 artiklan 2 kohdan kolmatta alakohtaa.

13 artikla

Poikkeuksellinen rahoitus

1. Asianmukaisesti perustelluissa poikkeuksellisissa olosuhteissa, erityisesti jos Ukrainan on sodan merkittävän pahenemisen vuoksi mahdotonta täyttää tämän asetuksen mukaisiin tukimuotoihin liittyvät ehdot, tukivälineestä voidaan myöntää Ukrainalle poikkeuksellista rahoitusta sen makrotaloudellisen vakauden ylläpitämiseksi ja 3 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi. Tällainen poikkeuksellinen rahoitus lakkaa heti, kun ehtojen täyttäminen on jälleen mahdollista.
2. Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi komissio voi, jos se katsoo, että Ukrainan on tällaisten asianmukaisesti perusteltujen poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi mahdotonta täyttää tämän asetuksen mukaisiin tukimuotoihin liittyviä ehtoja, toimittaa neuvostolle ehdotuksen täytäntöönpanopäätökseksi poikkeuksellisen rahoituksen myöntämisestä Ukrainalle tukivälineestä.
3. Poikkeukselliseen rahoitukseen sovelletaan joka tapauksessa 5 artiklassa tarkoitettua ennakkoehto, ja se rahoitetaan 6 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista varoista.

III LUKU

I pilari: Ukraina-suunnitelma

14 artikla

Ukraina-suunnitelman kytkeytyminen tukivälineen pilareihin

1. Ukraina-suunnitelma, jäljempänä 'suunnitelma', toimii yleiskehystenä 3 artiklassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

2. Ukraina-suunnitelma muodostaa perustan tukivälineen I pilarin mukaiselle tuelle 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa esitetyn mukaisesti ja tässä luvussa tarkoitetulla tavalla. Sitä käytetään myös ohjenuorana myönnettäessä tukea IV ja V luvussa tarkoitettujen tukivälineen II ja III pilarin nojalla.

15 artikla

Ukraina-suunnitelman rahoitusta koskevat periaatteet

1. Ukraina-suunnitelmassa esitetään talous- ja finanssipoliittiseen kehykseen sisällytetty Ukrainan uudistus- ja investointiohjelma 3 artiklassa mainittujen yleisten ja erityistavoitteiden saavuttamiseksi. Suunnitelma sisältää toimenpiteitä uudistusten ja julkisten investointien toteuttamiseksi kattavan ja johdonmukaisen paketin avulla; pakettiin voi kuulua myös julkisia järjestelyjä, joilla pyritään kannustamaan yksityisiä investointeja.
2. Tukivälineestä myönnetään tämän luvun mukaista rahoitusta edellyttäen, että suunnitelmaan kytketyt ehdot, jotka esitetään laadullisina tai määrällisinä tavoitteina, täytyvät tyydyttävästi. Tällaisten ehtojen on heijastettava tukivälineen tavoitteita, sellaisina kuin ne määritellään 3 artiklassa, ja niihin on kuuluttava olennaisiin vaatimuksiin, kuten taloudellisen ja rahoituksellisen vakauden ylläpitämiseen, talousarvion valvontaan ja julkiseen varainhoitoon, liittyviä ehtoja ja suunnitelmassa esitettyjen uudistusten ja investointien toteutukseen liittyviä ehtoja.
3. Edellä 2 kohdassa mainituissa ehdoissa on otettava huomioon 6 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja 2 kohdassa tarkoitetut määrät ja kyseisen artiklan 4 kohdassa tarkoitetut rahoitusosuudet.
4. Toimenpiteet, jotka on aloitettu 1 päivänä tammikuuta 2023 tai sen jälkeen, ovat tukikelpoisia edellyttäen, että ne täyttävät tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset.
5. Ukraina-suunnitelman on oltava johdonmukainen osana Ukrainan liittymisprosessia määriteltujen, komission lausuntoon ja analyttiseen kertomukseen kirjattujen uudistusprioriteettien kanssa sekä pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppasopimuksen sisältävän assosiaatiosopimuksen kanssa. Sen on oltava johdonmukainen myös Pariisin sopimuksen mukaisen Ukrainan kansallisesti määritellyn panoksen ja kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman kanssa, jos sellainen on saatavilla.
6. Ukraina-suunnitelmassa on noudatettava 4 artiklassa vahvistettuja yleisiä periaatteita.

16 artikla

Ukraina-suunnitelman sisältö

1. Saadakseen tukivälineen tukea Ukrainan on toimitettava komissiolle niin kutsuttu Ukraina-suunnitelma.
2. Ukraina-suunnitelmassa on esitettävä erityisesti seuraavat asianmukaisesti perustellut seikat:
 - a) toimenpiteet, joilla vastataan johdonmukaisella, kattavalla ja riittävän tasapainoisella tavalla 3 artiklassa vahvistettuihin tavoitteisiin, mukaan lukien rakenneuudistukset ja toimenpiteet, joilla edistetään unioniin lähentymistä, sekä 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet, niin että suunnitelma kokonaisuudessaan vauhdittaa Ukrainan talouden kasvua;

- b) selvitys siitä, miten suunnitelma vastaa 15 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja periaatteita, suunnitelmia ja ohjelmia;
 - c) uudistusten ja investointien osalta alustava aikataulu ja asetetut laadulliset ja määrälliset tavoitteet, jotka on saavutettava 31 päivään joulukuuta 2027 mennessä;
 - d) järjestelyt, jotka koskevat Ukrainan toteuttamaa Ukraina-suunnitelman tehokasta seuranta, raportointia ja arviointia, mukaan lukien ehdotetut laadulliset ja määrälliset tavoitteet ja niihin liittyvät indikaattorit;
 - e) selvitys siitä, miten suunnitelmalla vastataan sodasta johtuviin elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin Ukrainan alueilla ja kunnissa ja siten edistetään niiden taloudellista, sosiaalista, alueellista ja ympäristöön liittyvää kehitystä, tuetaan hallinnon hajauttamista koskevaa uudistusta koko Ukrainassa sekä lähentymistä unionin normeihin; selvitys hankkeiden valinnassa ja täytäntöönpanossa käytettävistä menetelmistä ja prosesseista sekä mekanismeista, joilla valtiotasoa alemman tason viranomaiset, erityisesti kunnat, saadaan osallistumaan päätöksentekoon tuen käytöstä jälleenrakentamiseen paikallistasolla; menetelmät näihin liittyvien menojen seurantaan; ja selvitys siitä, miten suunnitelmalla varmistetaan, että riittävän suuri osuus tuesta osoitetaan tällaisten viranomaisten valitsemiin ja toteuttamiin jälleenrakennushankkeisiin;
 - f) Ukraina-suunnitelman valmistelua ja mahdollisesti valmiin suunnitelman täytäntöönpanoa varten tiivistelmä asiaankuuluvien sidosryhmien, mukaan lukien paikallis- ja alueviranomaiset, työmarkkinaosapuolet ja kansalaisjärjestöt, kansallisen oikeuskehyksen mukaisesti toteutetusta kuulemisprosessista ja siitä, miten sidosryhmien palaute on otettu huomioon Ukraina-suunnitelmassa;
 - g) selvitys siitä, missä määrin suunnitelman toimenpiteiden odotetaan edistävän ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamista;
 - h) selvitys Ukrainan järjestelmästä, jonka avulla voidaan tehokkaasti ehkäistä, havaita ja korjata tukivälineestä myönnettyjen varojen käyttöön liittyvät sääntöjenvastaisuudet, petokset, lahjonta ja eturistiriidat, sekä järjestelyistä, joilla pyritään välttämään päällekkäisen rahoituksen myöntäminen tukivälineestä ja muista unionin ohjelmista;
 - i) muut hyödylliset tiedot.
3. Ukraina-suunnitelma on tulosperusteinen ja sisältää indikaattoreita, joilla arvioidaan edistymistä 3 artiklassa tarkoitettujen yleisten ja erityistavoitteiden saavuttamisessa.

17 artikla

Ukraina-suunnitelman valmistelu ja toimittaminen

1. Ukraina-suunnitelman laatii Ukraina itse. Ukrainan on pyrittävä toimittamaan suunnitelma komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta. Ukraina voi toimittaa suunnitelmasta luonnoksen komissiolle.
2. Valmistellessaan suunnitelmaa 16 artiklan mukaisesti Ukrainan on otettava erityisesti huomioon sen alue- ja paikallistason alueiden ja kaupunkien tilanne ja niiden erityistarpeet, jotka liittyvät elpymiseen ja jälleenrakentamiseen, uudistuksiin, nykyaikaistamiseen ja hallinnon hajauttamiseen.

3. Ukraina-suunnitelman valmistelussa ja täytäntöönpanossa on kuultava alue-, paikallis- ja kaupunkiviranomaisia ja muita viranomaisia monitasoisen hallinnon periaatteen mukaisesti ja alhaalta ylöspäin suuntautuvaa lähestymistapaa noudattaen.

18 artikla

Ukraina-suunnitelman arviointi komissiossa

1. Komissio arvioi ilman aiheetonta viivytystä Ukraina-suunnitelman tai tarvittaessa sen 20 artiklassa tarkoitetun muutoksen aiheellisuuden, kattavuuden ja asianmukaisuuden ja tekee ehdotuksen neuvoston täytäntöönpanopäätökseksi 19 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Arviointia tehdessään komissio tekee tiivistä yhteistyötä Ukrainan kanssa ja voi esittää huomautuksia tai pyytää lisätietoja.
2. Arvioidessaan Ukraina-suunnitelmaa ja määrittäessään Ukrainalle osoitettavan tuen määrän komissio ottaa huomioon asiaankuuluvat ja saatavilla olevat Ukrainaa koskevat analyttiset tiedot, Ukrainan toimittamat 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut perustelut ja seikat sekä muut merkitykselliset tiedot, erityisesti 15 artiklan 5 kohdassa luetellut tiedot.
3. Komissio soveltaa arvioinnissaan seuraavia kriteerejä:
 - a) vastaako suunnitelma johdonmukaisella, kattavalla ja riittävän tasapainoisella tavalla 3 artiklassa vahvistettuihin tavoitteisiin, mukaan lukien rakenneuudistukset ja toimenpiteet, joilla edistetään lähentymistä unioniin, niin että suunnitelma kokonaisuudessaan vauhdittaa Ukrainan talouden kasvua;
 - b) vastaako suunnitelma sodasta johtuviin elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin Ukrainan alueilla ja kunnissa, jolloin sillä tehostettaisiin niiden taloudellista, sosiaalista, alueellista ja ympäristöön liittyvää kehitystä ja tuettaisiin hallinnon hajauttamista koskevaa uudistusta koko Ukrainassa sekä lähentymistä unionin normeihin; ovatko hankkeiden valinnassa ja täytäntöönpanossa käytettävät menetelmät ja prosessit samoin kuin mekanismit, joilla valtiotasoa alemman tason viranomaiset, erityisesti kunnat, saadaan osallistumaan päätöksentekoon, joka koskee tuen käyttöä jälleenrakentamiseen paikallistasolla, asianmukaisia; ovatko tällaisten valtiotasoa alemman tason viranomaisten valitsemiin ja toteuttamiin jälleenrakennushankkeisiin liittyvien menojen seurantamenetelmät asianmukaisia ja myönnetäänkö riittävän suuri osuus tuesta tällaisiin hankkeisiin;
 - c) onko odotettavissa, että Ukrainan ehdottamien järjestelyjen avulla voidaan varmistaa Ukraina-suunnitelman tehokas seuranta, raportointi ja täytäntöönpano, mukaan lukien suunniteltu aikataulu, laadulliset ja määrälliset tavoitteet ja niihin liittyvät indikaattorit;
 - d) onko odotettavissa, että Ukrainan ehdottamien järjestelyjen avulla voidaan tehokkaasti ehkäistä, havaita ja korjata tukivälineen varojen käyttöön liittyvät sääntöjenvastaisuudet, petokset, lahjonta ja eturistiriidat ja välttää päällekkäisen rahoituksen myöntäminen tukivälineestä ja muista unionin ohjelmista.
4. Komissio voi käyttää asiantuntijoita apuna Ukrainan toimittaman Ukraina-suunnitelman arvioinnissa.

19 artikla
Neuvoston täytäntöönpanopäätös

1. Jos arvio, joka koskee Ukrainan 17 artiklan 1 kohdan mukaisesti toimittamaa Ukraina-suunnitelmaa tai 20 artiklan 1 tai 2 kohdan mukaisesti toimittamaa suunnitelman muutosta, on myönteinen, neuvosto hyväksyy sen komission ehdotuksesta täytäntöönpanopäätöksellä.
2. Komission ehdotuksessa neuvoston täytäntöönpanopäätökseksi vahvistetaan tukivälineestä rahoitettavan osuuden osalta uudistukset ja investoinnit, jotka Ukrainan on määrä toteuttaa, 15 artiklan 2 kohdassa kuvatut suunnitelmaan kytkeytyvät ehdot, mukaan lukien alustava aikataulu, sekä 6 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja 2 kohdassa tarkoitetut määrät ja kyseisen artiklan 4 kohdan mukaiset asiaankuuluvat rahoitusosuudet.
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetussa komission ehdotuksessa vahvistetaan myös
 - a) ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen ja lainatuen ohjeelliset määrät, jotka maksetaan erissä 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsennehtyinä, kun Ukraina on saavuttanut tyydyttävällä tavalla Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanoon liittyvät asiaankuuluvat laadulliset ja määrälliset tavoitteet;
 - b) 23 artiklan mukaisesti ennakkomaksuna maksettava ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen ja lainatuen määrä;
 - c) määräaika, jonka on oltava viimeistään 31 päivä joulukuuta 2027, ja johon mennessä on pitänyt saavuttaa sekä investointihankkeille että uudistuksille asetetut lopulliset laadulliset ja määrälliset tavoitteet;
 - d) järjestelyt ja aikataulu Ukraina-suunnitelman seurannalle ja täytäntöönpanolle, mukaan lukien 33 artiklan noudattamisen edellyttämät toimenpiteet tarvittaessa;
 - e) indikaattorit, joilla arvioidaan edistymistä 3 artiklassa mainittujen yleisten ja erityistavoitteiden saavuttamisessa;
 - f) järjestelyt, joiden mukaisesti komissio saa rajoittamattoman pääsyn merkityksellisiin taustatietoihin.

20 artikla
Ukraina-suunnitelman muutokset

1. Jos Ukraina ei objektiivisten olosuhteiden vuoksi enää pysty toteuttamaan Ukraina-suunnitelmaa osittain tai kokonaan, mukaan lukien asiaankuuluvat laadulliset ja määrälliset tavoitteet, Ukraina voi ehdottaa Ukraina-suunnitelman muuttamista. Tällöin Ukraina voi esittää komissiolle perustellun pyynnön tehdä ehdotus 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen muuttamiseksi kokonaan tai osittain.
2. Komissio voi yhteisymmärryksessä Ukrainan kanssa tehdä ehdotuksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen muuttamiseksi erityisesti, jotta voidaan ottaa huomioon käytettävissä olevien määrien muuttuminen, joka johtuu 6 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista jäsenvaltioilta tai muista lähteistä peräisin olevista lisärahoitusosuuksista.
3. Jos komissio katsoo, että Ukraina-suunnitelman muuttaminen on perusteltua Ukrainan esittämien syiden perusteella, komissio arvioi muutetun Ukraina-

suunnitelman 18 artiklan mukaisesti ja tekee ilman aiheetonta viivytystä ehdotuksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen muuttamiseksi.

21 artikla

Lainasopimus sekä lainanotto- ja lainanantotoimet

1. Tukivälineestä lainojen muodossa myönnettävän tuen rahoittamiseksi komissiolle annetaan valtuudet lainata tarvittavat varat unionin lukuun pääomamarkkinoilta tai rahoituslaitoksilta asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 a artiklan mukaisesti.
2. Kun 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu neuvoston täytäntöönpanopäätös on hyväksytty, komissio tekee Ukrainan kanssa lainasopimuksen 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta määrästä. Lainasopimuksessa on vahvistettava tukivälineestä lainan muodossa myönnettävän tuen saatavuusaika ja yksityiskohtaiset lainaehdot, myös 9 artiklan 4 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitettujen sisäisten valvontajärjestelmien osalta. Laina-aika on enintään 35 vuotta. Asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 5 kohdassa säädettyjen seikkojen lisäksi lainasopimuksen on sisällettävä ennakkomaksujen määrä ja säännöt ennakkomaksujen selvittämisestä.
3. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/947 31 artiklan 3 kohdan toisessa virkkeessä säädetään, Ukrainalle lainoina tukivälineestä annettua rahoitusapua ei tueta ulkosuhdetoimien takuujärjestelystä.
4. Tämän asetuksen nojalla annettavia lainoja varten ei muodosteta varauksia eikä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 211 artiklan 1 kohdasta poiketen vahvisteta rahoitusastetta prosenttiosuutena tämän artiklan 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta määrästä.

22 artikla

Lainanottokustannuksiin myönnettävä tuki

1. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 220 artiklan 5 kohdassa säädetään, unioni voi vastata lainanottoon ja -antoon liittyvistä varainhankintakustannuksista, likviditeetin hallintakustannuksista ja hallintokuluihin liittyvistä palvelukustannuksista, jäljempänä 'lainanottokustannuksiin myönnettävä tuki', lukuun ottamatta kustannuksia, jotka liittyvät lainan ennenaikaiseen takaisinmaksuun. Lainanottokustannuksiin myönnettävä tuki katetaan 1 päivän tammikuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisenä aikana V luvun nojalla.
2. Ukraina voi pyytää 1 kohdassa tarkoitettua lainanottokustannuksiin myönnettävää tukea vuosittain. Komissio voi myöntää lainanottokustannuksiin tarkoitettua tukea määrän, joka ei ylitä vuotuisessa talousarviossa käyttöön asetettujen määrärahojen enimmäismäärää.

23 artikla

Ennakkomaksut

1. Ukraina voi pyytää Ukraina-suunnitelmaa toimittaessaan ennakkomaksua, joka on enintään 7 prosenttia III luvun nojalla myönnettävästä ei-takaisinmaksettavasta rahoitustuesta ja lainasta.
2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen osalta komissio voi maksaa ennakkomaksun 19 artiklassa tarkoitetun suunnitelman hyväksymisen ja 10 artiklassa tarkoitetun

rahoitus sopimuksen voimaantulon jälkeen edellyttäen, että rahoitusta on saatavilla ja 5 artiklassa tarkoitettu ennakkoehto täyttyy.

3. Lainatuen osalta komissio voi maksaa ennakkomaksun 19 artiklassa tarkoitetun suunnitelman hyväksymisen ja 21 artiklassa tarkoitetun lainasopimuksen voimaantulon jälkeen. Maksujen suorittamisen edellytyksenä on, että rahoitusta on saatavilla 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilta pääomamarkkinoilta ja että 5 artiklassa vahvistettu ennakkoehto täyttyy.
4. Ennakkomaksu voidaan maksaa yhdessä tai useammassa erässä, ja maksuaikataulusta päättää komissio .

24 artikla

Poikkeuksellinen väliaikaisrahoitus

1. Jos 9 artiklassa tarkoitettua puitesopimusta ei ole allekirjoitettu tai III luvussa tarkoitettua Ukraina-suunnitelmaa hyväksytty 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä, komissio voi päättää myöntää Ukrainalle rajoitettua poikkeuksellista tukea maan makrotaloudellisen vakauden tukemiseen enintään kolmen kuukauden ajan joko tämän asetuksen voimaantulosta tai 1 päivästä tammikuuta 2024 sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi, edellyttäen, että Ukraina-suunnitelman valmistelu on edennyt tyydyttävästi, että komission ja Ukrainan välisessä yhteisymmärryspöytäkirjassa sovitut ehdot täyttyvät, että 5 artiklassa mainittu ennakkoehto täyttyy, että 6 artiklan säännöksiä noudatetaan ja että rahoitusta on saatavilla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 23 artiklan soveltamista.
2. Tällaisen tuen määrä voi olla enintään 1 500 000 000 euroa kuukaudessa. Komissio tekee Ukrainan kanssa 10 artiklan mukaisen rahoitus sopimuksen tai 21 artiklan mukaisen lainasopimuksen.

25 artikla

Maksuja sekä ei-takaisinmaksettavan tuen ja lainojen pidättämistä ja vähentämistä koskevat säännöt

1. Ei-takaisinmaksettava rahoitustuki ja laina maksetaan Ukrainalle tämän artiklan nojalla talousarviomäärärahojen mukaisesti ja edellyttäen, että rahoitusta on saatavilla. Maksut suoritetaan erissä. Kukin erä voidaan suorittaa kerralla tai useampina osierinä.
2. Ukrainan on esitettävä neljännesvuosittain ei-takaisinmaksettavaa rahoitustukea ja lainaa koskeva, asianmukaisesti perusteltu maksupyyntö, ja komissio maksaa asianomaisen ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen ja lainan 3 kohdassa kuvatun arvioinnin perusteella.
3. Komissio arvioi ilman aiheetonta viivytystä, onko Ukraina saavuttanut tyydyttävällä tavalla 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä vahvistetut laadulliset ja määrälliset tavoitteet. Laadullisten ja määrällisten tavoitteiden tyydyttävä toteutuminen edellyttää, että Ukraina ei ole kumonnut niihin tavoitteisiin liittyviä toimenpiteitä, jotka Ukraina on saavuttanut tyydyttävällä tavalla. Komissio voi käyttää apuna asiantuntijoita.
4. Jos komissio antaa myönteisen arvion laadullisten ja määrällisten tavoitteiden tyydyttävästä toteutumisesta, se antaa ilman aiheetonta viivytystä päätöksen, jolla

hyväksytään ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen ja lainan sen osan maksaminen, joka vastaa kyseisiä tavoitteita.

5. Jos komissio antaa kielteisen arvion alustavan aikataulun mukaisesta laadullisten ja määrällisten tavoitteiden toteutumisesta, kyseisiä tavoitteita vastaavan ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen ja lainan maksu pidätetään. Pidätetty osuus maksetaan vasta, kun Ukraina on myöhemmin esittämässään maksupyyntönsä perustellut asianmukaisesti, että se on toteuttanut tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen asiaankuuluvien laadullisten ja määrällisten tavoitteiden tyydyttävän toteutumisen.
6. Jos komissio toteaa, että Ukraina ei ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä 12 kuukauden kuluessa 5 kohdassa tarkoitettusta alustavasta kielteisestä arviosta, komissio vähentää ei-takaisinmaksettavasta rahoitustuesta ja lainasta määrän, joka vastaa asianomaisia laadullisia ja määrällisiä tavoitteita. Ukraina voi esittää huomautuksensa kahden kuukauden kuluessa komission päätelmien tiedoksiantamisesta.
7. Komissio voi vähentää Ukrainalle 4 kohdan mukaisesti maksettavaa ei-takaisinmaksettavan tuen määrää, myös asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 102 artiklan mukaisesti kuittaamalla, tai kyseisen kohdan mukaisesti maksettavaa lainan määrää, jos on havaittu unionin taloudellisia etuja vahingoittavia sääntöjenvastaisuuksia, petoksia, lahjontaa tai eturistiriitoja, joita Ukraina ei ole korjannut, tai niihin liittyviä vakavia huolenaiheita tai tällaisista sopimuksista johtuvan velvoitteen vakava laiminlyönti, myös 34 artiklassa tarkoitettun tilintarkastuslautakunnan raporttien tai OLAFin toimittamien tietojen perusteella.
8. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 116 artiklan 2 kohdassa säädetään, asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 116 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu maksumääräaika alkaa päivästä, jona tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettu päätös, jolla hyväksytään maksun suorittaminen Ukrainalle, annetaan tiedoksi.
9. Asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 116 artiklan 5 kohtaa ei sovelleta tämän asetuksen tämän ja 23 artiklan nojalla suoritettaviin maksuihin.

26 artikla

Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanoon rahoitusta saaviin henkilöihin ja yhteisöihin sovellettavat läpinäkyvyysvaatimukset

1. Ukrainan on julkaistava tiedot henkilöistä ja yhteisöistä, jotka saavat yli 500 000 euroa Ukraina-suunnitelmassa yksilöityjen, tässä luvussa tarkoitettujen uudistusten ja investointien rahoittamiseen. Ukrainan on saatettava nämä tiedot ajan tasalle kahdesti vuodessa, kesä- ja joulukuussa.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuista henkilöistä ja yhteisöistä on julkaistava seuraavat tiedot ottaen asianmukaisesti huomioon luottamuksellisuutta ja turvallisuutta koskevat vaatimukset, erityisesti henkilötietojen suojaamista koskevat vaatimukset:
 - a) oikeushenkilön tapauksessa tuensaajan täydellinen virallinen nimi ja arvonlisäverotunniste tai verotunniste, jos sellainen on saatavilla, tai muu kansallinen yksilöllinen tunniste;
 - b) luonnollisen henkilön tapauksessa tuensaajan etu- ja sukunimi;
 - c) saadun tuen määrä sekä Ukraina-suunnitelman mukaiset uudistukset ja investoinnit, joita sillä rahoitetaan.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei saa julkista, jos niiden luovuttaminen uhkaa asianomaisten henkilöiden tai yhteisöjen oikeuksia ja vapauksia tai vahingoittaa vakavasti tuensaajien kaupallisia etuja.
4. Ukraina toimittaa komissiolle sähköisesti vähintään kerran vuodessa 1 kohdassa tarkoitettuja henkilöitä ja yhteisöjä koskevat tiedot, lukuun ottamatta 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja, 9 artiklan 4 kohdan i alakohdassa tarkoitettua puitesopimuksessa määriteltävässä muodossa.

IV LUKU

II pilari: Ukrainan investointikehys

27 artikla

Soveltamisala ja rakenne

1. Ukrainan investointikehyksessä komissio antaa Ukrainalle unionin tukea talousarviotakuun, rahoitusvälineiden tai rahoitusta yhdistävien toimien muodossa.
2. Operatiivinen johtoryhmä tukee komissiota Ukrainan investointikehyksen täytäntöönpanossa. Komissio tekee ehdotuksen operatiivisen johtoryhmän työjärjestykseksi.
3. Ukrainan investointikehyksen operatiivinen johtoryhmä koostuu komission, kunkin jäsenvaltion ja Ukrainan edustajista. Vastapuolille, jotka vastaavat Ukraina-takauksen ja Ukrainan investointikehyksestä tuettavien rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta, voidaan myöntää tarkkailijan asema. Komissio toimii operatiivisen johtoryhmän puheenjohtajana.
4. Operatiivinen johtoryhmä neuvoo komissiota tukijärjestelyjen valinnassa, käyttöön otettavien rahoitustuotteiden suunnittelussa ja aloista, jotka eivät ole tukikelpoisia. Se antaa lausuntoja Ukraina-takauksen, rahoitusvälineiden ja rahoitusta yhdistävien toimien muodossa myönnetyn unionin tuen käytöstä.
5. Komissio varmistaa, että Ukrainan investointikehyksestä myönnetty unionin tuki on johdonmukaista Ukraina-suunnitelman kanssa, edistää sen täytäntöönpanoa ja täydentää muiden unionin ohjelmien ja välineiden mukaisesti sovittua unionin tukea Ukrainalle.
6. Asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 209 artiklan 2 kohdan d ja h alakohdan soveltamiseksi rahoitusvälineiden ja talousarviotakuiden ennakkoarviointeja koskeva vaatimus täytetään tämän asetuksen 19 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuilla komission Ukraina-suunnitelmasta antamilla myönteisillä arvioilla.
7. Ukrainan investointikehyksen mukainen tuki palvelee erityisesti III luvussa tarkoitettua Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanoa ja täydentää samalla tässä asetuksessa vahvistettuja rahoituslähteitä.
8. Komissio raportoi Ukrainan investointikehyksen mukaisen tuen täytäntöönpanosta asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 41 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaisesti. Tätä varten kunkin Ukraina-takauksen vastapuolen ja kunkin rahoitusvälineitä täytäntöönpanevan valtuutetun yhteisön on toimitettava vuosittain tiedot, jotka komissio tarvitsee raportointivelvoitteidensa noudattamiseksi.

28 artikla

Ukraina-takaukseen ja rahoitusvälineisiin osoitettavat lisärahoitusosuudet

1. Jäsenvaltiot, kolmannet maat ja kolmannet osapuolet voivat osallistua Ukraina-takauksen ja Ukrainan investointikehyksen nojalla perustettujen rahoitusvälineiden rahoittamiseen. Ukraina-takaukseen osoitetut rahoitusosuudet toteutetaan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 218 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
2. Ukraina-takaukseen osoitetut rahoitusosuudet kasvattavat Ukraina-takauksen määrää ilman, että unionille syntyy uusia mahdollisia velkoja.
3. Kaikkien 1 kohdassa tarkoitettujen rahoitusosuuksien osalta tehdään rahoitusosuussopimus unionin puolesta toimivan komission ja rahoittajan välillä. Siihen on sisällyttävä erityisesti maksuehtoja koskevia määräyksiä.

29 artikla

Ukraina-takauksen ja rahoitusvälineiden täytäntöönpano

1. Ukraina-takauksen ja Ukrainan investointikehyksestä tuettavien rahoitusvälineiden täytäntöönpanoa hallinnoidaan välillisesti asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti.
2. Ukraina-takauksen osalta osallistumiskelpoisten vastapuolten ja rahoitusvälineiden osalta osallistumiskelpoisten valtuutettujen yhteisöjen on oltava asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 208 artiklan 4 kohdan mukaisia, mukaan lukien kolmansien maiden vastapuolet, jotka osallistuvat Ukraina-takauksen rahoittamiseen tämän asetuksen 28 artiklan mukaisesti. Lisäksi ja poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 62 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetään, osallistumiskelpoisia ovat jäsenvaltion tai sellaisen kolmannen maan, joka on osallistunut Ukraina-takauksen rahoittamiseen tämän asetuksen 28 artiklan mukaisesti, yksityisoikeudelliset elimet, jotka ovat antaneet riittävän varmuuden rahoituskapasiteetistaan ja operatiivisista valmiuksistaan.
3. Komissio varmistaa, että osallistumiskelpoiset vastapuolet ja tapauksen mukaan osallistumiskelpoiset valtuutetut yhteisöt käyttävät saatavilla olevia resursseja tuloksellisesti, tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti, soveltamalla osallistavaa lähestymistapaa ja edistämällä vastapuolten ja yhteisöjen keskinäistä yhteistyötä ottaen asianmukaisesti huomioon niiden valmiudet, lisäarvon, kokemuksen ja riskinottokyvyn.
4. Komissio varmistaa kaikkien osallistumiskelpoisten vastapuolten ja kaikkien osallistumiskelpoisten valtuutettujen yhteisöjen oikeudenmukaisen kohtelun sekä sen, että eturistiriidoilta vältytään Ukrainan investointikehyksen koko täytäntöönpanokauden ajan. Täydentävyyden varmistamiseksi komissio voi pyytää Ukraina-takauksen osalta osallistumiskelpoisilta vastapuolilta tai rahoitusvälineiden osalta osallistumiskelpoisilta yhteisöiltä kaikkia asiaankuuluvia tietoja niiden muista kuin EU:n tukemista toimista.

30 artikla

Ukraina-takaus

1. Otetaan käyttöön käypinä hintoina 8 914 000 000 euron Ukraina-takaus tukivälineen tavoitteita tukevien toimien takaamista varten. Ukraina-takaus on asetuksella (EU) 2021/947 perustetusta ulkosuhdetoimien takuujärjestelystä riippumaton ja itsenäinen

takaus, joka myönnetään peruuttamattomana, ehdottomana ja vaadittaessa maksettavana takuuna asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 219 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

2. Ukraina-takausta käytetään kattamaan seuraavista toimista aiheutuvia riskejä:

- a) lainat, mukaan lukien paikallisen valuutan määräiset lainat;
- b) takaukset;
- c) vastatakaukset;
- d) pääomamarkkinainstrumentit;
- e) muut rahoitusmuodot ja lisävakuusjärjestelyt, vakuutukset sekä pääomasijoitukset tai oman pääoman luonteiset sijoitukset.

3. Komissio tekee unionin puolesta Ukraina-takaussopimuksia osallistumiskelpoisten vastapuolten kanssa 31 päivään joulukuuta 2027 saakka. Ukraina-takaus voidaan myöntää vaiheittain.

Komissio antaa tietoja kunkin Ukraina-takaussopimuksen allekirjoittamisesta 27 artiklan 8 kohdassa tarkoitetuissa kertomuksissa. Kyseiset sopimukset asetetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston pyynnöstä niiden saataville ottaen huomioon luottamuksellisten ja kaupallisesti arkaluonteisten tietojen suojeleminen.

4. Ukraina-takaussopimuksiin sisältyy erityisesti

- a) yksityiskohtaiset säännöt kattavuudesta, arvioituista vuotuisista investoinneista, vaatimuksista, tukikelpoisuudesta ja menettelyistä;
- b) yksityiskohtaiset säännöt Ukraina-takauksen myöntämisestä, mukaan lukien säännöt takuun kattavuudesta ja tietäntyyppisistä välineistä muodostuvien salkkujen ja hankkeiden määrittelystä kattamisesta, sekä hankkeita ja hankesalkkuja koskeva riskianalyysi, myös alakohtaisella, alueellisella ja kansallisella tasolla;
- c) viittaus tukivälineen tavoitteisiin ja tarkoitukseen, arvio tarpeista ja selostus odotetuista tuloksista;
- d) Ukraina-takauksesta maksettava korvaus, joka määritellään edullisin ehdoin ottaen huomioon sodan vahingoittaman Ukrainan erityistilanteen ja investointiohjelmien riskiprofiilit tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi;
- e) Ukraina-takauksen käyttöä koskevat vaatimukset, muun muassa maksuehdot, kuten maksuajat, erääntyneistä määristä maksettavat korot, perintäkulut ja muut menot sekä mahdollisesti tarvittavat likviditeettijärjestelyt;
- f) vaatimukseen sovellettavat menettelyt, jotka koskevat muun muassa laukaisevia tapahtumia ja odotusaikoja, sekä saatavien perintää koskevat menettelyt;
- g) seurantaa, raportointia, läpinäkyvyyttä ja arviointia koskevat velvoitteet;
- h) selkeät ja helposti saatavilla olevat valitusmenettelyt sellaisia kolmansia osapuolia varten, joihin Ukraina-takauksella tuettujen hankkeiden täytäntöönpano voi vaikuttaa.

5. Komissio voi käyttää enintään 30 prosenttia tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettusta määrästä kasvattaakseen asetuksen (EU) 2021/947 38 artiklan nojalla tehdyillä

ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn takaussopimuksilla myönnetyn takauksen määriä edellyttäen, että:

- a) tämän kohdan soveltamiseksi Ukraina-takaus pannaan täytäntöön tekemällä asetuksen (EU) 2021/947 35 artiklan mukaisesti valittujen osallistumiskelpoisten vastapuolten kanssa kyseisen asetuksen 38 artiklan nojalla tehtyihin sopimuksiin muutos tai lisäys, jolla kasvatetaan kyseisten sopimusten mukaista takuun määrää ja joka on allekirjoitettava neljän kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta;
 - b) osallistumiskelpoiset vastapuolet saavat käyttää Ukraina-takausta tämän kohdan nojalla vain Ukrainassa toteutettavien toimien tukemiseen ja vain Ukrainassa toteutettavia toimia koskevat takaukseen perustuvat maksuvaatimukset voidaan kattaa Ukraina-takauksella tämän kohdan mukaisesti;
 - c) asetuksen (EU) 2021/947 36 artiklan 1 kohdan toisesta alakohdasta poiketen tämän kohdan nojalla Ukraina-takauksella katettavat toimet muodostavat erillisen Ukraina-takaussalkun, eikä niitä oteta huomioon laskettaessa asetuksen (EU) 2021/947 36 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua 65 prosentin kattavuutta;
 - d) erillisen Ukraina-takaussalkun riskinjaolla varmistetaan etujen yhteensovittaminen komission ja osallistumiskelpoisen vastapuolen välillä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 209 artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaisesti, ja vastapuolen on osallistuttava salkun rahoittamiseen omista varoistaan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 219 artiklan 4 kohdan mukaisesti;
 - e) vastapuolilla on oltava erillinen kirjanpito ja raportointi tämän artiklan mukaista Ukraina-takauksen täytäntöönpanoa varten;
 - f) 31 artiklaa sovelletaan tämän kohdan mukaisen Ukraina-takauksen rahoittamiseen. Rahoitusta käytetään yksinomaan Ukraina-takauksen tappioiden kattamiseen. Asetuksen (EU) 2021/947 31 artiklan 5 kohdan mukaista rahoitusta ei käytetä kattamaan Ukraina-takauksen piiriin kuuluvia toimia.
6. Osallistumiskelpoisen vastapuolen on hyväksyttävä rahoitus- ja investointitoimet omien sääntöjensä ja menettelyjensä mukaisesti ja Ukraina-takaussopimuksen ehtoja noudattaen.
7. Osallistumiskelpoiset vastapuolet voivat allekirjoittaa sopimuksia rahoituksen välittäjien tai lopullisten tuensaajien kanssa enintään kolmen vuoden ajan asiaankuuluvan Ukraina-takaussopimuksen tekemisestä, ja määräaikaa voidaan jatkaa, kun myönnetään lisätakaus ja muutetaan takaussopimusta.
8. Ukraina-takaus voi kattaa
- a) vieraan pääoman ehtoisten välineiden osalta pääoman sekä kaikki korot ja määrät, jotka on rahoitustoimien ehtojen mukaisesti maksettava valitulle osallistumiskelpoiselle vastapuolelle mutta joita se ei ole saanut maksukyvyttömyystapahtuman jälkeen;
 - b) oman pääoman ehtoisten sijoitusten osalta sijoitetut määrät ja niiden rahoituskulut;

- c) muiden 2 kohdassa tarkoitettujen rahoitus- ja investointitoimien osalta käytetyt määrät ja niiden rahoituskulut;
 - d) kaikki asiaankuuluvat maksukyvyttömyystapahtumaan liittyvät perintäkulut ja muut kustannukset, ellei niitä ole vähennetty takaisin peritystä määrästä.
9. Komission kirjanpitoa ja sen Ukraina-takauksen kattamia riskejä koskevaa raportointia varten ja asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 209 artiklan 4 kohdan mukaisesti sellaisten osallistumiskelpoisten vastapuolten, joiden kanssa on tehty Ukraina-takaussopimus, on annettava komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle vuosittain tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia rahoitus- ja investointitoimia koskevat tilinpäätösraportit, jotka riippumaton ulkopuolinen tarkastaja on tarkastanut ja joihin on sisällytettävä muun muassa seuraavat tiedot:
- a) osallistumiskelpoisten vastapuolten rahoitus- ja investointitoimien riskinarviointi, mukaan lukien tiedot unionin vastuista, jotka määritetään asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 80 artiklassa tarkoitettujen kirjanpitosääntöjen ja julkissektorin kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti;
 - b) osallistumiskelpoisille vastapuolille ja niiden rahoitus- ja investointitoimia varten myönnetystä Ukraina-takauksesta johtuva unionin jäljellä oleva rahoitusvelvoite toimikohtaisesti jaoteltuna.
10. Asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 219 artiklan 4 kohdassa säädettyä omista varoista rahoitettavaa rahoitusosuutta koskevaa ehtoa sovelletaan salkkuperusteisesti jokaiseen osallistumiskelpoiseen vastapuoleen, jolle on Ukrainan investointikehityksen nojalla myönnetty talousarviotakuu.
10. Ukraina-takaukseen sovelletaan asetuksen (EU) 2021/947 33 artiklan 7 ja 8 kohdassa tarkoitettua Euroopan kestävän kehityksen rahasto plussan riskinhallintakehystä. Ukraina-takauksen kattamien toimien yleinen riskiprofiili voi poiketa ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn yleisestä riskiprofiilista. Komissio varmistaa, että takauksella katettuihin toimiin liittyvä riski ei ylitä unionin talousarvion kykyä kattaa kyseiset riskit käytettävissä olevien talousarviovarojen ja tämän asetuksen 31 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua rahoitusasteen perusteella.

31 artikla *Rahoitus*

- 1. Ukraina-takauksen rahoitusaste on aluksi 70 prosenttia.
Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 211 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan toisessa virkkeessä säädetään, rahoitus varataan 31 päivään joulukuuta 2027 asti, se vastaa Ukraina-takauksesta myönnetyn määrän edellyttämää rahoitusta ja se voidaan toteuttaa asteittain, jotta voidaan ottaa huomioon edistymisen tukivälineen tavoitteita tukevien rahoitus- ja investointitoimien valinnassa ja täytäntöönpanossa.
- 2. Rahoitusastetta tarkistetaan vähintään kerran vuodessa tämän asetuksen voimaantulosta alkaen.
- 3. Komissiolle siirretään 38 artiklan mukaisesti valta antaa delegoitu säädös, jolla muutetaan rahoitusastetta asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 211 artiklan 2 kohdassa säädettyjä perusteita soveltaen ja tarvittaessa korotetaan tai alennetaan tämän asetuksen 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua takauksen enimmäismäärää

enintään 30 prosentilla. Komissio voi korottaa takauksen enimmäismäärää vain, jos rahoitusastetta alennetaan. Komissio voi säätää, että korotettu takausmäärä on käytettävissä takaussopimusten allekirjoittamista varten asteittain kolmen vuoden ajan, sanotun kuitenkin rajoittamatta 30 artiklan 3 kohdan soveltamista.

4. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 213 artiklassa säädetään, tosiasiallista rahoitusastetta ei sovelleta rahoitukseen, joka on otettu yhteiseen vararahastoon Ukraina-takausta varten.

V LUKU

III pilari: Unionin liittymistuki ja tukitoimenpiteet

32 artikla

EU:n liittymistuki ja tukitoimenpiteet

1. Tämän luvun mukaisella tuella Ukrainaa autetaan saavuttamaan 3 artiklassa asetetut tavoitteet. Tämän luvun mukaisella tuella pyritään erityisesti tukemaan Ukrainan asteittaista mukautumista unionin säännöstöön unionin tulevaa jäsenyyttä silmällä pitäen ja siten edistämään vakautta, turvallisuutta, rauhaa ja vaurautta unionissa ja Ukrainassa. Tällaiseen tukeen kuuluu oikeusvaltion ja demokratian sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen lujittaminen, julkishallinnon tehostaminen sekä läpinäkyvyyden, rakenneuudistusten, alakohtaisten politiikkojen ja hyvän hallinnon tukeminen kaikilla tasoilla. Tällaisella tuella olisi myös edistettävä Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanoa.
2. Tämän luvun mukaista tukea annetaan myös sen varmistamiseksi, että sidosryhmien, mukaan lukien työmarkkinaosapuolet, kansalaisjärjestöt ja paikallisviranomaiset, valmiuksia parannetaan.
3. Tämän luvun mukaisella tuella tuetaan myös luottamusta lisääviä toimenpiteitä ja prosesseja, joilla edistetään oikeudenmukaisuutta, totuuden selvittämistä, korvauksia ja todisteiden keräämistä sodan aikana tehdyistä rikoksista. Tästä luvusta voidaan myöntää rahoitusta aloitteisiin, joilla tuetaan kansainvälisen oikeuden toteutumista ja sen noudattamisen valvontaa Ukrainassa, ja tällaiseen toimintaan osallistuville elimille.
4. Tämän luvun mukaisella tuella tuetaan sellaisten Ukrainan viranomaisten perustamista ja vahvistamista, joiden tehtävänä on varmistaa varojen asianmukainen käyttö ja torjua tehokkaasti julkisen rahoituksen väärinkäyttöä, erityisesti petoksia, lahjontaa, eturistiriitoja ja sääntöjenvastaisuuksia, jotka liittyvät tukivälineen tavoitteiden saavuttamiseen käytettyihin varoihin.
5. Jäljempänä 34 artiklassa tarkoitetun tilintarkastuslautakunnan toiminta rahoitetaan tämän luvun mukaisella tuella.
6. Edellä 22 artiklassa tarkoitettu lainanottokustannuksiin myönnettävä tuki rahoitetaan tämän luvun mukaisella tuella.

VI LUKU

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

33 artikla

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

1. Komissio ja Ukraina toteuttavat tukivälineen täytäntöönpanossa kaikki aiheelliset toimenpiteet unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi ottaen huomioon suhteellisuusperiaatteen ja erityisolosuhteet, joissa tukivälinettä käytetään, 5 artiklan 1 kohdassa asetetun ennakkoehdon sekä puitesopimuksessa ja erillisissä rahoitus- tai lainasopimuksissa vahvistetut ehdot, erityisesti petosten, lahjonnan, eturistiriitojen ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemistä, havaitsemista ja korjaamista koskevat ehdot. Ukrainan on sitouduttava pyrkimään tuloksellisten ja tehokkaiden hallinto- ja valvontajärjestelmien käyttöönottoon, ja varmistettava, että aiheettomasti maksetut tai väärin käytetyt määrät voidaan periä takaisin.
2. Edellä 9, 10 ja 21 artiklassa tarkoitetuissa sopimuksissa on määrättävä velvoitteista, joiden mukaan Ukrainan on
 - a) tarkastettava säännöllisesti, että myönnetty rahoitus on käytetty sovellettavien sääntöjen, erityisesti petosten, lahjonnan, eturistiriitojen ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemistä, havaitsemista ja korjaamista koskevien sääntöjen, mukaisesti;
 - b) toteutettava aiheelliset toimenpiteet unionin taloudellisia etuja vahingoittavien petosten, lahjonnan, eturistiriitojen ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi, päällekkäisen rahoituksen välttämiseksi ja oikeudellisten toimien toteuttamiseksi väärinkäytettyjen varojen perimiseksi takaisin, myös Ukraina-suunnitelman mukaisten uudistusten ja investointihankkeiden täytäntöönpanotoimenpiteiden osalta;
 - c) liitettävä III luvun mukaiseen maksupyyntöön ilmoitus siitä, että varat on käytetty moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti ja aiottuun tarkoitukseen ja että niitä on hallinnoitu asianmukaisesti erityisesti sääntöjenvastaisuuksien, petosten, lahjonnan ja eturistiriitojen ehkäisemistä, havaitsemista ja korjaamista koskevien Ukrainan sääntöjen ja niitä täydentävien kansainvälisten standardien mukaisesti;
 - d) varmistettava tämän artiklan 1 kohdan soveltamiseksi ja erityisesti Ukraina-suunnitelmaan sisältyvien uudistusten ja investointien täytäntöönpanoon liittyvien varojen käyttöä koskevia tarkastuksia varten riittävien tietojen kerääminen henkilöistä ja yhteisöistä, jotka saavat rahoitusta tukiväliseen kuuluvan III luvussa tarkoitetun Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanotoimenpiteisiin, ja pääsy näihin tietoihin;
 - e) nimenomaisesti valtuutettava komissio, OLAF, tilintarkastustuomioistuin ja tarvittaessa EPPO käyttämään oikeuksiaan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 129 artiklan 1 kohdan mukaisesti suhteellisuusperiaatetta noudattaen.
3. Komissio pyrkii asettamaan Ukrainan käyttöön integroidun ja yhteentoimivan tietojen seurantajärjestelmän, johon sisältyy yksi tiedonlouhinta- ja riskienpisteytysväline asiaankuuluvien tietojen, myös 2 kohdan d alakohdassa lueteltujen tietojen,

saamiseksi ja analysoimiseksi. Jos tällainen järjestelmä on käytettävissä, Ukrainan on käytettävä sitä ja syötettävä asiaankuuluvat tiedot järjestelmään muun muassa V luvussa tarkoitettua tukea hyödyntäen.

4. Edellä 9, 10 ja 21 artiklassa tarkoitetuissa sopimuksissa on määrättävä myös komission oikeudesta vähentää tukivälineestä myönnettävää tukea asianmukaisessa suhteessa ja periä takaisin tukivälineen tavoitteiden saavuttamiseen käytetyt määrät tai pyytää lainan ennenaikaista takaisinmaksua tapauksissa, joissa on kyse unionin taloudellisia etuja vahingoittavista sääntöjenvastaisuuksista, petoksista, lahjonnasta tai eturistiriidoista, joita Ukraina ei ole korjannut, tai tällaisista sopimuksista johtuvan velvoitteen vakavasta laiminlyönnistä. Päätäessään takaisinperinnän määrästä ja vähennyksestä tai ennenaikaisesti takaisin maksettavasta määrästä komissio noudattaa suhteellisuusperiaatetta ja ottaa huomioon unionin taloudellisia etuja vahingoittavan sääntöjenvastaisuuden, petoksen, lahjonnan tai eturistiriidan tai velvoitteen laiminlyönnin vakavuuden. Ukrainalle annetaan mahdollisuus esittää huomautuksensa ennen tuen vähentämistä tai ennenaikaisen takaisinmaksun pyytämistä.
5. Tukivälineen varoja hoitavien henkilöiden ja yhteisöjen on ilmoitettava viipymättä kaikista epäillyistä tai todetuista petoksista, lahjonnasta, eturistiriidoista ja sääntöjenvastaisuuksista, jotka vahingoittavat unionin taloudellisia etuja, 34 artiklassa tarkoitettulle tilintarkastuslautakunnalle, komissiolle ja OLAFille.

34 artikla Tilintarkastuslautakunta

1. Komissio perustaa tilintarkastuslautakunnan ennen kuin Ukraina esittää ensimmäisen maksupyynnön.
2. Tilintarkastuslautakunta koostuu komission nimittämistä riippumattomista jäsenistä. Komissio voi kutsua jäsenvaltioiden ja muiden rahoittajien edustajia osallistumaan tilintarkastuslautakunnan toimintaan.
3. Tilintarkastuslautakunta hoitaa tehtävänsä täysin objektiivisesti ja toimii parhaiden sovellettavien kansainvälisten käytäntöjen ja standardien mukaisesti. Se toimii rajoittamatta komission, OLAFin, tilintarkastustuomioistuimen ja tapauksen mukaan EPPOn toimivaltaa.
4. Tilintarkastuslautakunnan on huolehdittava säännöllisestä vuoropuhelusta ja yhteistyöstä Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kanssa.
5. Tilintarkastuslautakunta, sen jäsenet ja sen henkilöstö eivät saa tehtäviään hoitaessaan pyytää eivätkä ottaa ohjeita Ukrainan hallitukselta tai muulta toimielimeltä, elimeltä tai laitokselta. Sen henkilöstön valinnassa ja sen hallinnossa ja talousarviossa sovelletaan tiukkoja riippumattomuuden takeita.
6. Tilintarkastuslautakunta auttaa komissiota torjumaan tukivälineestä myönnettävien unionin varojen huonoa hoitoa ja erityisesti petoksia, lahjontaa, eturistiriitoja ja sääntöjenvastaisuuksia, jotka liittyvät tukivälineen tavoitteiden saavuttamiseen käytettyihin määriin.
7. Tätä varten tilintarkastuslautakunta raportoi säännöllisesti komissiolle ja toimittaa sille viipymättä kaikki saamansa tai tietoonsa saatetut tiedot kaikista havaituista tapauksista tai vakavista huolenaiheista, jotka liittyvät julkisen rahoituksen huonoon hoitoon tukivälineen tavoitteiden saavuttamiseen käytettyjen määrien osalta.

Lisäksi tilintarkastuslautakunta antaa suosituksia Ukrainalle kaikissa tapauksissa, joissa Ukrainan toimivaltaiset viranomaiset eivät sen näkemyksen mukaan ole toteuttaneet tarvittavia toimia ehkäistäkseen, havaitakseen ja korjatakseen petoksia, lahjontaa, eturistiriitoja ja sääntöjenvastaisuuksia, jotka ovat haitanneet tai uhkaavat vakavalla tavalla haitata tukivälineestä rahoitettujen menojen moitteetonta varainhoitoa, ja kaikissa tapauksissa, joissa se havaitsee Ukrainan viranomaisten käyttöön ottaman valvontajärjestelmän suunnitteluun ja toimintaan vaikuttavia puutteita. Ukrainan on pantava tällaiset suositukset täytäntöön tai esitettävä perustelut sille, miksi se ei ole niin tehnyt.

Tilintarkastuslautakunnan laatimat kertomukset ja sen antamat tiedot lähetetään myös OLAFille, ja ne voidaan antaa myös asiaankuuluvien Ukrainan viranomaisten käyttöön, erityisesti jos niiden on toteutettava toimia petosten, lahjonnan, eturistiriitojen ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi.

8. Tilintarkastuslautakunnalla on oltava pääsy tietoihin, tietokantoihin ja rekistereihin, joita se tarvitsee tehtäviensä hoitamiseksi. Edellä 9 artiklassa tarkoitetussa puitesopimuksessa määritellään säännöt ja tarkemmat määräykset, jotka koskevat tilintarkastuslautakunnan pääsyä asiaankuuluviin tietoihin ja asiaankuuluvien tietojen toimittamista Ukrainan toimesta tilintarkastuslautakunnalle.
9. Tilintarkastuslautakunta voi avustaa komissiota toimissa, joilla pyritään parantamaan Ukrainan valmiuksia torjua julkisen rahoituksen huonoa hoitoa.
10. Tilintarkastuslautakunnan toiminta rahoitetaan V luvun mukaisesti.

VII LUKU

Työohjelmat, seuranta, raportointi ja arviointi

35 artikla Työohjelmat

1. Tukivälineen mukainen tuki pannaan täytäntöön asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 110 artiklassa tarkoitetuilla työohjelmilla. Täytäntöönpanosäädökset, joilla työohjelmat hyväksytään, annetaan 39 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
2. Tukivälineeseen kuuluva V luvun mukainen tuki voidaan panna täytäntöön myös erityisillä työohjelmilla, jos tuen täytäntöönpano ei edellytä 9 ja 10 artiklassa tarkoitettujen sopimusten tekemistä.

36 artikla Seuranta ja raportointi

1. Komissio seuraa tukivälineen täytäntöönpanoa ja arvioi 3 artiklassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Täytäntöönpanon seurannan on oltava kohdennettua ja oikeassa suhteessa tukivälineen puitteissa toteutettaviin toimiin.
2. Edellä 10 artiklassa tarkoitetuissa rahoitussopimuksissa ja 21 artiklassa tarkoitetussa lainasopimuksessa vahvistetaan säännöt ja yksityiskohtaiset järjestelyt, joiden

mukaisesti Ukrainan on raportoitava komissiolle tämän artiklan 1 kohdan soveltamistarkoituksessa.

3. Ukrainan investointikehyksen puitteissa annetusta unionin tuesta on raportoitava 27 artiklan 8 kohdan mukaisesti.
4. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittain kertomuksen edistymisestä tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamisessa.
5. Komissio toimittaa 4 kohdassa tarkoitetun kertomuksen 39 artiklassa tarkoitetulle komitealle.

37 arviointi

Tukivälineen arviointi

1. Komissio tekee 31 päivän joulukuuta 2027 jälkeen mutta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2031 asetuksen jälkiarvioinnin. Jälkiarvioinnissa arvioidaan unionin panosta tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamiseen.
2. Jälkiarvioinnissa hyödynnetään OECD:n kehitysapukomitean hyvän käytännön periaatteita ja pyritään varmistumaan siitä, että tavoitteet saavutettu, ja laatimaan suosituksia tulevien toimien parantamiseksi.

Komissio toimittaa jälkiarvioinnin havainnot ja päätelmät sekä omat huomautuksensa ja jatkotoimensa tiedoksi Euroopan parlamentille, neuvostolle ja jäsenvaltioille. Jälkiarvioinnista voidaan keskustella jäsenvaltioiden pyynnöstä. Tuloksia hyödynnetään ohjelmien ja toimien valmistelussa ja resurssien kohdentamisessa. Arviointi ja jatkotoimet asetetaan julkisesti saataville.

Komissio ottaa asetuksen nojalla myönnetyn unionin rahoituksen arviointiprosessiin mukaan kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät, mukaan lukien tuensaajat, työmarkkinaosapuolet, kansalaisjärjestöt ja paikallisviranomaiset, siinä määrin kuin se on tarkoituksenmukaista ja voi tapauksen mukaan pyrkiä tekemään yhteisiä arviointeja jäsenvaltioiden ja muiden kumppanien kanssa niin, että myös Ukraina osallistuu niihin tiiviisti.

VIII LUKU

Loppusäännökset

38 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle seitsemän päivän kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä määräämättömäksi ajaksi 31 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 31 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna

päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevan 31 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kuukaudella.

39 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

40 artikla

Tiedotus, viestintä ja julkisuus

1. Komissio voi toteuttaa tiedotustoimia varmistaakseen Ukraina-suunnitelmassa tarkoitettuun rahoitustukeen myönnettävän unionin rahoituksen näkyvyyden, muun muassa toteuttamalla yhteisiä tiedotustoimia Ukrainan kanssa. Komissio voi tarpeen mukaan varmistaa, että tukivälineestä myönnettävästä tuesta tiedotetaan ja se tuodaan esille rahoitusta koskevan maininnan avulla.
2. Unionin rahoituksen saajien on ilmaistava rahoituksen alkuperä ja huolehdittava unionin rahoituksen näkyvyydestä soveltuvien osien muun muassa pitämällä esillä unionin tunnusta ja rahoitusta koskevaa asianmukaista mainintaa, jossa lukee ”Euroopan unionin rahoittama – Ukrainan tukiväline”, erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimia ja niiden tuloksia ja tarjoamalla kohdennettua, johdonmukaista, olennaista ja oikeasuhteista tietoa erilaisille kohderyhmille, mukaan lukien tiedotusvälineet ja suuri yleisö.
3. Komissio toteuttaa tiedotus- ja viestintätoimia, jotka koskevat tukivälinettä, tukivälineen nojalla toteutettuja toimia ja saavutettuja tuloksia. Tukivälineeseen osoitetuilla varoilla tuetaan myös unionin poliittisia painopisteitä koskevaa toimielinten tiedotusta sikäli kuin kyseiset painopisteet liittyvät 3 artiklassa tarkoitettuihin tavoitteisiin.

41 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

1.2. Toimintalohko(t)

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

1.4.4. Tulosindikaattorit

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

1.5.4. Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin

1.5.5. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleen kohdentamiseen

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

1.7. Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle

2.2.2. Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä

2.2.3. Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikankohdan odotetuista virheriskitasoista

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

- 3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET**
- 3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehysten otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat**
- 3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin**
 - 3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista toimintamäärärahoihin*
 - 3.2.2. Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset*
 - 3.2.3. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin*
 - 3.2.3.1. Henkilöresurssien arvioitu tarve*
 - 3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehysten kanssa*
 - 3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet*
- 3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin**

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Ukrainan tukivälineen perustamisesta

1.2. Toimintalohko(t)

EU:n suhteet muuhun maailmaan

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

☒ uuteen toimeen

☐ uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen²³

☐ käynnissä olevan toimen jatkamiseen

☐ yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

Ukrainan tukivälineen strategisena tavoitteena on tarjota yhtenäinen keskipitkän aikavälin toimenpidepaketti, jolla vastataan Ukrainan elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin ja tuetaan maan liittymisvalmisteluja.

Tukivälineestä on tehty joustava, jotta sitä voidaan käyttää epävarmassa tilanteessa. Näin sillä vastataan uudenlaiseen haasteeseen, joka aiheutuu sodassa olevan maan tukemisesta, ja varmistetaan samalla varojen ennakoitavuus ja läpinäkyvyys ja niihin liittyvä vastuuvastuuvelvollisuus.

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

Tukivälineellä tuetaan Ukrainan pyrkimyksiä toipua sodan vaikutuksista, jälleenrakentaa ja nykyaikaistaa maa ja samanaikaisesti toteuttaa tärkeitä uudistuksia osana maan jäsenyysohjelmaa. Tavoitteena on tukea Ukrainan siirtymistä kohti vihreää, digitaalista ja osallistavaa taloutta, joka asteittain mukautuu unionin sääntöihin ja normeihin.

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

Tukivälineestä myönnettävän tuen ansiosta Ukrainan odotetaan voivan toteuttaa elpymisen, jälleenrakentamisen ja nykyaikaistamisen edellyttämiä uudistuksia ja investointeja. Lisäksi sen odotetaan vauhdittavan Ukrainan talouden kasvua ja tekevän maasta vahvemman kuin se oli ennen sotaa. Sen uskotaan myös edistävän Ukrainan lähentymistä unioniin.

1.4.4. Tulosindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen etenemistä ja tuloksia seurataan.

²³

Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

Tuotosindikaattorit:

Neuvosto hyväksyy Ukraina-suunnitelman

Suunnitelmalle osoitettu kokonaisrahoitus

Tulosindikaattorit:

Ukraina-suunnitelman täytäntöönpano

Vaikutusindikaattorit:

Asetusehdotuksen 3 artiklassa vahvistetut, erityisesti elpymistä, jälleenrakentamista ja nykyaikaistamista sekä Ukrainan mukautumista unionin säännöstöön koskevat tavoitteet sekä Ukraina-suunnitelmassa vahvistetut tavoitteet, jotka saavutetaan muun muassa saadun rahoitustuen ansiosta

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut**1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu**

Venäjän hyökkäyssota on aiheuttanut laajamittaista vahinkoa infrastruktuurille ja palveluille kaikkialla Ukrainassa. Tästä seurannut humanitaarinen kriisi on johtanut siihen, että miljoonat ukrainalaiset ovat joutuneet jättämään kotinsa ja monet tarvitsevat kipeästi ruokaa, suojaa ja lääkinnällistä apua.

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

Unionin tason toimia tarvitaan Ukrainan jälleenrakentamiseksi nopeasti ja kestävästi sekä jälleenrakentamisen edellyttämien investointien ja Ukrainan EU:hun liittymistä edistävien uudistusten tukemiseksi. Venäjän hyökkäyssodan Ukrainalle aiheuttamien vahinkojen suuruus on sitä luokkaa, että Ukraina tarvitsee mittavaa ja pitkäkestoista ulkoista tukea, jota yksikään jäsenvaltio tai yksittäinen avunantaja ei pystyisi antamaan yksin. Unionilla on ainutlaatuinen asema, jonka ansiosta se voi antaa Ukrainalle monivuotista ulkoista apua oikea-aikaisesti, koordinoitusti ja ennakoidusti. Unioni voi hyödyntää lainanottokapasiteettiaan ja antaa Ukrainalle luottoa edullisin ehdoin ja kattaa korkokustannukset. Se voi antaa myös avustuksia ja takauksia monivuotisella perspektiivillä.

1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

Vaikka ehdotettu tukiväline on monilta osin ennennäkemätön väline, joka on suunniteltu vastaamaan erityistilanteeseen maassa, joka on paitsi sodassa, myös unionin naapurimaa ja ehdokasmaa, se perustuu Ukrainalle ja muille kolmansille maille aiemmin annetusta ja parhaillaan annettavasta tuesta saatuihin kokemuksiin sekä vuonna 2020 perustetusta elpymis- ja palautumistukivälineestä saatuihin kokemuksiin. Siinä otetaan huomioon Ukrainan erityisolosuhteet sodassa olevana maana.

1.5.4. *Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin*

Ehdotettu tukiväline on tarkoitettu oikeudelliseksi välineeksi, jonka avulla unioni voi varmistaa yhtenäisen ja johdonmukaisen lähestymistavan Ukrainan tukemiseen. Tämä yhtenäinen väline kattaa – ja näin ollen korvaa – Ukrainalle erillisistä välineistä (makrotaloudellinen rahoitusapu plussa, NDICI) myönnetyn kahdenvälisen tuen. Siitä myönnetään myös tukea, jota Ukraina ehdokasmaana saisi tavallisesti liittymistä valmistelevasta tukivälineestä. Tämä lisää unionin Ukrainalle antaman tuen johdonmukaisuutta, tuloksellisuutta, tehokkuutta ja EU-lisäarvoa. Se vahvistaa unionin varojen käytön vipuvaikutusta ja auttaa välttämään rahoituksen päällekkäisyyksiä.

Ukrainan tukivälinettä koskevaa uutta lainsäädäntöehdotusta täydennetään ehdotuksella (COM(2023) 337) neuvoston asetukseksi vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamisesta (ks. kohdat 1.5.5 ja 3.2.4).

Tukivälineelle monivuotisen rahoituskehityksen väliarvioinnin yhteydessä ehdotettu kokonaisrahoitus on tarkoitus myöntää lainoina, ei-takaisinmaksettavana tukena ja talousarviotakuina. Neuvosto ja Euroopan parlamentti päättävät muusta kuin lainoina myönnettävästä määrästä vuotuisen talousarviomenettelyn yhteydessä. Lainamaksujen kokonaismäärässä otetaan huomioon kaikkia muita tukimuotoja varten käyttöön asetetut määrät ja vuosiksi 2024–2027 varattu 50 miljardin euron enimmäismäärä.

1.5.5. *Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehtoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen*

Unionin talousarviosta on annettu valtavasti tukea talousarviojoustoja hyödyntämällä ja uudelleen priorisoimalla, mutta vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä ei ole suunniteltu vastaamaan Euroopassa käytävän sodan seurauksiin. Ukrainan makrotaloudellisen vakauden edellyttämät likviditeettitarpeet ovat edelleen suuret, eikä investointeja Ukrainan nopeaan elpymiseen ja jälleenrakentamiseen voida lykätä siihen, että sota loppuu. Unionin pitäisi olla sellaisessa asemassa, että se voi antaa tukea muuttuvien tarpeiden perusteella ja mukauttaa ja laajentaa tukimuotoja ajan mittaan. Taloudellisen toiminnan ylläpitäminen ja perusinfrastruktuurin uudelleenrakentaminen loisivat työpaikkoja ja tuloja, antaisivat pakolaisille mahdollisuuden palata kotiin, kasvattaisivat valtion tuloja, houkuttelisivat yksityisen sektorin investointeja ja lopulta vähentäisivät tarvittavan kansainvälisen avun määrää.

Komissio ehdottaa Ukrainan tukivälineen perustamista tukemaan Ukrainan elpymistä lyhyellä aikavälillä ja jälleenrakentamista pitkällä aikavälillä. Tukea myönnetään takaisinmaksettavana tukena (lainat), ei-takaisinmaksettavana tukena ja talousarviotakuina.

Tukiväline rahoitetaan lainoilla, jotka taataan ylittämällä monivuotisen rahoituskehityksen (MRK) enimmäismäärät, sekä uudella erityisrahoitusvälineellä, Ukraina-varauksella, joka rahoitetaan ylittämällä MRK:n enimmäismäärät, osana neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamista²⁴. Ukraina-varauksesta

24

COM(2023) 337 final.

voidaan tukea kaikkia menoja paitsi lainoja, mukaan lukien ei-takaisinmaksettava tuki, avustukset ja takausten rahoittaminen. MRK-asetuksen muutoksessa vahvistetaan myös, että Ukraina-varauksesta on tarkoitus myöntää vuosittain vähintään 2,5 miljardia euroa käypinä hintoina (ohjeellinen määrä).

Lisärahoitusta voidaan saada jäsenvaltioilta, kolmansilta mailta, kansainvälisiltä järjestöiltä, kansainvälisiltä rahoituslaitoksilta tai muista lähteistä. Tällaiset lisärahoitusosuudet ovat asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa ja d ja e alakohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja. Lisämäärät, jotka saadaan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuina ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annettujen unionin säädösten nojalla, lisätään tukivälineen määrärahoihin.

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

☐ **kesto on rajattu**

- ☐ toiminta alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy [PP/KK]VVVV.
- ☒ maksusitoumusmäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset koskevat vuosia 2024–2027 ja maksumäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset vuotta 2024 ja sen jälkeisiä vuosia.

☒ **kesto ei ole rajattu**

- Käynnistysvaihe alkaa vuonna VVVV ja päättyy vuonna VVVV,
- minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat²⁵

☒ **Suora hallinnointi**, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

- ☐ yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään
- ☐ toimeenpanovirastoja

☐ **Hallinnointi yhteistyössä** jäsenvaltioiden kanssa

☒ **Välillinen hallinnointi**, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

- ☐ kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille
- ☐ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)
- ☐ Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle
- ☐ varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille
- ☐ julkisoikeudellisille yhteisöille
- ☐ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, joille annetaan riittävät rahoitustakuut;
- ☐ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja joille annetaan riittävät rahoitustakuut;
- ☐ sellaisille elimille tai henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.
- *Jos käytetään useampaa kuin yhtä hallinnointitapaa, olisi annettava lisätietoja kohdassa "Huomautukset".*

Huomautukset:

Asetusehdotuksen 8 artiklassa esitetään tukivälineen pilarien yksityiskohtaiset täytäntöönpanomuodot eli suora ja välillinen hallinnointi varainhoitoasetuksen mukaisesti.

²⁵

Kuvaukset talousarvion eri toteuttamistavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston BUDGpedia-verkkosivuilla osoitteessa:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Ukraina-suunnitelmassa määritellään erityiset indikaattorit, joiden avulla voidaan seurata I pilarin mukaiseen tukeen liittyvien ehtojen täyttymistä. Tukivälineen I pilarin osalta Ukraina toimittaa sovitussa aikataulussa neljännesvuosittain asianmukaisesti perustellun pyynnön ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen ja lainan maksamisesta. Pyyntö on osoitettava, että kyseiset ehdot on täytetty tyydyttävästi Ukraina-suunnitelman hyväksymistä koskevassa päätöksessä yksilöityjen indikaattoreiden perusteella.

Komissio raportoi tukivälineen II pilarin puitteissa myönnetyn tuen täytäntöönpanosta asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 41 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaisesti. Tätä varten kunkin Ukraina-takauksen vastapuolen ja kunkin rahoitusvälineitä täytäntöönpanevan valtuutetun yhteisön on toimitettava vuosittain tiedot, joita komissio tarvitsee raportointivelvoitteidensa noudattamiseksi.

Komissio raportoi vuosittain Euroopan parlamentille, neuvostolle ja 39 artiklassa tarkoitetulle komitealle tukivälineestä myönnettyjen varojen käytöstä.

Komissio tekee myös asetuksen jälkiarvioinnin.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. *Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutumekanismeille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle*

Tukivälineen täytäntöönpanoa hallinnoidaan suoraan ja välillisesti. Vaikka II pilari pannaan täytäntöön pääasiassa välillisesti hallinnoiden (pilariarvioitujen rahoituslaitosten kanssa tehtyjen takaussopimusten mukaisesti) ja III pilari suoraa hallinnointia (esim. avustukset, mukaan lukien twinning-toiminta ja hankinnat) ja välillistä hallinnointia (yhteistyö pilariarvioitujen yhteisöjen kanssa) yhdistäen, I pilarin tärkein hallinnointitapa on suora hallinnointi ja varojen suora siirto Ukrainan valtion talousarvioon.

Valvontastrategia mukautetaan kunkin pilarin täytäntöönpanoon seurannan, arvioinnin ja tarkastusten avulla.

Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, miten Ukraina hoitaa I pilarin nojalla sen käyttöön asetettuja varoja. Maksut suoritetaan Ukrainan sovitussa aikataulussa neljännesvuosittain esittämien maksupyyntöjen perusteella sen jälkeen, kun komissio on tarkastanut asiaankuuluvien ehtojen täyttymisen. Maksujen neljännesvuosittaisuus takaa sekä Ukrainalle annettavan tuen ennakoitavuuden että poliittisen vuoropuhelun jatkumisen komission ja Ukrainan välillä.

Käytössä olevien valvontamekanismien monitasaisuus (ks. myös kohta 2.3) toimii yhtenäisenä kehyksenä, jonka avulla voidaan varmistaa, että kaikki aiheelliset toimenpiteet unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi ovat käytössä. Sillä varmistetaan, että suhteellisuusperiaate ja erityisolosuhteet, joissa tukivälinettä käytetään, otetaan huomioon.

2.2.2. *Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä*

Rahoituksen osalta suurin riski liittyy siihen, että varojen maksamiseen kytketyt ehdot eivät täyty.

Tämän riskin lieventämiseksi otetaan käyttöön seuraavat toimenpiteet:

- komission arvio asiaankuuluvien ehtojen täyttymisestä ennen varojen maksamista ja mahdollisuus varojen pidättämiseen;
- tukivälineen tavoitteiden saavuttamiseen myönnetyn tuen vähentäminen tai siihen käytettyjen varojen takaisinperintä tapauksissa, joissa on kyse unionin taloudellisia etuja vahingoittavista sääntöjenvastaisuuksista, petoksista, lahjonnasta ja eturistiriidoista, joita Ukraina ei ole korjannut, tai Ukrainan kanssa tehdyistä sopimuksista johtuvan velvoitteen vakavasta laiminlyönnistä;
- rahoituksen keskeyttäminen, jos Ukraina ei täytä 5 artiklassa asetettua ennakkoehdot.

2.2.3. *Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikojen odotetuista virheriskitasoista*

Rahoitus Ukrainalle myönnetään varainhoitoasetuksen 125 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuna rahoituksena, joka ei perustu kustannuksiin.

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut ehkäisy- ja suojatoimenpiteet, esimerkiksi petostentorjuntastrategian pohjalta

Ehdotus sisältää erityissäännöksiä unionin taloudellisten etujen suojaamisesta. Tukivälineeseen liitetään vahva ja monitasoinen tarkastus- ja valvontajärjestelmä: ensinnäkin Ukrainan valtion tarkastus- ja valvontajärjestelmiä on uudistettava osana Ukraina-suunnitelman mukaisia uudistuksia; toiseksi komissio voi tarkastaa suunnitelman mukaisesti käytettyjen varojen hoitamista missä tahansa hankesyklin vaiheessa; kolmanneksi riippumaton tilintarkastuslautakunta raportoi komissiolle koko tukivälineen varojen mahdollisesta huonosta hallinnoinnista.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Monivuotinen rahoituskehys – kyseeseen tulevat menopuolen budjettikohdat

- Uudet perustettaviksi esitetyt budjettikohdat

Yli MRK:n enimmäis- määrien	Budjettikohta	Menolaj i	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI- JM	EFTA- mailta	ehdokasmailta ja mahdollisilta ehdokasmailta	muilta kolmansilta mailta	muut käyttö- tarkoitukseensa sidotut tulot
O	16.0106 – Ukrainan tukivälineen tukimenot	EI-JM	KYLLÄ	p.m.	KYLLÄ	KYLLÄ
O	16.06 – Ukrainan tukiväline	JM	KYLLÄ	p.m.	KYLLÄ	KYLLÄ

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

Enimmäismäärät ylittävä Ukrainan tukivälineen <u>ohjeellinen</u> rahoitus* (milj. euroa)					
Tukityyppi	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
Ei-takaisinmaksettava (avustukset)	4,250	4,250	4,250	4,250	17,000
<i>I pilarin osuus</i>	<i>1,500</i>	<i>1,500</i>	<i>1,500</i>	<i>1,500</i>	<i>6,000</i>
<i>II pilarin osuus</i>	<i>2,000</i>	<i>2,000</i>	<i>2,000</i>	<i>2,000</i>	<i>8,000</i>
<i>III pilarin osuus</i>	<i>625</i>	<i>625</i>	<i>625</i>	<i>625</i>	<i>2,500</i>
<i>hallinnollisen tuen osuus</i>					
<i>(enimm.määrä)</i>	<i>125</i>	<i>125</i>	<i>125</i>	<i>125</i>	<i>500</i>
Lainat (vain I pilari)	8,250	8,250	8,250	8,250	33,000
Yhteensä**	12,500	12,500	12,500	12,500	50,000

*Ei-takaisinmaksettavan tuen ja lainojen jakautuminen vuosittain ja kaiken kaikkiaan on puhtaasti ohjeellinen ja pelkkä esimerkki. Tosiasiallinen jakautuminen perustuu vuosittain tehtävään päätökseen.

** Taulukossa on oletuksena, että maksusitoumus- ja maksumäärärahat ovat yhtä suuret. Tämä on pelkkä esimerkki. Todelliset määrät perustuvat vuotuisen tarvearviointiin.

Monivuotisen rahoituskehiksen otsake	7	”Hallintomenot”
--------------------------------------	---	-----------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	YHTEENSÄ
Pääosasto: NEAR						
○ Henkilöresurssit		2,453	2,453	2,453	2,453	9,811
○ Muut hallintomenot		0,238	0,238	0,238	0,238	0,952
Pääosasto NEAR YHTEENSÄ	Määrärahat	2,691	2,691	2,691	2,691	10,763
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	2,691	2,691	2,691	2,691	10,763

3.2.3. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi 2024 ²⁶	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	YHTEENSÄ
--	-----------------------------	---------------	---------------	---------------	----------

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7					
Henkilöresurssit	2,453	2,453	2,453	2,453	9,811
Muut hallintomenot	0,238	0,238	0,238	0,238	0,952
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7, välisumma	2,691	2,691	2,691	2,691	10,763

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEISIIN 1–7 sisältymättömät ²⁷					
Henkilöresurssit	16,224	16,224	16,224	16,224	64,896
Muut hallintomenot	26,970	26,970	26,970	26,970	107,880
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEISIIN 1–7 sisältymättömät, välisumma	43,194	43,194	43,194	43,194	172,776

YHTEENSÄ	45,885	45,885	45,885	45,885	183,538
-----------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

Henkilöresursseja ja muita hallintomenoja koskeva määrärahatarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena saaduilla määrärahoilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

²⁶ Vuosi 2024 on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi.

²⁷ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

3.2.3.1. Henkilöresurssien arvioitu tarve

- ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- ☒ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027
○ Henkilöstötaulukkaan sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)				
20 01 02 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	11	11	11	11
20 01 02 03 (EU:n ulkopuoliset edustustot)	2	2	2	2
01 01 01 01 (epäsuora tutkimustoiminta)				
01 01 01 11 (suora tutkimustoiminta)				
Muu budjettikohta (mikä?)				
○ Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)²⁸				
20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)				
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)				
16.0106 – Ukrainan tukivälineen tukimenot ²⁹	– päätoimipaikassa	68	68	68
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa	54	54	54
Muu budjettikohta (mikä?)				
YHTEENSÄ	135	135	135	135

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	Haettujen kokoaikaisten työntekijöiden tehtäviin kuuluvat toimintalinjojen kehittäminen, oikeudelliset kysymykset erityisesti hankintojen osalta, varainhoito, sopimusten hallinnointi, tarkastus ja arviointi.
Ulkopuolinen henkilöstö	Haettujen kokoaikaisten työntekijöiden tehtäviin kuuluvat toimintalinjojen kehittäminen, oikeudelliset kysymykset erityisesti hankintojen osalta, varainhoito, sopimusten hallinnointi, tarkastus ja arviointi.

²⁸ Sopimussuhteiset toimihenkilöt, paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

²⁹ Ukrainan tukivälineen toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

Ehdotus/aloite

- ☐ voidaan rahoittaa kokonaan kohdentamalla menoja uudelleen monivuotisen rahoituskehyksen kyseisen otsakkeen sisällä.

Selvitys rahoitussuunnitelmaan tarvittavista muutoksista, mainittava myös kyseeseen tulevat budjettikohdat ja määrät. Merkittävät rahoitussuunnitelman muutokset on esitettävä Excel-taulukkona.

- ☐ edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen kyseiseen otsakkeeseen sisältyvän kohdentamattoman liikkumavaran ja/tai monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa määriteltyjen erityisvälineiden käyttöä.

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehyksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät sekä ehdotetut välineet.

- ☒ edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista.

Ukrainan tukivälinettä koskevaa uutta lainsäädäntöehdotusta täydennetään ehdotuksella neuvoston asetukseksi vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) 2020/2093 muuttamisesta (COM(2023) 337). Kyseistä asetusta on tarpeen muuttaa, jotta voidaan a) perustaa vuodet 2024–2027 kattava Ukraina-varaus tukivälineestä muussa muodossa kuin lainoina myönnettävän tuen rahoittamiseksi ja b) taata lainojen muodossa annettava tuki EU:n talousarviosta. Molemmat tukityypit rahoitetaan monivuotisen rahoituskehyksen menojen enimmäismäärät ylittäen.

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotus/aloite

- ☒ rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja
- ☐ rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- ☐ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- ☒ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
 - ☐ vaikutukset omiin varoihin
 - ☒ vaikutukset muihin tuloihin
 - tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin ☒

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ³⁰						
		Vuosi N	Vuosi N + 1	Vuosi N + 2	Vuosi N + 3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
Momentti		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

³⁰

Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.

